

DATUM 7 juni 2023 PLAATS Enschede, Twentehuis 501-503 TIJDSTIP 09:30-12:30
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (DB-lid, Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen in het Twentehuis in vergaderruimte 501-503

Agenda algemeen bestuur van 7 juni 2023 (reg.nr. 2023-000033)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1.	Opening vergadering		
2.	Vaststellen agenda		
3.	Mededelingen	- Forensische dienstverlening - Stand van zaken evaluatie GGID	
A - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijst AB 19 april 2023	1. Vast te stellen	
B- Bespreekstukken			
B1	Bevoegdhedenvraagstuk OZJT	1. Kennis te nemen van het juridisch advies van Rob de Greef over de verankering van OZJT in de gemeenschappelijke regeling Same Twente 2. Af te spreken dat tot de gemeenschappelijke regeling structureel is aangepast: - in artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente, de tekst van artikel 5 zoals die gold tot en met 7 juli 2021 wordt gelezen; - de per 8 juli 2021 gewijzigde tekst van artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente, geen gevolgen heeft voor de manier van samenwerken en de bestuurspraktijk van SamenTwente;	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
		– OZJT ‘aankoopcentrale’ is voor de regionale inkoop van jeugdzorg, genoemd onder artikel 5 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente.	
B2	Wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente	1. Het ontwerp voorstel voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente vast te stellen; 2. Dit ontwerp voorstel met bijgevoegde brief aan de colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten voor te leggen, ten behoeve van het vragen van zienswijzen aan hun raden.	
B3	Inkoopstrategieën Jeugdhulp 2025	1. De integrale bestuurlijke samenvatting van de inkoopstrategieën vast te stellen voor zover het de bevoegdheid van het AB betreft; 2. Het dagelijks bestuur opdracht te geven deze strategieën uit te werken in bestekken; 3. Het dagelijks bestuur opdracht te geven de inkoopstrategie Onderwijs-Zorg verder uit te werken en daarvoor fase 2 van de inkoop te verlengen tot 12-07-2023; 4. De tariefseffecten van de uitwerkingen van de inkoopstrategieën voor besluitvorming voor te leggen aan het AB voordat overgegaan wordt tot publicatie van de bestekken voor zover het de bevoegdheid van het AB betreft.	
B4	Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente	1. Het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT) vast te stellen; 2. Het KIT op alle segmenten van de inkoop Jeugd en Wmo (begeleiding, dagbesteding en verblijf) integraal in te zetten.	
B5	Visiedocument publieke gezondheid ‘Gezonde generaties in Twente’	1. Het visiedocument publieke gezondheid ‘Gezonde generaties in Twente’ vast te stellen.	
C- Ter informatie			
C1	Informatieve brief over gastheerschap	Kennis te nemen van de informatieve brief aan het AB over gastheerschap.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM 19 april 2023 PLAATS Enschede, Twentehuis 501-503 TIJDSTIP 09:30-11:30
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), R. de Way (Dinkelland), H. Vedder (Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen in het Twentehuis in vergaderruimte 501-503

Besluitenlijst algemeen bestuur van 19 april 2023 (reg.nr. 2023-000032)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1.	Opening vergadering		Welkom aan: - Harmjan Vedder. Hij is de opvolger van Jurgen van Houdt in het college van Enschede. Zijn portefeuille is vergelijkbaar met die van Jurgen van Houdt. Daarom is hij ook AB-lid - Richard de Way. Dinkelland heeft Richard de Way aangewezen als AB-lid. Cel Severijn is nu plaatsvervanger. Afmeldingen: Hilde Berning (Tubbergen), geen vervanger Michael Geerdink (Borne), geen vervanger
2.	Vaststellen agenda		Vastgesteld
3.	Mededelingen	Stand van zaken evaluatie GGiD door klankbordgroep:	Terugkoppeling door Pieter van Zwanenburg, lid klankbordgroep: De klankbordgroep heeft een aantal bureaus geselecteerd en gevraagd om een voorstel in te dienen voor het uitvoeren van de evaluatie. Op 12 april heeft de klankbordgroep gesprekken gevoerd met 3 bureaus. Dit heeft geleid tot een voorlopige gunning. De naam van de partij kunnen we op dit moment nog niet communiceren. Op het moment dat de gunning definitief is, zal de klankbordgroep het AB hierover informeren. Deze informatie kan dan desgewenst ook weer gedeeld worden met de raad.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Overige mededelingen: Geen mededelingen.
A – Aanwijzen DB lid			
1.	Aanwijzing DB-lid	Vanwege het vertrek van de heer Van Houdt is een vacature ontstaan in het dagelijks bestuur. AB-leden wijzen uit hun midden een nieuw AB-lid aan. Van 27 maart tot en met 5 april 2023 was gelegenheid voor de AB-leden om zich hiervoor kandidaat te stellen. Indien er meer dan 1 kandidaat is, wordt er gestemd. De stemprocedure is gebaseerd op het reglement van orde algemeen bestuur SamenTwente.	Op 6 april is meegedeeld aan het algemeen bestuur dat zich in de periode van 27 maart tot 5 maart 2 kandidaten voor het DB-lidmaatschap hadden gemeld: Hilde Berning (Tubbergen) en Harmjan Vedder (Enschede). Hilde Berning heeft zich gisteren echter teruggetrokken als kandidaat. Zij heeft per mail toegelicht dat er ontwikkelingen zijn in de gemeente Tubbergen, waardoor het lidmaatschap van het DB op dit moment niet past bij haar huidige takenpakket en de ondersteuning die het ambtelijk apparaat kan bieden. Het DB verdient een bestuurder die voldoende tijd en ruimte vrij kan maken. De voorzitter concludeert dat hiermee Harmjan Vedder de enige kandidaat is. De voorzitter stelt voor Harmjan Vedder aan te wijzen als DB-lid. Het AB bespreekt voorafgaand aan het besluit of de procedure juist is verlopen en juist wordt ingestoken, nu een kandidaat zich op het laatste moment heeft teruggetrokken. De conclusie is dat de procedure juist is verlopen en dat het terugtrekken van een kandidaat geen reden is om de procedure opnieuw te doen of om het besluit hierover uit te stellen. AB besluit: Harmjan Vedder wordt unaniem door het AB aangewezen als DB-lid van SamenTwente. De voorzitter schorst kort de vergadering voor felicitaties.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijst AB 8 maart 2023	1. Vast te stellen	De voorzitter heropent de vergadering. AB besluit: conform
2.	Besluitenlijst besloten deel AB 8 maart 2023	1. Vast te stellen	AB besluit: conform
C- Bespreekstukken			
1.	Procesvoorstel aanbesteding digitaal dossier Jeugdgezondheid	1. Procesvoorstel met opdrachtformulering vast te stellen voor de aanschaf van een bestaand digitaal kinddossier voor de Jeugdgezondheid.	Vragen / opmerkingen van het AB - Waarom de keuze van een externe projectleider? En wie stuurt het project ambtelijk aan? Samantha Dinsbach zegt dat zij ambtelijk opdrachtnemer is en dit heeft belegd bij de manager JGZ. Deze stuurt de externe projectleider aan. Er is een externe projectleider nodig omdat er onvoldoende capaciteit is in de staande organisatie. - Hoe is het proces van de nieuwe aanbesteding uitgelijnd met het proces rondom de evaluatie van het GGID. In hoeverre kunnen we leren van lessen uit de evaluatie? Het AB vraagt om de processen beter op elkaar af te stemmen en ook beter te communiceren hoe geleerde lessen meegenomen kunnen worden. Samantha Dinsbach voegt toe dat er maar beperkt aantal aanbieders zijn voor een bestaand systeem en dat de aanbesteding hiervan anders en eenvoudiger is dan die van het GGID. - Het AB wil dat de raden geïnformeerd worden over het besluit dat nu voor ligt. Hierin moet aandacht zijn voor, de bekostiging, de samenhang met de evaluatie en het feit dat nu gekozen wordt voor het aanschaffen van een bestaand digitaal kinddossier voor de JGZ. AB Besluit:

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			Het AB stemt in het voorstel onder de voorwaarde dat het proces van de nieuwe aanbesteding zo goed mogelijk wordt uitgelijnd met het proces van de evaluatie van het GGiD, zodat al geleerde lessen meegenomen kunnen worden. Daarnaast besluit het AB dat er een concept raadsinformatiebrief wordt gemaakt over dit besluit. Deze wordt gedeeld met de AB-leden die dan zelf kunnen besluiten of zij deze informatie delen met hun raad. Meenemen van de raad is een individuele afweging. In brief wordt uitgelegd dat de aanschaf van het nieuwe systeem plaatsvindt uit middelen die reeds aan SamenTwente toegekend zijn en dat hierover geen aanvullende vraag aan de raden wordt gesteld.
2.	Start proces wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente	1. Opiniërend gesprek te voeren over gewenste wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente aan de hand van een eerste concept van de wijziging; 2. De uitgangspunten en het proces voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente vast te stellen; 3. De uitgangspunten en het proces voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente te delen met de deelnemende colleges met het verzoek deze ter informatie te delen met hun raad. Bij dit agendapunt zal een presentatie worden gegeven.	Toelichting door de voorzitter: In deze vergadering wordt gestart met de procedure voor het wijzen van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Het is een opiniërende bespreking. Als het AB van mening is dat met dit concept een juiste weg gekozen is, zal op 7 juni het definitieve ontwerp ter besluitvorming worden voorgelegd aan het AB. Loes de Haan geeft een presentatie over de aanleiding van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling en de belangrijkste wijzigingen (zie ook extranet). Bespreekpunten (door voorzitter): 1. <i>Taken algemeen:</i> Het AB kan zich hierin vinden. Loes de Haan vult aan dat bij plustaken een separate zienswijze is geregeld voor de raden. Die is overbodig omdat deze al is geregeld bij wijziging van de begroting (budgetrecht van de raad). Je zou anders twee keer naar de raad moeten, voor inhoud en financiën. Richard de Way merkt hierbij op dat er 3 gemeenten waren die opmerkingen hadden over het verankeren van het budgetrecht van de raad, specifiek bij OZJT.. Hij mist dit in de presentatie als aanleiding voor het wijzigen van de regeling. Hier

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			is een juridische exercitie over geweest. Het DB erkent het belang van dit onderwerp en dat dit in de regeling volstrekt helder moet zijn. 2. Omschrijving van taken per onderdeel: Het AB kan zich hierin vinden. Loes de Haan voegt nog toe dat mbt VTT nog gesproken wordt met gemeente Enschede over de centrumgemeente-taken en hoe deze zich verhouden tot de overgedragen taken in deze regeling. Dit leidt niet waarschijnlijk niet tot aanpassing GR-tekst maar mogelijk wel tot aanpassing van de toelichting. Verzoek om in de stukken afkortingen zo veel als mogelijk te vermijden. 3. Omvang en samenstelling DB: Het AB staat hier uitgebreid bij stil. Het belang van vergroten van het DB van 3 naar 5 wordt onderkend. 5 mag opgenomen worden. Het AB is geen voorstander van het instellen van bestuurscommissies, dit om bestuurlijke drukte te voorkomen. De mogelijkheid tot het vormen van een bestuurscommissie mag geboden worden, maar hier moet zeer terughoudend mee worden omgegaan. Er is voorkeur om te werken met portefeuillehouders, dit zouden ook AB-leden kunnen zijn. Dit hoeft niet geformaliseerd te worden. AB kan hier een eigen werkwijze in maken. Het AB wil niet werken met afvaardiging van subregio's in het DB 4. Stembepalingen: Losser geeft voorkeur aan voor een andere stemverhouding (1 gemeente 1 stem). De voorzitter licht toe dat hierover in de veranderopdracht uitgebreid is gesproken. Het huidige voorstel is een compromis. Het wijzigen hiervan zou een majeure wijziging zijn en vindt geen steun. 5. Continuïteit na verkiezingen: Het AB vindt dat helder moet zijn dat het lidmaatschap van het DB onlosmakelijk is met het wethouder zijn voor een gemeente. Het risico op een bestuursvacuüm is met 5 DB leden sowieso veel kleiner. De tekst wordt hierop aangescherpt.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			6. Implementatie nieuw instrumentarium: Het AB is hiermee eens. Er wordt gevraagd om een paragraaf of stuk tekst waarin de extra mogelijkheden van de raden expliciet wordt beschreven. Loes de Haan licht toe dat dit in het voorstel wordt verwerkt, maar dat het vooral aan de (gezamenlijke) raden zelf is om de mogelijkheden die de nieuwe wet biedt, te verkennen en hier samen afspraken over te maken. Het betreft niet alleen SamenTwente maar ook alle andere GR-en waaraan de gemeenten deelnemen. 7. Actieve Informatieplicht: geen opmerkingen AB Besluit Conform Het AB vraagt om een presentatie te maken die de colleges kunnen gebruiken bij het behandelen van dit voorstel in hun raad. De richtinggevende opmerkingen van het AB worden verwerkt in het concept dat op 7 juni ter besluitvorming voor zal worden gelegd.
D- Ter informatie			
1.	Factsheets Geurhinder en Geluidhinder in Overijssel en Gelderland.	1. Kennis te nemen van de informatieve brief aan het AB	Geen opmerkingen
2.	Claim stichting ICAM	1. Kennis te nemen van de informatieve brief aan het AB (brief volgt)	Geen opmerkingen
E – Rondvraag en sluiting			

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000033
Datum vergadering	7 juni 2023
Agendapunt	B-1
Onderdeel SamenTwente	OZJT

Onderwerp:

Bevoegdhedenvraagstuk OZJT

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het juridisch advies van Rob de Greef over de verankering van OZJT in de gemeenschappelijke regeling Same Twente
2. Af te spreken dat tot de gemeenschappelijke regeling structureel is aangepast:
 - in artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente, de tekst van artikel 5 zoals die gold tot en met 7 juli 2021 wordt gelezen;
 - de per 8 juli 2021 gewijzigde tekst van artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente, geen gevolgen heeft voor de manier van samenwerken en de bestuurspraktijk van SamenTwente;
 - OZJT 'aankoopcentrale' is voor de regionale inkoop van jeugdzorg, genoemd onder artikel 5 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente.

Inleiding:

Op 12 oktober 2022 heeft het algemeen bestuur, bij het vaststellen van het strategische inkoopdocument Jeugdhulp, opdracht gegeven om een onafhankelijk advies in te winnen over de reikwijdte van de bevoegdheden van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente, specifiek artikel 5, tweede lid, waarin de taken en bevoegdheden van OZJT staan beschreven. Gemeenten Tubbergen en Dinkelland hebben hierover vragen gesteld, onder andere omdat de financiële gevolgen van de tarifieringsafspraken bij de inkoop van de jeugdhulp op de gemeentebegroting drukken en daarmee mogelijk de bevoegdheid van het budgetrecht raakt van de gemeenteraad. Het vraagstuk 'het budgetrecht van de raad' is voorgelegd aan mr. R.J.M.H. (Rob) de Greef, expert op het gebied van gemeenschappelijke regelingen. Samen met de juristen van SamenTwente en gemeenten Dinkelland en Tubbergen en de beleidsadviseur van Noaberkracht is het budgetrecht van de raad in relatie tot de gemeenschappelijke regeling met Rob de Greef besproken. In dit gesprek kwam naar voren dat in de huidige regeling strikt formeel geen bevoegdheden zijn overgedragen of gemandateerd (zie ook bijgevoegd gespreksverslag). Naast het bestuurlijk vraagstuk rondom het budgetrecht van de raad, was er een ander latent juridisch probleem.

Op 9 januari 2023 hebben het dagelijks bestuur en de colleges van de gemeenten Tubbergen en Dinkelland met elkaar over de uitkomst van het gesprek met Rob de Greef gesproken. Gesproken is over de tijdelijke juridische oplossingsrichtingen. In relatie tot het bestuurlijk vraagstuk 'budgetrecht raad' zijn daarover nadere afspraken gemaakt.

Beoogd effect:

Borgen continuïteit en doelmatigheid van de taakuitvoering door OZJT.

Argumenten:

1.1. De formulering van de huidige GR-tekst is niet in lijn met de besluiten die in 2014 rond OZJT zijn genomen. OZJT is in 2014 opgericht op basis van gemeentelijke besluitvorming over regionale samenwerking in het kader van de Jeugdwet. Met deze besluiten werd o.a. een overdracht van de bevoegdheden beoogd. De besluiten uit 2014 zijn niet goed verankerd in de huidige gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Uit de formulering van artikel 5, tweede lid, volgt niet dat er bevoegdheden zijn overgedragen (gedelegeerd) of gemandateerd. Daarnaast geven ook de gehanteerde (container)begrippen geen richting om welke concrete (college)bevoegdheden het zou kunnen gaan. Dit alles maakt dit artikellid juridisch gezien zinledig is. Dat de

partijen een andere bedoeling hebben gehad en ook altijd anders hebben gehandeld is volgens Rob de Greef strikt juridisch beschouwd niet relevant.

1.2. Het dagelijks bestuur en de gemeenten Tubbergen en Dinkelland hebben nadere afspraken over de tijdelijke oplossingsrichting gemaakt.

Op 9 januari hebben DB-lid en portefeuillehouder OZJT SamenTwente, (M. Paters), wethouder zorg en welzijn gemeente Tubbergen (H. Berning-Everlo) en wethouder jeugd en onderwijs gemeente Dinkelland (R. de Way) het juridisch advies van R. de Greef en het vervolg met elkaar gesproken. Voor de tijdelijke oplossing zijn daarbij de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. De oplossing moet voorzien in een sluitende bevoegdheid e/o mandaat;
2. Het moet helder zijn hoe deze oplossing zich verhoudt in relatie tot het budgetrecht van de raden (geen bananenschil);
3. De oplossing moet de tijdslijnen in het inkooptraject van de jeugdhulp 2025 niet in de weg staan.

2.1. Voor deze oplossing wordt aansluiting gezocht bij de rol van aankoopcentrale in de Aanbestedingswet 2012

OZJT heeft sinds de oprichting voor de deelnemers gefunctioneerd als een 'aankoopcentrale' in de zin van [art. 1.1](#) van de Aanbestedingswet 2012. In dit voorstel voor een tijdelijke oplossing en het ontwerp van de gewijzigde GR wordt de aanwijzing van OZJT als aankoopcentrale expliciet benoemd.

In de rol van aankoopcentrale heeft OZJT de taak en de bevoegdheid raamovereenkomsten aan te gaan en te wijzigen met aanbieders van jeugdhulp. Op grond van [art. 33b](#) van de Wet Gemeenschappelijke en [art. 2.11](#), lid 2 onder c van de Aanbestedingswet 2012 heeft OZJT als aankoopcentrale de formele titel om raamovereenkomsten met zorgaanbieders te sluiten zoals in 2014 ook was bedoeld. In deze rol is SamenTwente/OZJT zelf een aanbestedende dienst die de raamovereenkomsten sluit met de zorgaanbieders. De Twentse Gemeenten zijn geen partij bij de raamovereenkomst die SamenTwente/OZJT met de zorgaanbieders sluit, althans hoeven dat niet te zijn. Binnen de voorwaarden van de Aanbestedingswet 2012 ([afd. 2.4.1](#) van de Aanbestedingswet 2012) kunnen de gemeenten de door SamenTwente/OZJT gesloten raamovereenkomsten gebruiken om, met toepassing van de voorwaarden die zijn vastgelegd in de raamovereenkomst, op eigen titel opdrachten bij de zorgaanbieder te plaatsen. De 14 Twentse gemeenten kunnen op de raamovereenkomst aanhaken als deze gemeenten in de aankondiging van de overheidsopdracht expliciet zijn genoemd ([art. 2.11](#) en [art. 2.140](#), eerste lid, Aanbestedingswet 2012)..

2.2. Deze oplossing treedt niet in het budgetrecht van de raad.

De gemeenschappelijke regeling SamenTwente is een zogenaamde collegeregelingsregeling, waarbij taken en bevoegdheden van het college aan het bestuur van SamenTwente overgedragen (gedelegeerd) zijn. Het budgetrecht is een bevoegdheid van de raad, dat in deze gemeenschappelijke regeling niet is of kan worden overgedragen. Concreet betekent dit dat het bestuur van SamenTwente niet in het budgetrecht van de raad kan of mag treden. Dit laat onverlet dat besluiten van het bestuur van SamenTwente, de gemeentelijke financiën wel kunnen raken.

Voor gemeenten zijn de raamovereenkomsten van OZJT, in het bijzonder de daarin opgenomen tarieven, zogenaamde autonome ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die van buiten komen, waar de gemeente zelf geen invloed op heeft en daarmee onomkeerbaar zijn. Een door SamenTwente/OZJT overeengekomen raamcontract verplicht een gemeente niet om zorg in te kopen. Maar als een gemeente zorg wil inkopen die binnen de scope van de raamovereenkomst valt, dan kan dat in beginsel alleen bij de zorgaanbieders met wie SamenTwente/OZJT raamovereenkomsten heeft gesloten én onder de voorwaarden van de raamovereenkomst zoals de overeengekomen tarieven. Inkopen buiten de raamovereenkomst om is in strijd met de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht, de redelijkheid en billijkheid en de beginselen van behoorlijk bestuur. Dit volgt uit de parlementaire geschiedenis bij art. 2.140 Aanbestedingswet 2012 als ook uit jurisprudentie.

In relatie tot het budgetrecht van de raad, zijn ook andere besluiten van SamenTwente in de uitoefening van de overgedragen bevoegdheden, autonome ontwikkelingen. Dit volgt uit art. 10a van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op grond van dit artikel zijn deelnemers verplicht aan de uitvoering daarvan medewerking te geven. Als een deelnemer dat niet doet, dan kan het bestuur dat namens en ten laste van deze gemeente (laten) doen.

Het is de bevoegdheid van de raad te besluiten hoe met autonome ontwikkelingen om te gaan. Raden kunnen besluiten dat autonome ontwikkelingen binnen bestaande budgetten moeten worden opgevangen. Het college kan hieraan uitvoering geven door minder of geen zorg in te kopen op basis van de raamovereenkomsten. Om de autonome ontwikkelingen op te vangen kunnen raden evenwel ook besluiten de budgetten te verhogen. Deze uitleg is door mr. R.J.M.H. (Rob) de Greef bevestigd met een verwijzing naar de contractuele bevoegdheid van OZJT vanuit de rol van aankoopcentrale. Een aankoopcentrale heeft anders geen toegevoegde waarde. Nagenoeg elk contract zou ook voorgelegd moeten worden aan de raad omdat het in meer of mindere mate financiële effecten heeft.

2.3. Met dit voorstel wordt de praktijk in lijn gebracht met de besluiten uit 2014 over regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp, die nog steeds actueel zijn.

Tot 2015 waren de verantwoordelijkheden voor de jeugdhulp versnipperd. Een deel van de jeugdhulp was belegd bij de provincie. Met de decentralisatie van de jeugdzorg die met de Jeugdwet per 2015 is doorgevoerd is de zorg

voor de jeugdhulp volledig bij de gemeenten belegd. Om dit te organiseren hebben de 14 Twentse gemeenten onder de titel 'Samen14' destijds nauw samengewerkt. Dit omdat samenwerking voor een aantal jeugdhulpvormen verplicht werd gesteld, en vooral ook omdat de samenwerking op een aantal onderdelen om doelmatigheidsredenen voor de hand lag.

In Twente was hiervoor de 'Visienota Transformatie Jeugdzorg' opgesteld die door alle Twentse gemeenteraden is vastgesteld. In de notitie 'Samenwerken aan Jeugdzorg in Twente', die eveneens door de gemeenteraden is vastgesteld, is uitgewerkt welke taken de samenwerkende Twentse gemeenten gezamenlijk op willen pakken en volgens welk bestuurlijk principe. Vervolgens hebben de Twentse gemeenten (de colleges en gemeenteraden) in 2014, op basis van een eindadvies uit de notitie over de positionering van regionale jeugdhulptaken in Twente, besloten de uitvoering van de jeugdhulptaken onder te brengen bij toen nog Regio Twente, in een nieuwe organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp in Twente (OZJT als werknaam) onder bestuur van een eigen (nieuwe) bestuurscommissie. Daarvoor is toen de gemeenschappelijke regeling aangepast en de Verordening bestuurscommissie OZJT vastgesteld. Daarbij zijn taken en bevoegdheden aan de gemeenschappelijke regeling overgedragen (gedelegeerd). Dit is ook opgenomen in de toelichting in artikel 5 van de GR. Bij de oprichting van OZJT in de gemeenschappelijke regeling hebben de raden en colleges van de Twentse gemeenten daarmee ingestemd.

In hiervoor genoemd overleg van 9 januari hebben de gemeenten Dinkelland en Tubbergen aangegeven dat er geen sprake is van een fundamenteel issue op de oorspronkelijke bedoeling in deze gemeentelijke samenwerking en daarmee beoogde taken en bevoegdheden van SamenTwente, specifiek OZJT.

2.4. Deze oplossing is passend en maatschappelijk en bestuurlijk gezien nodig

Deze oplossing is **passend** in het licht van de besluiten uit 2014 en het gegeven dat de oorspronkelijke bedoeling van de gemeentelijke samenwerking op het gebied van Jeugdzorg en daarmee beoogde taken en bevoegdheden van SamenTwente, specifiek OZJT, niet ter discussie staat.

Deze oplossing is **nodig** om de continuïteit en doelmatigheid van de regionale samenwerking op het gebied van jeugdzorg te borgen. Deze afspraken zorgen ervoor dat het bestuur van SamenTwente en OZJT goed uitvoering kunnen blijven geven aan de in artikel 5, tweede lid van de regeling opgedragen taken.

Een situatie waarbij de bevoegdheid van SamenTwente door één of meer deelnemers stelselmatig ter discussie kan worden gebracht, raakt dit de bestuurskracht van SamenTwente. Discussies over bevoegdheden maakt SamenTwente respectievelijk OZJT vleugellam en heeft het risico dat er geen besluiten worden genomen, of hiervoor ingewikkelde processen moeten worden doorlopen, de inkoop inefficiënt en met vertragingen verloopt en in het verlengde daarvan de continuïteit van het zorgaanbod gevaar loopt. Dit terwijl de colleges verantwoordelijk zijn voor de continuïteit van een toereikend zorgaanbod (art. 2.5 Jeugdwet). Het gaat dan niet meer over de inhoud, terwijl de ambtelijke en bestuurlijke drukte toeneemt. Daar waar colleges juist verantwoordelijk zijn voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de Jeugdwet en verplicht zijn hiervoor samen te werken (art. 2.8 Jeugdwet), vormt dit een groot bestuurlijk en maatschappelijk risico. Om te voorkomen dat een goede uitvoering van taken door OZJT door een zgn. bestuurlijke houtgreep belemmerd wordt, ligt het in de rede dat deze afspraken worden gemaakt.

2.5. Geen afspraken maken betekent geen besluitvorming via OZJT

Een 'nee' tegen dit voorstel dan wel uitstel van besluitvorming betekent dat de taken van OZJT (voorlopig) worden uitgevoerd in vrijwillige samenwerking onder de vlag van Samen14. Vrijwillig betekent dat colleges vrij zijn eigen afwegingen en keuzes te maken. De besluitvorming over de (urgente) OZJT-onderwerpen die op de agenda van uw AB staan kan dan niet langer in de gremia van SamenTwente plaats vinden. Dit is een onwenselijke situatie. Dit staat ook haaks op landelijk ingezet beleid, waar gemeenten juist worden gevraagd op het gebied van Jeugdhulp de regionale samenwerking te intensiveren en regio's worden aangemoedigd om hierin extra stappen te zetten. Zie in dit verband [TK 2021-2022, 31839 nr. 876](#) (pag. 12) alsook het [Wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen](#). Een 'nee' tegen dit voorstel is voor de regionale samenwerking op het gebied van jeugdzorg in Twente, drie stappen terug.

2.6. Dit is een bestuurlijke oplossing voor een bestuurlijk probleem die goed uitlegbaar is.

Ambtelijk is gesproken over tijdelijke juridische oplossingen (delegatie of mandaat). De meningen daarover waren verdeeld. Een eensluidend ambtelijk advies vanuit het AO / AC is er niet. Een juridische oplossing is echter ook onvoldoende. Het onderliggende bestuurlijke discussiepunt over het budgetrecht raad is dan niet opgelost. Daarom is gezocht naar een oplossing die past bij de huidige praktijk, helder is en voldoet aan de bestuurlijke wens om helderheid te scheppen in het budgetrecht van de raden.

- OZJT is een aankoopcentrale in de zin van de Aanbestedingswet 2012
- OZJT heeft als aankoopcentrale een de bevoegdheid raamovereenkomsten met zorgaanbieders te sluiten.
- Met het contracteren van zorgaanbieders in de raamovereenkomsten treedt OZJT niet in het budgetrecht van de raad
- Voor de raad, zijn de in de raamovereenkomst overeengekomen tarieven autonome ontwikkelingen: ontwikkelingen die van buiten komen, waar de gemeente zelf geen invloed op heeft en daarmee onomkeerbaar zijn.
- De raad besluit hoe met autonome ontwikkelingen om te gaan. De raad kan besluiten dat autonome ontwikkelingen moeten worden opgevangen binnen bestaande budgetten. De raad kan ook besluiten extra budget beschikbaar te stellen. Dit is het budgetrecht van de raad.

- Het college beslist zelf, binnen de door de raad gestelde financiële kaders, of en zo ja in welke omvang diensten worden afgenomen van door OZJT in de raamovereenkomst gecontracteerde zorgaanbieders.
- Deze oplossing is passend en maatschappelijk en bestuurlijk gezien nodig.
- Deze oplossing borgt de continuïteit van een toereikend (regionaal) zorgaanbod.
- Het geconstateerde gebrek in de tekst van de huidige gemeenschappelijke regeling, wordt bij de komende wijziging van de gemeenschappelijke regeling gerepareerd.

2.7. Deze tijdelijke oplossing is snel en effectief

De recente discussie over de GR-tekst wordt met deze afspraak bestuurlijk opgelost. Voor de lopende raamovereenkomsten die gesloten zijn op basis van de aanbesteding 'Integrale inkoop Wmo 2015 en Jeugdwet ten behoeve van het Twents model' hebben de gemeenten de bevoegdheden m.b.t. het contractmanagement aan de portefeuillehouder OZJT gemandateerd. De subsidiebeschikkingen aan Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en Jeugdzorg+ zijn afgegeven op grondslag van de Algemene subsidieverordening en de nadere regelingen en hebben formele rechtskracht. Voor deze lopende zaken hoeft dan ook aanvullend niets te worden geregeld. Het blijft echter een bestuurlijke en geen juridische oplossing. De inschatting is dat de risico's klein zijn omdat de tekst van de GR tot voorkort geen issue of onderwerp van discussie is geweest bij gemeenten, accountant of contractpartners. De concepttekst van de gemeenschappelijke regeling, die ter besluitvorming aan het AB voorligt, voorziet in een sluitende juridische oplossing. Door de artikelen m.b.t. OZJT in de gewijzigde regeling met terugwerkende kracht inwerking te laten treden, is het met terugwerkende kracht juridisch ook sluitend.

2.8. Een tijdelijke juridische oplossing in de vorm van delegatie of mandaat kent (juridische) kanttekeningen.

Een tijdelijke juridische oplossing in de vorm van delegatie of mandaat kost tijd. Voor een delegatie of mandaatbesluit van 14 gemeenten en een instemmingsbesluit van het dagelijks bestuur moet immers een bestuurlijk traject worden doorlopen. Ambtelijk was er geen eensluidend advies over de vorm. Dit kan een langdurig traject worden als partijen over de vorm en inhoud bestuurlijk niet op een lijn zitten daar waar voor een goede taakuitvoering door OZJT juist consensus wordt vereist. Gelet op de urgentie van de vraagstukken die nu op de tafel liggen, is dat niet wenselijk. Daarnaast kunnen in het licht van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Algemene wet bestuursrecht, bij deze oplossingen ook juridische kanttekeningen worden geplaatst. De systematiek van de Wgr is volledig ingericht op delegatie (overdracht) van bevoegdheden. Mandatering van bevoegdheden is daarmee niet in lijn. Zie in dit verband ook 'Een vrije keuze tussen delegatie en mandaat bij intergemeentelijke samenwerking?' van Rob de Greef ([JBplus 2019.nr 4](#)).

Artikel 10:15 Awb zegt dat delegatie alleen mogelijk is als een wettelijk voorschrift delegatie van een bevoegdheid mogelijk maakt. Dat wettelijk voorschrift is er niet. Deze kan alleen o.g.v. art. 2.8 van de Jeugdwet en artikel 30 van de Wet gemeenschappelijk regelingen en de totstandkomingsgeschiedenis van de huidige gemeenschappelijke regeling worden geconstrueerd. Juridisch is dat niet sterk.

Het ligt dan ook meer voor de hand dat de deelnemers in het algemeen bestuur met elkaar afspreken hoe in de samenwerking met het gebrekkige bevoegdheidstoedeling in de tekst van de huidige regeling tijdelijk wordt omgegaan zoals verwoord in dit voorstel.

Kanttekening:

2.1 Voor een definitieve oplossing moet de gemeenschappelijke regeling worden aangepast.

De tekortkoming in de huidige regeling is onbedoeld ontstaan bij de laatste wijziging van de gemeenschappelijke regeling in juli 2021. In de oorspronkelijke tekst van de gemeenschappelijk waren bevoegdheden bij OZJT belegd. Bij de laatste wijziging in juli 2021 is de titel en de aanhef van artikel 5 onbedoeld gewijzigd. De toevoeging van het woord 'taken' en het ontbreken van het woord 'bevoegdheden' in lid 2 maakt dat dit artikel nu anders gelezen wordt.

Regeling Regio Twente t/m 7 juli 2021	Gemeenschappelijke Regeling SamenTweente Na 7 juli 2021
Artikel 5 Bevoegdheden inzake basispakket	Artikel 5 Artikel taken en bevoegdheden.
Met betrekking tot de behartiging van de in artikel 4, lid 2, sub a t/m e genoemde belangen heeft Regio Twente de volgende bevoegdheden: ... 2. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning: a. uitvoeren en/of uitbesteden van taken ...	Met betrekking tot de behartiging van de in artikel 4, lid 2, sub a t/m e genoemde belangen heeft Regio Twente de volgende taken en bevoegdheden: ... 2. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning: a. uitvoeren en/of uitbesteden van taken ...

Een wijziging van de gemeenschappelijke regeling is in procedure gebracht vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en omdat in de uitvoeringspraktijk tegen een aantal zaken werd aangelopen die beter, concreter of scherper moeten worden beschreven, waaronder OZJT. De formulering van (basis)taken en bevoegdheden in de nieuwe gemeenschappelijke regeling en in het verlengde daarvan de gewenste waterscheiding tussen OZJT en Samen14 (CotW), is een voorbeeld daarvan. U heeft voor deze wijziging van de

GR op 19 april 2023 het proces vastgesteld. De procedure voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling kent een doorlooptijd van minimaal 9 maanden (uiterlijk 1 juli 2024).

Zoals gezegd voorziet de concepttekst van de gemeenschappelijke regeling, die ter besluitvorming aan het AB voorligt, in een juridische oplossing met terugwerkende kracht voor het in de regeling geconstateerde gebrek in de bevoegdheidstoedeling. De taak van OZJT in de rol van aankoopcentrale wordt hierin ook nader en explicieter geduid met daaraan gekoppeld de bevoegdheid tot het sluiten van raamcontracten op grond van de aanbestedingswet.

Kosten, baten, dekking:

Met dit besluit zijn geen kosten gemoeid.

Communicatie:

N.v.t.

Vervolg:

Bij de komende herziening van de gemeenschappelijke regeling wordt het gebrek in de toedeling van bevoegdheden in de tekst van de regeling gerepareerd en daarmee opgelost.

Bijlage(n):

1. gespreksverslag 06-12-2022 Rob de Greef, Noaberkracht en SamenTrente

Enschede, 17 mei 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
--	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juni 2023	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Samenvatting gesprek Rob de Greef

Op 6 december 2022 is een gesprek gevoerd met Rob de Greef. Van het gesprek is een zakelijke samenvatting gemaakt met hierin de belangrijkste conclusies.

Opdracht vanuit AB

Onlangs heeft het AB (12 oktober) nav een verzoek daartoe door Noaberkracht de opdracht gegeven om samen met de juristen van Noaberkracht in gesprek te gaan met een onafhankelijk deskundige. Onderwerp van dat gesprek is de reikwijdte van de bevoegdheden/het mandaat van de GR, specifiek van OZJT.

Aanwezig

Aanwezig bij dit gesprek waren:

- *Rob de Greef (adviseur en bestuurskundige met specialisatie op het gebied van Concern/organisatierecht)*
- *Manon Steggink, jurist concern control, werkzaam bij de gemeenten Tubbergen/Dinkelland (Noaberkracht)*
- *Leon Engelbertink, jurist concern control, werkzaam bij de gemeenten Tubbergen/Dinkelland (Noaberkracht)*
- *Harald Noordhof, beleidsadviseur sociaal domein, werkzaam bij de gemeenten Tubbergen/Dinkelland (Noaberkracht)*
- *Irma Hock, juridisch adviseur SamenTwente*
- *Marian Fairweather, juridisch adviseur SamenTwente*

Onderwerpen van gesprek

De volgende vragen zijn voorgelegd aan Rob de Greef :

1. *Moeten de Twentse colleges/gemeenten, SamenTwente mandaat verlenen voor het regionaal inkopen van jeugdhulp als bedoeld in artikel 5 lid 2 van de [gemeenschappelijke regeling SamenTwente](#), waaronder mandaat voor het vaststellen van de daarop betrekking hebbende inkoopdocumenten*
2. *Of is deze bevoegdheid in de gemeenschappelijke regeling aan SamenTwente overgedragen (gedelegeerd), waarmee het een bevoegdheid is van het DB en AB.*

Dit vraagstuk is onder andere opgeworpen omdat de financiële gevolgen van de tarifieringsafspraken op de gemeentebegroting drukken en de inkoop daarmee mogelijk de bevoegdheid van het budgetrecht raakt van de gemeenteraad. Deze context is nader toegelicht door Harald

Beantwoording

Vraag 2

Rob de Greef was over de GR tekst van artikel 5 lid 2 heel duidelijk: uit de tekst van artikel 5 lid 2 volgt niet dat er bevoegdheden zijn overgedragen (gedelegeerd) of gemandateerd. Anders dan in bijv. lid 1 (publieke gezondheid) bevat dit artikellid geen term waaruit blijkt dat de gemeenten voor de uitvoering van de daarin genoemde taken ook bevoegdheden hebben overgedragen aan SamenTwente/OZJT. Dat dit voor partijen wellicht wel de bedoeling is geweest is juridisch niet interessant nu rechters enkel toetsen aan de letterlijke tekst van de GR tekst en niet aan de bedoelingen van partijen. Dit betekent dat voor het regionaal inkopen van de in dit artikellid genoemde vormen van Jeugdhulp (JBJR, Jeugdzorgplus, specialistische jeugdhulp, crisis) gemeenten alsnog mandaat/volmacht moeten verlenen aan SamenTwente/OZJT. Daarnaast zijn ook de in lid 2 gehanteerde begrippen onvoldoende duidelijk/concreet.

Vraag 1

De contracten Jeugdhulp die nu gelden (en in 2018 zijn ingekocht) zijn namens de 14 gemeenten gesloten (of 12). De contracten staan niet op naam van Samen Twente/Regio Twente, ook niet die onderdelen die nu in artikel 5 lid 2 van de GR staan benoemd. Hieruit leidt Rob de Greef af dat men beoogd heeft namens de gemeenten te handelen en dus op basis van volmacht/mandaat. Volgens Rob is dat ook begrijpelijk, nu de facturen voor de inzet van jeugdhulp ook door de gemeenten worden betaald, en gemeenten daarmee ook een belang hebben sturing te kunnen geven aan het inkoopproces.

Advies nav vragen 1 en 2

Voor het huidige inkoopproces adviseert Rob de Greef om:

- *1 model mandaatbesluit op te stellen dat telkens (middels tranches) aangevuld kan worden*
- *In dat besluit dient de bevoegdheid om Jeugdhulp in te kopen namens de 14 gemeenten door OZJT in breedste zin opgenomen te worden (uitgesplitst in de fases en de taken die daarbij horen)*
- *Per gemeente kan aangekruist worden welk onderdeel en fase zij wensen te mandateren*
- *Daarbij dienen ook de spelregels opgenomen te worden over financiële afrekening wanneer een gemeente het mandaat (op een onderdeel) intrekt*
- *Om aansluiting te houden met de huidige inkoop kan qua terminologie aansluiting gezocht worden met de segmentindeling (Wonen, Verblijf, Crisis, Consulatie/Diagnostiek, Ambulant). Voor Ambulant geldt dat daarvoor al een mandaat- en volmachtbesluit is vastgesteld en aan de gemeenten is voorgelegd.*

Aanvullende vraag over artikel 4 lid 3 van de GR

De vraag is opgeroepen of uit dit artikel volgt dat er altijd unaniem besloten moet worden door de 14 gemeenten als SamenTwente een dienst verleent aan één of meer deelnemers.

Volgens Rob de Greef volgt dit wel uit de letterlijke tekst. Daarbij is vanuit SamenTwente opgemerkt dat dit artikel uitvoerig is besproken in het AB en enkel ziet op situaties waarbij diensten worden verleend die niet in het verlengde liggen belangen/taken van SamenTwente (De slager die brood gaat verkopen). Het is dus niet de bedoeling dat gemeenten op basis van dit artikel een veto hebben in het inkoopproces.

Hoe nu verder

De uitkomst van dit overleg, de implicaties voor onze bestuurspraktijk en mogelijke oplossingsrichtingen, zullen via het DB teruggekoppeld worden aan het AB.

In het AB op 14 december wordt ook aandacht besteed aan de uitkomsten van het gesprek met Rob de Greef. Het is de wens op korte termijn vervolgstappen te zetten. Daarbij gemeenten Tubbergen en Dinkelland, nauw worden betrokken.

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000033
Datum vergadering	7 juni 2023
Agendapunt	B-2
Onderdeel SamenTwente	Algemeen

Onderwerp:

Wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente

Voorstel:

1. Het ontwerp voorstel voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente vast te stellen;
2. Dit ontwerp voorstel met bijgevoegde brief aan de colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten voor te leggen, ten behoeve van het vragen van zienswijzen aan hun raden.

Inleiding:

De gemeenschappelijke regeling SamenTwente moet worden gewijzigd. Hiervoor zijn verschillende redenen: de inwerkingtreding van de wet "Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen", het finetunen van de bestaande regeling na voltooiing van de veranderopdracht van Regio Twente, de tekortkoming die is geconstateerd bij de taken en bevoegdheden van het OZJT en de eerste ervaringen met de (bestuurlijke) inrichting van SamenTwente. Gelijktijdig grijpen we deze gelegenheid ook aan om de regeling waar nodig te actualiseren. Een eerder concept van de regeling is opiniërend besproken in de AB vergadering van 19 april 2023. De opbrengst van deze bespreking hebben we verwerkt in het voorliggende ontwerp. In de vergadering van 19 april heeft u ook de uitgangspunten en het proces voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente vastgesteld. Onderdeel van dat proces is dat de ontwerp regeling nu ter vaststelling voorligt.

Beoogd effect:

Een door de colleges van de deelnemende gemeenten unaniem vastgestelde actuele gemeenschappelijke regeling SamenTwente, die bekend is gemaakt voor 1 juli 2024.

Argumenten:

1.1 Voorgestelde wijzigingen zijn tot stand gekomen met betrokkenheid van gemeenten.

In Twents verband is een werkgroep organisatierecht aan de slag gegaan met de uniforme bepalingen die gebruikt kunnen worden voor alle gemeenschappelijke regelingen in Twente. Voor OZJT is een kleine werkgroep gevormd die intensief gewerkt hebben aan de conceptteksten daar waar het gaat om taken van OZJT. Ook is op dit punt advies gevraagd aan extern adviseur R. de Greef. In diverse ambtelijke overleggen zijn de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling besproken. Op 11 januari 2023 is een kennissessie geweest met een afvaardiging van de raden over wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr). Daar is van gedachten gewisseld over de thema's gezamenlijke adviescommissie, inwonerparticipatie en zienswijzenrecht. De opbrengst van deze bijeenkomst zijn waar mogelijk vertaald in deze regeling. De regionale werkgroep organisatierecht heeft hiervoor de tekstvoorstellen gedaan die zoveel als mogelijk zijn overgenomen.

1.2 De wijzigingen die voortvloeien vanuit de wet "Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen" zijn doorgevoerd.

In de regeling zijn de wijzigingen vanuit de Wgr verwerkt (zienswijzen, inwonerparticipatie, uitredingsregeling, evaluatiebepaling). De voorgestelde tekst in de artikelen sluit zoveel mogelijk aan bij de uniforme bepalingen die in Twents verband zijn gemaakt. In de toelichting staat om welke wijzigingen gaat, of ze verplicht of facultatief zijn en waar ze in deze regeling verwerkt zijn. Bij de wetswijziging wordt naast de al bestaande informatiestromen tussen raad en algemeen bestuur de actieve informatieplicht toegevoegd. Daarmee moet het algemeen bestuur van de GR "aan de raden alle inlichtingen geven die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken." Vanuit de werkgroep organisatierecht is een uniform artikel geformuleerd, dat gebruikt kan worden om de oude

artikelen in de regeling te vervangen. De eerste verantwoordelijkheid voor het informeren van de raad blijft bij het AB-lid. Dit is ook schematisch weergegeven in de toelichting.

1.3 De nieuwe regeling is helderder geformuleerd en beter leesbaar.

Diverse technische wijzigingen zijn doorgevoerd die de leesbaarheid, de transparantie, de eenduidigheid en de methodische opbouw van de regeling verbeteren of is in tekst aangesloten bij de bestuurspraktijk. De beschrijving en de ordening van de taken van de diverse onderdelen van SamenTwente is hiervan het meest sprekende voorbeeld. Zo zijn de taken van SamenTwente gecategoriseerd naar basistaken, plustaken, maatwerktaken en aanvullende dienstverlening. Met de bijhorende omschrijving en toelichting. Voor de duidelijkheid: het gaat hier om de al bestaande taken van SamenTwente.

1.4 Een DB van 5 leden sluit beter aan bij de nieuwe situatie van SamenTwente.

In de opiniërende bespreking in het Algemeen Bestuur op 19 april 2023 is de wens naar voren gekomen om de mogelijkheid te bieden het DB te vergroten van 3 naar 5 leden. Dit is om de werkdruk van het huidige DB van 3 personen beter op te kunnen vangen. Met deze verruiming van het DB is ook het risico op een bestuursvacuüm in de periode tussen gemeenteraadsverkiezingen en installaties van nieuwe colleges van B&W verkleind.

1.5 De insteek is nog steeds om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

Het AB heeft gezegd de mogelijkheid te willen behouden om te werken met portefeuillehouder-overleggen, omdat dit behulpzaam kan zijn in bepaalde situaties. Dit is naar wens van het AB alleen op hoofdlijnen geregeld in de regeling. Vanuit de regeling is het vormen van een bestuurscommissie nog steeds mogelijk. Er zijn situaties denkbaar waarbij het instellen van een bestuurscommissie wenselijk is. Hiervoor is dan geen uitgebreide procedure voor wijziging van de regeling meer nodig. Maar het AB heeft uitdrukkelijk gezegd met het instellen van een bestuurscommissie zeer terughoudend om te willen gaan. De hiervoor gekozen insteek tijdens de veranderopdracht wordt nog steeds gesteund. Het doel blijft om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

1.6 Bevoegdheden en taken zijn duidelijk omschreven.

Het moet klip en klaar zijn wat de bevoegdheden zijn van SamenTwente. De bevoegdheden moeten in evenwicht zijn met de uit te voeren taken. Het is van belang de verschillende bevoegdheden hierbij te onderscheiden, te weten: eigen bevoegdheden, overgedragen bevoegdheden en afgeleide bevoegdheden.

Eigen bevoegdheden zijn bevoegdheden die het bestuur heeft op basis van de Wgr, zoals het vaststellen van de begroting en het sluiten van overeenkomsten. In de Wgr is precies omschreven welke (eigen) bevoegdheden welk orgaan heeft. Overgedragen (gedelegeerde) bevoegdheden zijn de bevoegdheden die de deelnemers bij de gemeenschappelijke regeling neerleggen. Afgeleide bevoegdheden zijn bevoegdheden die niet expliciet bij de gemeenschappelijke regeling zijn gelegd, maar impliciet zijn meegegaan. Bijvoorbeeld het afhandelen van klachten, verzoeken in het kader van de Wet open overheid en bezwaarschriften.

1.7 Voor OZJT zijn de bevoegdheden beter juridisch verankerd.

OZJT is in 2014 opgericht op basis van gemeentelijke besluitvorming over regionale samenwerking in het kader van de Jeugdwet. Met deze besluiten werd onder andere een overdracht van bevoegdheden beoogd. De besluiten uit 2014 zijn niet goed verankerd in de huidige gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Uit de formulering in de huidige regeling volgt niet dat er bevoegdheden zijn overgedragen. Dit probleem is door een aantal gemeenten aangedragen. Daarnaast geven ook de gehanteerde (container)begrippen geen richting om welke concrete (college)bevoegdheden het zou kunnen gaan. Dit alles maakt dit artikel juridisch gezien zinledig is. Voor de tijdelijkheid wordt aan het algemeen bestuur voorgesteld (vergadering 7 juni 2023) om het huidige artikel te interpreteren op de manier waarop het in 2014 is bedoeld. De juridisch sluitende en structurele oplossing is in dit ontwerp meegenomen. Hierbij zijn de taken van OZJT in de rol van aankoopcentrale beter geduid, met daaraan gekoppeld de wettelijke bevoegdheid tot het sluiten van raamcontracten op grond van de aanbestedingswet. In het ontwerp is opgenomen dat de daarop betrekking hebbende bepaling inwerking treden met terugwerkende kracht tot 7 juli 2021. Daarmee wordt de tekortkoming in de huidige tekst van de regeling met terugwerkende kracht hersteld.

2.1 De colleges moeten zienswijzen vragen aan hun raad op het ontwerp.

In de Wgr staat dat bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders het ontwerp van de regeling toe moeten zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze brief is bedoeld om de colleges dit te vragen. De raden kunnen vervolgens bij de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van hun gemeente binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Om de colleges en raden voldoende tijd te geven het ontwerp te bespreken in hun gemeenten, staat in de brief dat zienswijzen uiterlijk 11 oktober 2023 bij het dagelijks bestuur moeten zijn ingediend. Om colleges te faciliteren bij de behandeling van het ontwerp, wordt deze adviesnota en een opzet voor een presentatie bij de brief gevoegd (bijlage 4).

Kanttekening:

1.1 Er zijn veel voorgestelde wijzigingen.

De concept regeling is op meerdere punten aangepast. Dit resulteert in een flinke opsomming van wijzigingen. Er is een "transponeringstabel" toegevoegd. Het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling is een uitgebreide

procedure die veel tijd vraagt van de colleges van de deelnemende gemeenten, hun raden en de ambtelijke ondersteuning. Het is efficiënt om meerdere ontwikkelingen te combineren.

1.2 Toelichtingen per artikel worden nog samengevoegd in één toelichting op de regeling.

In het ontwerp is onder de verschillende artikelen een toelichting opgenomen. Dit met het oog op de leesbaarheid. Deze toelichtingen zullen later in het proces worden samengevoegd in één toelichting op de regeling.

2.1 De doorlooptijd voor het proces van zienswijzen en besluitvorming geeft weinig ruimte voor uitloop.

De gewijzigde regeling moet uiterlijk 1 juli 2024 bekend gemaakt zijn. In de planning gaan we nu uit van afronding in april 2024. Dat is realistisch. Er is wel enige ruimte voor uitloop, maar niet veel. Het vraagt een goede bewaking van de termijnen bij alle betrokkenen.

3.1 Niet alle wijzigingen van de Wgr komen in dit proces aan de orde.

De Wgr is gewijzigd per 1 juli 2022. Een aantal wijzigingen vragen niet om een aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijzigingen zijn rechtstreeks in de wet geregeld. Dit betreft de aanpassing van de regels rondom treffen en wijzigen van een gemeenschappelijke regeling, de begrotingscyclus, regionaal enquêterecht, bevoegdheden rekenkamercommissie en de regionale adviescommissie. Deze wijzigingen gelden voor alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt, maar leiden niet tot aanpassing van de individuele gemeenschappelijke regelingen.

Kosten, baten, dekking:

Op dit moment gaan we ervan uit dat dit project binnen SamenTwente zoveel mogelijk binnen de bestaande kaders kan worden uitgevoerd.

Communicatie:

Het besluit van het AB wordt per brief gecommuniceerd aan de colleges.

Vervolg:

Bij de opiniërende bespreking in het AB is de planning voor de wijziging van de regeling vastgesteld. Daarvan is inmiddels een deel afgelegd. We zijn inmiddels toe aan fase 3. De planning is als volgt:

Fase 3 Besluitvorming ontwerp Juni 2023 – juni 2024

Uiterlijk 20 juni 2023	Collegebehandeling ontwerp voorstel GR i.v.m. zienswijzeprocedure raden
Uiterlijk 20 juni – 10 oktober	Zienswijze Raden aan de colleges. Indien gewenst zoeken de raden elkaar in deze periode op voor een gemeenschappelijke zienswijze. Indien gewenst vragen de raden het college of SamenTwente om aanvullende informatie of gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan.
Uiterlijk 11 oktober 2023	Terugkoppeling n.a.v. zienswijzen raden op het ontwerp, met een reactie hierop van de colleges.
Rondom 1 november 2023	Ambtelijke overleggen informeren over zienswijze en voorstel hoe ermee om te gaan. Bespreken definitief voorstel AB

Resultaat fase 3: Voorstel gewijzigde GR waarin de zienswijzen van de raden zijn meegenomen

Fase 4: Definitieve besluitvorming December 2023 – april 2024

22 november 2023	DB definitieve voorstel voor AB
13 december 2023	AB vaststellen definitieve wijziging GR voor unanieme instemming colleges na toestemming raad
14 december 2023	Start collegebehandeling en procedure toestemming raad
Uiterlijk 1 april 2024	Collegebesluiten

Resultaat fase 4: door 14 colleges vastgestelde gewijzigde GR SamenTwente

Fase 5: Implementatie mei 2024 – juli 2024

Voor 1 juli 2024	Indien unaniem: bekendmaking GR
	Werkprocessen (intern en extern) aanpassen

Resultaat fase 5: Gepubliceerde gemeenschappelijke regeling waarop de organisatie SamenTwente en de deelnemende gemeenten zijn ingericht.

Bijlage(n):

1. concept gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente
2. transponeringstabel
3. Concept brief van het DB aan de colleges voor verzoek om zienswijzen van de raden.
4. Opzet voor presentatie aan raden (volgt)

Enschede, 17 mei 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juni 2023	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SAMENTWENTE

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden;

overwegende dat

- op 10 juni 2021 het algemeen bestuur het eindplan van de veranderopdracht Regio Twente heeft vastgesteld;
- met deze veranderopdracht een nieuwe basis is gelegd voor het voortzetten van de regionale samenwerking in Twente onder de naam SamenTwente;
- door focus en eenvoud de regionale samenwerking op het gebied van gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente, wordt versterkt;
- het streven erop is gericht de bestuurlijke drukte te beperken waar dat kan;
- er behoefte is aan een ondersteuningsstructuur die niet meer personele inzet vraagt dan nodig voor een goede regionale procesgang en uitvoering van taken;
- de tekst van de gemeenschappelijke regeling ook overigens dient te worden geactualiseerd vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

gelet op

- de Strategische koers en identiteit SamenTwente d.d. 2 maart 2022;
- de bepalingen in de [Wet gemeenschappelijke regelingen](#);
- de toestemming van de raden van de gemeenten Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden ex [artikel 1, tweede lid](#), van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

BESLUITEN:

De Gemeenschappelijke regeling SamenTwente te wijzigen, zodat deze komt te luiden als volgt:

Toelichting

Inleiding

Op 25 september 2019 heeft het algemeen bestuur (AB) de veranderopdracht vastgesteld. De uitgangspunten van de veranderopdracht waren: focus op inhoudelijke thema's, klein, simpel en flexibel, duidelijk en transparant en eigenaarschap/leiderschap. Een belangrijk knelpunt dat werd signaleerd met de veranderopdracht, was de gevoelde bestuurlijke drukte in regionale samenwerking. Met de veranderopdracht is onder meer besloten tot het omvormen van de bestaande Regeling Regio Twente naar een nieuwe regeling voor GGD, OZIT en VTT waarbij samenwerking op het terrein van de gezondheid, inclusief Samen14 en Kennispunt Twente, centraal wordt gesteld.

De juridische omvorming is op 8 juli 2021 geoperationaliseerd met een wijziging van de toenmalige Regeling Regio Twente, in de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente (toen nog genaamd Gezondheid) met gastheerschappen voor Samen14 en Kennispunt Twente.

Met voorliggende wijziging van de gemeenschappelijke regeling wordt de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wet gemeenschappelijke regelingen) geïmplementeerd, worden onduidelijkheden in de huidige regeling weggenomen en worden ook overig tekstuele verbeteringen aangebracht.

Het belangrijkste wettelijke kader voor de regeling is de Wet gemeenschappelijke regelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen kent een aantal schakelbepalingen, waardoor bepalingen uit de Gemeentewet () van overeenkomstige toepassing zijn op de regeling. Nadrukkelijk is ervoor gekozen om in de tekst niet datgene te regelen waarin de Wet gemeenschappelijke regelingen al voorziet. In de hiernavolgende toelichting zijn verwijzingen naar die wet wel opgenomen.

Gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (en de Gemeentewet) in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen. Door de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen is een wijziging van een aantal onderdelen van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente noodzakelijk. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht. Voor het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling geldt een overgangstermijn van 1 jaar.

Hieronder een overzicht van de wijzigingen, type wijziging, en voor zover van toepassing de daarmee corresponderende artikelen in deze regeling.

Duiding type wijziging:

V = Verplicht

F = Facultatief

U = Unaniem besluit alle raden vereist

Artikel	Wijziging Wet gemeenschappelijke regeling	Type	Artikel regeling
1	Als een gemeenschappelijke regeling wordt opgericht, gewijzigd of opgeheven, dan moeten de deelnemende raden een zienswijze kunnen geven. Naast het al bestaande toestemmingsrecht.	V	--
9 lid 1	Een GR houdt bepalingen in omtrent de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden en de gevolgen van uittreding, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon en de deelnemende gemeenten.	V	9.2
10 leden 5 en 6	Facultatieve zienswijzeprocedure omtrent besluiten. In de GR moet worden opgenomen of en zo ja, bij welke besluiten een voorafgaande zienswijze van de raden wordt gevraagd. Een gemotiveerde schriftelijke reactie van het DB op de zienswijze is noodzakelijk aan de raden en het AB.	F	3.2.6 4.1 7.1 8.4 9.2
10 lid 7	Een GR houdt bepalingen in over de wijze waarop aan ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid worden betrokken.	V	3.2.7
11a	Een GR bevat bepalingen omtrent de evaluatie van de regeling	V	9.2

17 leden 2 en 3	<i>De passieve informatieplicht wordt uitgebreid met een actieve informatieplicht van bestuur aan raden en de GR moet regelen hoe die informatie wordt verstrekt. De actieve informatieplicht richt zich niet alleen op informatie over te nemen of genomen besluiten, maar betreft alles wat raden moeten weten om hun taak goed te kunnen vervullen (vergelijk art. 169 Gemeentewet).</i>	V	5.6
24a	<i>Op voorstel van de deelnemende raden stelt het AB van een GR een gemeenschappelijke adviescommissie in die het AB kan adviseren, de besluitvorming van de raden m.b.t. de GR kan voorbereiden of de raden kan adviseren. Het AB regelt de bevoegdheden, taken en werkwijze van de gemeenschappelijke commissie nadat de raden van de deelnemende gemeenten hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het AB hebben kunnen brengen.</i>	U	
34 lid 2 34b 35 leden 1 en 4	<i>Aanpassing termijnen voor indiening van kadernota, ontwerpbegroting en begroting: – Kadernota: voor 30 april (i.p.v. 15 april) – Ontwerpbegroting: uiterlijk 12 weken voor besluitvorming voor zienswijze aan gemeenteraden aanbieden (i.p.v. 8 weken) – Begroting moet uiterlijk 15 september naar GS (i.p.v. 1 augustus) Het DB stelt de raden voorafgaand aan het vaststellen van de begroting schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze en de conclusies die het daaraan verbindt</i>	V	Zie toelichting onder Hfst 7
Artikel	Wijziging Gemeentewet		Artikel regeling
155g 155h	<i>Nieuw artikel. Instelling gemeenschappelijke onderzoekscommissie (enquêterecht)</i>	U	--

In Twents verband is met de raden, tijdens een gezamenlijke kennissessie op 11 januari 2023 georganiseerd door de regionale regiegroep (met daarin drie griffiers, twee gemeentesecretarissen en de directeurs van SamenTwente en Omgevingsdienst Twente), van gedachten gewisseld over de thema's gezamenlijke adviescommissie, inwonerparticipatie en zienswijzerecht. De opbrengst van deze bijeenkomst is meegenomen in deze regeling. De regionale werkgroep organisatie recht heeft hiervoor de tekstvoorstellen gedaan. In deze regeling zijn deze zoveel mogelijk zijn overgenomen.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

1.1 Begrippen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

- bestuur: bestuur als bedoeld in [artikel 12](#), eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen
- deelnemer: een aan deze regeling deelnemend college;
- deelnemende gemeente: de gemeente van de deelnemer;
- regeling: Gemeenschappelijke regeling SamenTwente;
- SamenTwente: openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van de regeling;

2. Waar in de regeling wetsartikelen van overeenkomstige toepassing worden verklaard, treden in die artikelen in de plaats van de gemeente, de raad, burgemeester en wethouders, de wethouder en de burgemeester, onderscheidenlijk SamenTwente, het algemeen bestuur, (lid van) het dagelijks bestuur en de voorzitter.

Toelichting

In dit artikel zijn enkele termen die in de regeling regelmatig terugkomen, uiteengezet. De begripsomschrijvingen spreken voor zich.

1.2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd SamenTwente, dat is gevestigd te Enschede.
2. Het rechtsgebied van SamenTwente omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Toelichting

In dit artikel wordt het openbaar lichaam geïntroduceerd. Ingevolge [artikel 8](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het openbaar lichaam een rechtspersoon. Hierdoor beschikt SamenTwente van rechtswege over de privaatrechtelijke bevoegdheden die nodig zijn om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk verkeer (bijv. sluiten van overeenkomsten, huren van kantoorruimte, het aangaan van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten).

Een rechtspersoon dient op grond van de [artikel 10](#), derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen een vestigingsplaats te hebben. Deze vestigingsplaats staat los van de kantoor/werklocaties.

HOOFDSTUK 2 DOEL, BELANGEN

2.1 Doel

SamenTwente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, samen met lokale en regionale ketenpartners en stakeholders en vanuit en voor de Twentse samenleving, te werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente.

Toelichting

Deze formulering sluit aan bij de strategische koers en identiteit van SamenTwente, op 2 maart 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur.

2.2 Belangen

Vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur levert SamenTwente een bijdrage aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van:

- a. publieke gezondheid;
- b. jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
- c. maatschappelijke ondersteuning.

Toelichting

Deze bepaling vloeit voort uit [artikel 10](#), eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, dat verplicht het belang/de belangen te vermelden waarvoor de regeling is getroffen.

HOOFDSTUK 3 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 3.1 Algemeen

3.1.1. Taken

De taken van SamenTwente zijn ondergebracht in basistaken, maatwerk, plustaken en aanvullende diensten.

Toelichting

Onderscheiden worden vier taaksoorten: basistaken, maatwerk, plustaken en aanvullende diensten. Onderstaand overzicht geeft de verschillen weer.

	Taak-uitvoering voor	Grondslag taak	Grondslag bevoegdheid	Andere voorwaarden/ kenmerken	Financiering
Basistaak art. 3.2.1 t/m 3.2.5	alle deelnemers	- Bij of krachtens wet of regeling (attributie) of GR: overgedragen college taak	- Bij of krachtens wet of regeling (attributie) GR: overgedragen college bevoegdheid o.b.v. art. 3.2.5 (delegatie)	- Ter behartiging van GR-belangen - Omvang dienstverlening op gezamenlijk niveau vastgesteld	- Gemeentelijke bijdrage - Rijksmiddelen (al dan niet via centrum (coördinerende) gemeente of centrum GGD) - Tariefafspraken bijv. lijkschouw Forensische Geneeskunde - Projectfinanciering bij tijdelijke intensivering basistaak
Maatwerk art. 3.3.1	één of meer deelnemers	- Overeenkomst/ opdracht o.b.v. besluit DB en deelnemer(s) e	Evt. mandaat /volmacht	- Ter behartiging van GR-belangen - Andere aan de basistaak verwante werkzaamheden - Dienstverlening boven op het gezamenlijk vastgestelde basisniveau	Op overeengekomen wijze (bijv. subsidie, tarief, offerte etc.)
Plustaak art. 3.3.2	alle deelnemers	- Unaniem AB-besluit - Unaniem besluit / opdracht alle deelnemers	Overgedragen college bevoegdheid	- Ter behartiging van GR-belangen - Passend bij een basistaak	- Tijdelijke aanvullende bijdrage (bijv. projectfinanciering) - Rijksmiddelen (al dan niet via centrum-gemeente of centrum GGD)
Aanvullende dienst art. 3.3.3	één, meer of alle deelnemers en/of (niet)deelnemer(s) bijv. ook voor CotW	- Unaniem AB-besluit - Overeenkomst/ opdracht o.b.v. besluit DB en (niet) deelnemer(s)	Evt. mandaat / volmacht	- Relatie met te behartigen GR-belangen of basistaak is niet vereist.	Op overeengekomen wijze

§ 3.2 Basistaken en bevoegdheden

Toelichting:

Ten opzichte van de vorige versie van de regeling (artikel 4 en 5) is in deze regeling een heldere scheiding gemaakt tussen taken en bevoegdheden: zowel voor de regeling, het algemeen bestuur en het dagelijks bestuurt. Waar dit in de vorige versie van de regeling door elkaar stond (artikel 4 en 5) is dit omwille van de duidelijkheid uit elkaar getrokken. Wat bij elkaar hoort, staat bij elkaar.

Deze regeling beschrijft de basistaken van SamenTwente in globale termen. Met de formulering ‘op gezamenlijk niveau vastgestelde’ in artikel 3.2.1 t/m 3.2.4 wordt aangegeven dat het algemeen bestuur de omvang en de inhoud van de basistaken vaststelt en kan bijstellen als het dat nodig vindt. Het moment daarvoor is de jaarlijkse vaststelling van de begroting. Deze formulering geeft flexibiliteit in de taakuitvoering.

3.2.1 Basistaken - Algemeen

1. Ter behartiging van de in artikel 2.2 genoemde belangen heeft SamenTwente de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde basistaken:
 - a. het adviseren van en het leveren van specifieke deskundigheid aan deelnemers;
 - b. (boven)regionale beleidsontwikkeling, - voorbereiding en -coördinatie
2. Basistaken worden uitgevoerd met inachtneming van afspraken die daarover bovenregionaal of landelijk zijn of worden gemaakt.

Toelichting

Dit artikel beschrijft algemene taken, die niet specifiek aan een onderdeel zijn toe te wijzen. SamenTwente is adviseur en ontwikkelpartner van gemeenten. Vanuit een brede maatschappelijke oriëntatie en sterke informatiepositie, de relevante landelijke netwerken waarbinnen SamenTwente opereert, als ook vanuit specifieke deskundigheid kan SamenTwente, ontwikkelingen signaleren, dwarsverbanden leggen, informatie bundelen en samenbrengen, onderzoeken (laten) uitvoeren, gemeenten voorstellen doen en adviseren en het nodige lobbywerk doen.

3.2.2 Basistaken – GGD Twente

Met betrekking tot het in artikel 2.2 onder a genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam GGD Twente de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke basistaken:

- a. alle bij of krachtens de [Wet publieke gezondheid](#) aan de colleges opgedragen taken, waaronder het inrichten en in stand houden van een regionale gezondheidsdienst;
- b. alle bij of krachtens de [Wet publieke gezondheid](#) of enige andere wet of regeling aan de Directeur Publieke Gezondheid of aan de Gemeentelijke Gezondheidsdienst opgedragen taken;
- c. het inrichten en in stand houden van een Meldpunt woningvervuiling, en het uitvoeren van daarmee verband houdende taken;
- d. het inrichten en in stand houden van een Meldpunt zorgwekkend gedrag, en het uitvoeren van daarmee verband houdende taken op grond van de [Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg](#).

Toelichting

Ad a en b.

De wettelijke basis en de bestaansgrond van GGD volgt uit de Wet publieke gezondheid. Artikel 14 van de Wet publieke gezondheid geeft aan dat gemeenten binnen het gebied van een Veiligheidsregio gezamenlijk, door middel van een gemeenschappelijke regeling, een GGD in stand houden. Ook bepaalt dit artikel dat taken op het gebied van de publieke gezondheid ([Hoofdstuk II](#) van de Wet publieke

gezondheid) bij de GGD moeten worden neergelegd. Daarnaast is [artikel 16](#) van de Wet publieke gezondheid van belang voor de verplichte taken van de GGD. Dit artikel bepaalt dat het college, voordat het besluiten neemt die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de publieke gezondheidszorg, advies inwint bij de GGD. Deze verplichting is vooral relevant in relatie tot [artikel 13](#) van de Wet publieke gezondheid. Dat artikel beschrijft de totstandkoming van het gezondheidsbeleid van de gemeente.

Om al deze taken te kunnen uitvoeren, beschikt de GGD op grond van [artikel 15](#), eerste lid van de Wet publieke gezondheid over deskundigheid op het gebied van:

- sociale geneeskunde,
- epidemiologie,
- sociale verpleegkunde,
- gezondheidsbevordering, en
- gedragswetenschappen.

Naast de verplichte taken beschrijft [artikel 14](#), vierde lid van de Wet publieke gezondheid ook taken of onderdelen van taken die de gemeenten bij de GGD kunnen neerleggen en wat de deelnemers – in lijn met voorgaande regelingen – ook in deze regeling hebben gedaan. Dat zijn bijv. taken binnen de jeugdgezondheidszorg ([artikel 5](#), tweede lid, onder a tot en met d van de Wet publieke gezondheid) en uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma ([artikel 6b](#), derde lid van de Wet publieke gezondheid).

Naast de Wet publieke gezondheid zijn er andere wetten of regelingen die aan de Directeur Publieke Gezondheid of aan de gemeentelijke gezondheidsdienst rechtstreeks taken opdragen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan:

- [Wet Veiligheidsregio's: artikel 2](#), derde lid van de Wet Veiligheidsregio's bepaalt dat burgemeester en wethouders in de veiligheidsregio verantwoordelijk zijn voor de organisatie van de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR). De leiding van de GHOR is in handen van de Directeur Publieke Gezondheid van de GGD in die veiligheidsregio. Dit staat in [artikel 32](#), eerste lid van de Wet Veiligheidsregio's. Ook is de DPG volgens [artikel 32](#), tweede lid, belast met de operationele leiding van de geneeskundige hulpverlening bij rampen. Deze taak voert de DPG dus uit onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de Veiligheidsregio Twente.
- [Wet kinderopvang](#): In de Wet kinderopvang worden de kwaliteitseisen beschreven waaraan instellingen voor kinderopvang dienen te voldoen. Het college dient volgens de wet toe te zien op de naleving van deze kwaliteitseisen. Het college dient voor de uitvoering van dit toezicht volgens [artikel 1.61](#), tweede lid, de Directeur Publieke Gezondheid aan te wijzen. Daarmee is dit toezicht een basistaak voor de GGD.
- [Warenwetregeling tatoeëren en piercen](#): In de Warenwet en in het Warenwetbesluit tatoeëren en piercen worden de kwaliteitseisen gesteld waaraan tatoe- en piercingshops dienen te voldoen. In de Warenwetregeling tatoeëren en piercen wordt het toezicht op de handhaving van deze kwaliteitseisen belegd bij de GGD ([artikel 7](#)). Tevens is de GGD aangewezen als instantie waarbij de vergunningen voor exploitatie van tatoe- en piercingshops dienen te worden aangevraagd ([artikel 2](#), vierde lid).
- [Wet op de lijkbezorging](#): De Wet op de lijkbezorging bepaalt in [artikel 3](#) dat na het overlijden van een persoon de behandelend arts of een gemeentelijke lijkschouwer lijkschouwing verricht. [Artikel 4](#) verplicht het college daarom één of meerdere lijkschouwers te benoemen. Dit kunnen volgens [artikel 5](#) alleen geregistreerd forensisch artsen zijn. In Twente is de uitvoering van de Wet op de lijkbezorging bij de GGD ondergebracht. Op dit vakgebied werkt GGD Twente nauw samen met de andere 5 GGD-en in Overijssel en Gelderland (Kring Oost-Nederland). M.b.t. deze samenwerking is

het voornemen te gaan samenwerken naar het model van een 'Centrum GGD', waarbij GGD Noord- en Oost-Gelderland gaat optreden als Centrum GGD voor de andere GGD-en. Deze samenwerking wordt de komende tijd verder vormgegeven.

Ad c.

GGD Twente voert voor alle deelnemers al jaren het Meldpunt woningvervuiling uit. Dit valt onder de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Deze taak was tot dusver niet expliciet benoemd in de regeling, wat in deze regeling alsnog is gedaan.

Het meldpunt richt zich op mensen die niet uit zichzelf in actie komen om hun woning op orde te houden. Hierdoor kan een onhygiënische situatie ontstaan, die een risico kan worden voor de gezondheid.

De taken van de GGD in relatie tot dit meldpunt zijn onder meer de behandeling en triage van meldingen.

Ad d.

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg ziet op situaties waarin ingrijpen nodig is, omdat sprake is van (artikel 1.1, tweede lid):

- levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van betrokkene of een ander;*
- bedreiging van de veiligheid van betrokkene al dan niet doordat hij onder invloed van een ander raakt;*
- de situatie dat betrokkene met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept;*
- de situatie dat de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.*

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg legt verschillende taken neer bij de gemeente. Waarvan GGD Twente er een aantal uitvoert, waaronder de behandeling en triage van meldingen, het uitvoeren van verkennend onderzoek (artikel 5.2, tweede lid van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) en het aanvragen van zorgmachtigingen (artikel 5.2, vijfde lid van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg).

Op 8 december 2021 heeft het AB besloten het Meldpunt zorgwekkend gedrag (artikel 5.2, eerste lid van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) vanaf 2022 structureel te beleggen bij GGD Twente.

3.2.3 Basistaken - Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT)

1. Met betrekking tot het in artikel 2.2 onder b genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam OZJT, met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet, de zorg voor een goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken op het gebied van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering,
2. In dat kader heeft OZJT de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken:
 - a. het inrichten en in stand houden van een inkooporganisatie voor jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen;
 - b. het bij of krachtens de Jeugdwet of enige andere wet of regeling (laten) uitvoeren van bovenlokale taken waaronder:
 - het sluiten van raamovereenkomsten met en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders van jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen, inclusief bijbehorend contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement. De jeugdzorg omvat de uitvoering van

- jeugdbescherming en jeugdreclassering, jeugdzorgplus, residentiële /specialistische jeugdzorg, pleegzorg, crisiszorg en advies & expertise;
- het inrichten en ondersteunen van de jeugdbeschermingstafels.
3. Naast het bepaalde in artikel 3.2.1, tweede lid, worden de taken uitgevoerd met inachtneming van de regiovisie van de deelnemende gemeenten op grond van [artikel 2.2](#) van de Jeugdwet

Toelichting

De huidige samenwerking op het gebied van jeugdzorg (overkoepelend begrip voor jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering) heeft als formele basis [artikel 2.8](#) van de Jeugdwet: 'De colleges werken met elkaar samen, als dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet aangewezen is.' De termen jeugdhulp, kinderschermingsmaatregel en jeugdreclassering, zijn in [artikel 1.1](#) van de Jeugdwet gedefinieerd.

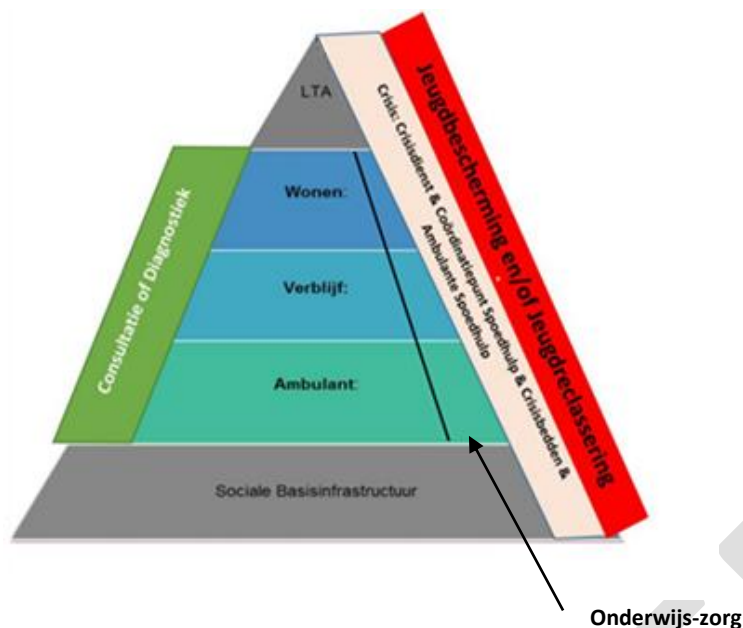
In [artikel 2.6](#) van de Jeugdwet wordt een aantal verantwoordelijkheden van het college beschreven. Zo is het college er verantwoordelijk voor dat 'er een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod is' om aan diverse nader in de Jeugdwet genoemde taken te voldoen. In dit kader hebben de deelnemers en hun raden in 2014 besloten bovenlokale taken onder te brengen bij toen nog Regio Twente. Hiervoor is toen een nieuwe organisatie genaamd de Organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp in Twente (OZJT) ingericht en de toenmalige gemeenschappelijke regeling aangepast. De tekst van dit artikel – weliswaar geactualiseerd - is hiermee in lijn.

Door in samenwerkingsverband (specialistische) vormen van jeugdzorg in te kopen kunnen gemeenten profiteren van de schaalvoordelen van dit inkoopverband. OZJT heeft hiervoor een inkooporganisatie ingericht (sub a). Onder de vorige versie van de regeling werd dit omschreven als het 'inrichten van een backoffice voor taken die regionaal worden uitgevoerd of ingekocht en uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden daarin.'

De inkooporganisatie is een zogenaamde 'aankoopcentrale' als bedoeld in [artikel 1.1](#) van de Aanbestedingswet, die voor de deelnemers raamovereenkomsten sluit met zorgaanbieders.

Om de door OZJT in te kopen zorg voldoende te omlijnen, zijn deze in artikel 3.2.3, tweede lid onder b, eerste aandachtstreepje, nader omschreven.

Voor nadere duiding en uitleg van de gehanteerde begrippen wordt verwezen naar de vastgestelde inkoopstrategieën per deelsegment voor de inkoop van de jeugdhulp 2025. Samengevat vanuit de zorgpiramide valt de inkoop van de deelsegmenten wonen en verblijf onder de residentiële /specialistische jeugdzorg en pleegzorg. De deelsegmenten advies & expertise, crisis en de subsidiëring van jeugdreclassering en/of jeugdreclassering vallen tevens onder artikel 3.2.3, tweede lid onder b. De evt. inkoop van het deelsegment onderwijs-zorg betreft de deelsegmenten wonen, verblijf en ambulant (taartpunt). Daarmee valt dit deelsegment deels onder artikel 3.2.3, tweede lid en deels onder artikel 3.3.3. De inkoop van het deelsegment ambulant valt onder artikel 3.3.3. Het deelsegment sociale basisinfrastructuur is lokaal belegd en het deelsegment LTA landelijk.

Inkoop door OZJT is inclusief bijbehorend contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement. Daaronder worden de volgende activiteiten verstaan.

Contractbeheer:

- Het vastleggen/registreren van alle voor de contracten relevante documentatie in het Zorgportaal.*
- Deze actueel houden, relevante gegevens beschikbaar stellen voor gemeenten en aanbieders.*

Contractmanagement is het bewaken van de naleving van de in een contract vastgelegde afspraken. Een contract bestaat uit wederzijdse verplichtingen waarbij niet alleen de leveranciers maar ook de opdrachtgever – in dit geval het OZJT – aan haar verplichtingen moet voldoen. Contractmanagement wordt dan ook wel omschreven als een proces dat beide partijen in staat stelt aan hun contractuele verplichtingen te voldoen. Het managen van een contract wordt gedaan aan de hand van het meten van de prestaties (gemaakte afspraken) en het bijsturen van deze prestaties. Daarnaast is risicomanagement (beheersbaar houden van de risico's) en issuemanagement (disputen/ingebrekestellingen etc.) ook een onderdeel van contractmanagement.

Leveranciersmanagement

- Ontwikkelen en onderhouden van de samenwerkingsrelatie met de aanbieders met als doel continu een optimale bijdrage te leveren aan het realiseren van doelstellingen van OZJT/Samen14.*
- Bovenregionale samenwerking onder andere bij (dreigende) discontinuïteit bij jeugdhulpaanbieders onder andere en op het gebied van het LTA, JB/JR, Jeugdzorg plus, WVHS.*

Bij contract- en leveranciersmanagement richt OZJT richt primair op de overeenkomsten van de meest strategisch jeugdhulpaanbieders in Twente. Het contract- en leveranciersmanagement voor de andere aanbieders is primair een verantwoordelijkheid van de lokale contractmanagers. Indien nodig kan OZJT ondersteunen en adviseren bij vraagstukken.

Naast het gezamenlijk inkopen is in 2014 ook besloten regionale reflectie als bovenlokale taak bij OZJT te beleggen. Gemeenten hebben toen aangegeven van en met elkaar te willen leren en gezamenlijk te willen reflecteren op de lokale en regionale patronen die ontstaan als het gaat om het gebruik van jeugdhulp. Regionaal zou periodiek reflectie worden gegeven op verwijspatronen die zich lokaal en regionaal ontwikkelen en over de eventuele samenhang met de inrichting van het jeugdhulpstelsel. In de vorige versie van de werd deze de taak van OZJT omschreven als 'inrichten en inhoudelijk faciliteren van een regionaal reflectiepunt'. Het reflectiepunt is er nooit gekomen. In de huidige praktijk worden de voor reflectie benodigde onderzoeken, in opdracht van OZJT namens de gemeenten, door Kennispunt Twente uitgevoerd. De taak 'het faciliteren van reflectie' valt in deze regeling onder artikel 3.2.1 Basistaken – algemeen. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

*Op grond van het besluit van het algemeen bestuur van 2 maart 2022 is het inrichten en ondersteunen van **jeugdbeschermingstafels** als bovenlokale taak hieraan toegevoegd. Een Jeugdbeschermingstafel is een plek voor overleg tussen ouders, jongeren (12+), de betrokken zorgorganisatie(s) binnen het gedwongen kader en gemeenten. Aan de Jeugdbeschermingstafel vindt afstemming en overdracht plaats en wordt besloten welke maatregelen in het vrijwillig dan wel het gedwongen kader nodig zijn om snel en doeltreffende hulp op gang te brengen.*

De Jeugdbeschermingstafel vinden plaats wanneer:

- hulp in het vrijwillig kader ontoereikend blijkt*
- en/of de situatie voor het kind onveilig is*
- of de omstandigheden aanleiding geven tot het overwegen van een kinderbeschermingsmaatregel.*

3.2.4 Basistaken - Veilig Thuis Twente (VTT)

Met betrekking tot het in artikel 2.2 onder c genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam VTT de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken:

- a. het inrichten en in stand houden van een Veilig Thuis- organisatie als bedoeld in [artikel 4.1.1 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#);
- b. alle bij of krachtens de [Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#) of enige andere wet of regeling aan de colleges opgedragen taken, voor zover deze taken betrekking hebben op Veilig Thuis;
- c. het inrichten en in stand houden van een regionale crisisdienst;
- d. het organiseren van preventie- en deskundigheid bevorderende activiteiten;
- e. ondersteunende taken in het kader van de Wet tijdelijk huisverbod.

Toelichting

Veilig Thuis is een verplichte samenwerking van de colleges op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. [Artikel 4.1.1](#) bepaalt dat colleges zorgen voor de inrichting van een Veilig Thuis-organisatie. Hierbij is [artikel 2.6.1](#) relevant. Daarin staat dat gemeenten hierin samenwerken wanneer dat vanuit een doeltreffende en doelmatige uitvoering zinvol is. Deelnemers hebben de uitvoering van Veilig Thuis gezamenlijk regionaal georganiseerd in Veilig Thuis Twente (VTT).

[Artikel 4.1.1](#) beschrijft de taken van Veilig Thuis:

- het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;*
- het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is, en*

- *het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft.*

Verder verplicht dit artikel het college een goede samenwerking te bevorderen tussen Veilig Thuis, de hulpverlenende instanties, de politie, de gecertificeerde instellingen en de raad voor de kinderbescherming in de zin van de Jeugdwet. De Jeugdwet bevat specifieke regels voor deze samenwerking.

Het handelingsprotocol vormt de professionele standaard voor het werk van Veilig Thuis Twente. De onder c t/m e geformuleerde basistaken komen voort uit en zijn in lijn met ‘Samenwerkingsafspraken 2020 tussen Gemeenten en VTT’.

VTT wordt in de basis gefinancierd met gemeentelijke bijdragen en een structurele subsidie vanuit de gemeente Enschede in de rol van centrumgemeente. Dit is besloten in het algemeen bestuur op 16 december 2020, na besluitvorming hierover op 23 november 2020 door het college van burgemeester en wethouders van Enschede.

3.2.5 Bevoegdheden

1. Voor de uitvoering van de basistaken heeft het bestuur alle bevoegdheden tot regeling en bestuur.
2. Voor de uitvoering van de basistaken dragen deelnemers hun bevoegdheden bij of krachtens de [Wet publieke gezondheid](#), [artikel 4](#) van de Wet op de lijkbezorging, [artikel 5.2](#) van de [Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg](#), de Jeugdwet, [Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#), over aan het bestuur.
3. Naast het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen of elders in deze regeling, zijn de volgende bevoegdheden, van het algemeen bestuur:
 - a. de bevoegdheid te besluiten over onderwerpen met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige onderwerpen of beleidsmatige keuzes;
 - b. het vaststellen van (beleids)kaders;
 - c. regelgevende bevoegdheden, uitgezonderd het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie;
 - d. het instellen van commissies als bedoeld in [artikel 25](#), eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - e. het oprichten van en het deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen, met inachtneming van het daarover bepaalde in [artikel 31a](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
 - f. het treffen van een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in [artikel 96](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
4. Alle bevoegdheden in het kader van deze regeling zijn bevoegdheden van het dagelijks bestuur, tenzij bij of krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen of in deze regeling anders is bepaald.
5. Tenzij in de regeling anders is bepaald, stelt het dagelijks bestuur de tarieven als bedoeld in artikel 7.4 vast en de overige voorwaarden waaronder werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de tarieven tenminste kostendekkend zijn. Het algemeen bestuur kan besluiten van dit uitgangspunt af te wijken.

Toelichting

Lid 1

Het is van belang de verschillende bevoegdheden hierbij te onderscheiden, te weten: eigen bevoegdheden, overgedragen bevoegdheden en afgeleide bevoegdheden.

Eigen bevoegdheden zijn bevoegdheden die het bestuur heeft op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, zoals het vaststellen van de begroting. Hieronder vallen ook de bevoegdheden die SamenTwente heeft als rechtspersoon, zoals het aangaan van overeenkomsten. Zie ook de toelichting bij artikel 1.2.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is precies omschreven welke (eigen) bevoegdheden welk orgaan heeft: het algemeen bestuur ([artikel 33](#)), het dagelijks bestuur ([artikel 33b](#)), de voorzitter ([artikel 33d](#)).

Overgedragen (gedelegeerde) bevoegdheden zijn de bevoegdheden die de deelnemers bij de gemeenschappelijke regeling neerleggen. [Artikel 30](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen vormt de wettelijke basis hiervoor.

Afgeleide bevoegdheden zijn bevoegdheden die niet expliciet bij de gemeenschappelijke regeling zijn gelegd maar impliciet zijn meegegaan. Te denken valt aan bijvoorbeeld het afhandelen van klachten, Woo verzoeken en bezwaarschriften.

Lid 2

Deze bepaling vloeit voort uit [artikel 10](#), tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen dat verplicht in de regeling op te nemen welke bevoegdheden de deelnemers op grond van [artikel 30](#), tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen, aan het openbaar lichaam overdragen (delegeren). Het openbaar lichaam oefent deze bevoegdheden onder eigen verantwoordelijkheid uit. Om de basistaken te kunnen uitvoeren worden in dit artikellid de daarvoor benodigde bevoegdheden aan het bestuur van SamenTwente overgedragen (gedelegeerd). Besluitvorming daarover vindt plaats door het DB of AB. De colleges kunnen de overgedragen taken en bevoegdheid niet meer zelf uitoefenen en de raden kunnen op de uitoefening hiervan alleen binnen de spelregels van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente invloed uitoefenen.

Overdracht van bevoegdheden is randvoorwaardelijk voor een effectieve en doelmatig taakuitvoering en een slagvaardig bestuur.

Omdat deze regeling een zogenaamde collegeregeling is, gaat het hierbij alleen om collegebevoegdheden. Concreet betekent dit dat waar in wetgeving een bevoegdheid bij de gemeenteraad is neergelegd, het bestuur van SamenTwente hier niet in kan treden.

Lid 3 en 4

Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van SamenTwente. Het algemeen bestuur richt zich vooral op de beleidskaders, de begroting en de rekening en houdt toezicht op het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur voert uit binnen de gegeven kaders en is bestuurlijk verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van SamenTwente

Bij regelgevende bevoegdheid genoemd in het derde lid, onder c, gaat het bijv. om de bevoegdheid tot het vaststellen van verordeningen of beleidsregels. Regels kunnen worden vastgesteld voor de uitoefening van overgedragen bevoegdheden en ook voor de uitoefening van bevoegdheden die zien op de interne organisatie, de zogenaamde interne eigen bevoegdheden. Hierbij kan bijv. gedacht worden aan het opstellen van een reglement van orde ([art. 22](#), eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen jo. [artikel 16](#) van de Gemeentewet)

Het derde lid, benoemt onder d t/m f bevoegdheden die ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen aan het algemeen bestuur kunnen worden toevertrouwd indien de regeling die mogelijkheid biedt. Om bestuurlijke drukte te voorkomen, wordt met de bevoegdheid tot het vormen van een bestuurscommissie zeer terughoudend omgegaan.

3.2.6 Zienswijzen

1. Bij besluiten met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige besluiten of bij beleidsmatige keuzes, besluit het algemeen bestuur of, hoe en wanneer de raden van de deelnemende gemeenten in het besluitvormingsproces betrokken worden.
2. Indien het algemeen bestuur besluit dat de raden van de deelnemende gemeenten in het besluitvormingsproces om zienswijzen worden gevraagd, dan is op de zienswijzeprocedure [artikel 35 eerste tot en met vierde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.
3. Onverminderd het bepaalde in het tweede lid, worden raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld op besluiten van het algemeen bestuur voorafgaand zienswijzen naar voren te brengen als een meerderheid van de raden van de deelnemende gemeenten hierom verzoekt.

Toelichting

Hiermee is invulling gegeven aan het bepaalde in de [artikel 10](#), vijfde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel is naar model van de werkgroep organisatierecht. Dit artikel komt tegemoet aan de wens van de raden niet het gevoel te hebben te moeten tekenen bij het kruisje en flexibiliteit.

Verder pm.

3.2.7 Inspraak

Bij de totstandkoming van beleid kan aan ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden inspraak worden verleend. Hiertoe stelt het algemeen bestuur een verordening vast.

Toelichting

Hiermee is invulling gegeven aan het bepaalde in de [artikel 10](#), zevende lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit artikel is overeenkomstig het model van de werkgroep organisatierecht.

Verder pm

§ 3.3 Overige taken en bevoegdheden

3.3.1 Maatwerk

SamenTwente kan op verzoek van één of meer deelnemers specifieke, aan de basistaken verwante, extra werkzaamheden uitvoeren onder de voorwaarde dat:

- a. de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt;
- b. het dagelijks bestuur daartoe besluit onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgevoerd;
- c. de afspraken schriftelijk worden vastgelegd in een (dienstverlenings)overeenkomst.

Toelichting

Basistaken worden naar omvang en kwaliteit voor alle deelnemers op een gelijk niveau uitgevoerd. Dit niveau wordt bepaald door het algemeen bestuur. Het moment daarvoor is de jaarlijkse vaststelling van de begroting.

Wanneer daarom wordt verzocht kan SamenTwente voor één of meerdere gemeenten een basistaak op een hoger dienstverleningsniveau uitvoeren of aanvullend op de basistaak andere aan de basistaak verwante werkzaamheden uitvoeren. Voorwaarde is wel dat de uitvoering van de basistaakuitvoering hierdoor niet in het gedrang komt.

De vorige versie van de regeling kende in artikel 5, eerste lid, onder e een vergelijkbare bepaling uitsluitend voor de GGD. Voorbeelden van maatwerk zijn de Wijk GGD, Sociaal medisch spreekuur dak en thuislozen voor Enschede (centrumgemeente voor 8 Twentse gemeenten), Toezicht Prostitutie-inrichtingen, Ziekteverzuim Expertise Team (ZET)

Maatwerk wordt bekostigd op onderling overeengekomen wijze (subsidie, tarief, offerte, etc.). Waar nodig wordt maatwerk uitgevoerd op basis van volmacht e/o mandaat.

3.3.2 Plustaken

1. Ter behartiging van de in artikel 2.2 genoemde belangen kan SamenTwente voor de deelnemers gezamenlijk extra taken (plustaken) uitvoeren onder de voorwaarde dat:
 - a. de financiële, juridische, personele en/of organisatorische gevolgen in kaart zijn gebracht;
 - b. de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt en
 - c. de deelnemers en het algemeen bestuur daartoe unaniem besluiten onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder deze taken worden uitgevoerd.
2. Op een plustaak is artikel 3.2.5 van overeenkomstige toepassing

Toelichting

Deze bepaling is opgenomen in het belang van de nodige flexibiliteit in de taakuitvoering. Bij plustaken gaat het over taken passend bij een basistaak van (een organisatieonderdeel van) SamenTwente, waarvan alle deelnemers unaniem hebben besloten dat deze door SamenTwente worden uitgevoerd. Het zijn taken die feitelijk (nog) niet geregeld zijn in de regeling, maar waartoe de regeling wel ruimte biedt. Taken die de potentie hebben om bij een eerstvolgende wijziging van de regeling te worden opgenomen als basistaak van SamenTwente.

Voorbeelden van plustaken zijn de Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente – Veilig Thuis Twente en onderdelen van de OGGZ inzet van GGD Twente, die met deze wijziging van de regeling zijn opgenomen als basistaak.

Plustaken worden bekostigd via een tijdelijke aanvullende bijdrage van alle deelnemers.

3.3.3 Aanvullende diensten

SamenTwente kan op verzoek van één of meer deelnemers of derden aanvullende diensten verlenen onder de voorwaarde dat:

- a. de financiële, juridische, personele en/of organisatorische gevolgen in kaart zijn gebracht;
- b. de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt;
- c. het algemeen bestuur daartoe unaniem besluit onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder diensten worden verleend en
- d. de afspraken schriftelijk worden vastgelegd in een (dienstverlenings)overeenkomst.

Toelichting

SamenTwente kan voor deelnemers en niet-deelnemers andere specifieke diensten verlenen. Overeenkomstig de vorige versie van artikel 4, derde lid van de regeling en het daaraan ten grondslag liggende AB-besluit van 7 april 2021 wordt een besluit daartoe unaniem genomen door het algemeen bestuur. Aanvullende diensten worden bekostigd op basis van de afspraken die daarover tussen partijen worden gemaakt. Waar nodig worden aanvullende diensten uitgevoerd op basis van volmacht e/o mandaat.

Aanvullende diensten hoeven geen directe relatie te hebben met de belangen waarvoor de regeling is getroffen. Aanvullende diensten kunnen bijv. voortkomen uit de historie van SamenTwente. De dienstenverlening van SamenTwente aan het Recreatieschap Twente (werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering) is hier een voorbeeld van.

Anders dan bij maatwerk en plustaken kunnen aanvullende diensten ook aan niet-deelnemers worden verleend. Een aanvullende dienst in de zin van deze regeling is bijvoorbeeld het inrichten en in stand houden van een Centrum Seksueel Geweld, op basis van een jaarlijkse subsidieverlening door centrumgemeenten Enschede (penvoerder), Arnhem en Apeldoorn.

Onder aanvullende diensten, vallen ook de diensten die SamenTwente voor Coalitions of the Willing (CotW) uitvoert. CotW zijn vrijwillige samenwerkingen van 2 of meer gemeenten (kan ook zijn 14) en eventuele andere organisaties ten behoeve van een doel of thema. De samenwerking kenmerkt zich doordat er geen juridische entiteit is. De samenwerking kan, maar hoeft niet, in een samenwerkingsovereenkomst te zijn beschreven. Besturing van de samenwerking gebeurt vanuit een bestuurlijk overleg tussen de deelnemers. Voorbeelden van een CotW zijn Samen14, Kennispunt Twente of Twentse Koers. SamenTwente kan op verzoek, een CotW faciliteren, bijv. door hiervoor gastheer te zijn en in het verlengde daarvan voorzieningen te bieden. Die voorzieningen kunnen betrekking hebben op het beschikbaar stellen van vergaderfaciliteiten, maar kunnen ook betrekking hebben op het beschikbaar stellen van personeel (bieden van werkgeverschap – artikel 4, vierde lid van de vorige versie van de regeling) voor bijv. het coördineren en afstemmen van gemeentelijke beleidsvoornemens, beleidsmaatregelen en werkzaamheden of het voeren van het secretariaat.

Het is voorwaardelijk dat afspraken over het gastheerschap vastgelegd worden in een (dienstverlenings)overeenkomst, waarin de afspraken over de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgevoerd, schriftelijk zijn vastgelegd.

HOOFDSTUK 4 WERKPROGRAMMA

4.1 Werkprogramma

1. SamenTwente heeft een vierjaarlijks werkprogramma.
2. Het werkprogramma omvat een globaal overzicht van de activiteiten, alsmede een globaal overzicht van de financiële en personele gevolgen van deze activiteiten zoals die jaarlijks in de begroting zullen worden opgenomen.
3. Het werkprogramma wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.
4. De raden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over het werkprogramma naar voren te brengen. [Artikel 35, eerste tot en met vierde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.

HOOFDSTUK 5 BESTUUR

Toelichting

De bestuursorganen van een gemeenschappelijke regeling zoals van SamenTwente zijn geregeld in [artikel 12 van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#).

5.1 Algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur bestaat uit evenveel leden als deelnemende gemeente.
2. Deelnemers wijzen uit hun midden een lid en een plaatsvervangend lid aan, zo spoedig mogelijk na de benoeming van wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen. Bij een tussentijdse vacature gebeurt de aanwijzing van een (plaatsvervangend) lid binnen acht weken.
3. Deelnemer kan een door hem aangewezen (plaatsvervangend) lid ontslag verlenen indien deze het vertrouwen van deelnemer niet meer bezit. Op het ontslag is [artikel 49, laatste volzin en artikel 50](#) van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.
4. Naast het bepaalde in [artikel 13, tweede lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen en hiervoor in het derde lid bepaalde, eindigt het lidmaatschap van het algemeen bestuur eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van een deelnemende gemeente die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt.

Toelichting

[Artikel 22 van de Wet gemeenschappelijke regelingen regelt enkele zaken rond de vergaderingen van het algemeen bestuur, waaronder de openbaarheid. Het bepaalt ook dat een groot aantal bepalingen in de Gemeentewet van toepassing is.](#)

5.2 Stemrecht

1. Een lid van het algemeen bestuur beschikt in de vergadering over één stem.
2. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage worden beslissingen in het algemeen bestuur genomen op basis van inwonertal bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt.
3. Indien het gaat om stemming over personen geldt een gewone meerderheid van stemmen.
4. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt, behoudens indien in deze regeling anders is bepaald.
5. De stemprocedure wordt bepaald in het reglement van orde.

5.3 Dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur, inclusief de voorzitter, bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf leden.
2. Het algemeen bestuur wijst de leden van het dagelijks bestuur aan in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling na verkiezingen.
3. Op de vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn de [artikelen 52 tot en met 60](#) van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering één stem.
4. In de eerste vergadering na de aanwijzing als bedoeld in het tweede lid, regelt het dagelijks bestuur onderling de werkzaamheden.
5. Een demissionaire lid van het dagelijks bestuur blijft lid van het dagelijks bestuur tot het moment dat overeenkomstig het tweede lid, de leden van het dagelijks bestuur zijn aangewezen, tenzij het betrokken lid geen zitting meer heeft in de deelnemer.

6. Indien een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, wijst het algemeen bestuur een nieuw lid aan zodra betreffende deelnemer uit zijn midden een nieuw lid voor het algemeen bestuur heeft aangewezen.
7. Ingeval van een (te voorziene) langdurige ontstentenis kan het algemeen bestuur tijdelijk een vervanger uit zijn midden aanwijzen.

5.4 Voorzitter

1. Het algemeen bestuur wijst de voorzitter aan in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling na verkiezingen.
2. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt de voorzitter vervangen door een hiertoe door het dagelijks bestuur uit zijn midden aan te wijzen lid.

5.5 Portefeuillehoudersoverleg

1. Het dagelijks bestuur kan één of meer portefeuillehoudersoverleggen instellen voor bestuurlijk overleg en afstemming over belangen en taken, genoemd in artikel 2.2 en artikel 3.1.1.
2. Een portefeuillehoudersoverleg bestaat uit één lid (portefeuillehouder) per deelnemende gemeente afkomstig uit het college.
3. Voorzitter van een portefeuillehoudersoverleg is het lid van het dagelijks bestuur dat het werkterrein van het portefeuillehoudersoverleg in het dagelijks bestuur behartigt.

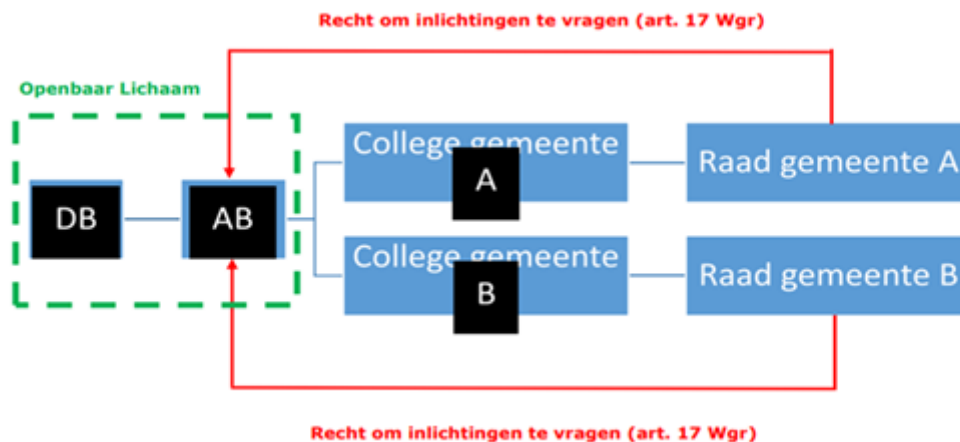
5.6 Informatieplicht

1. Een verzoek om inlichtingen als bedoeld in [artikel 16](#) en [artikel 17](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt schriftelijk ingediend bij het betreffende bestuursorgaan.
2. Het betreffende bestuursorgaan geeft de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen binnen één maand na ontvangst van het verzoek voor zover dit niet in strijd is met het openbaar belang.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft het college dat hem heeft aangewezen en de raad van zijn gemeente mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van het college onderscheidenlijk de raad gevraagde inlichtingen, op de in die gemeente gebruikelijke wijze.
4. Inlichtingen als bedoeld in [artikel 17, tweede lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen, wordt mondeling, schriftelijk of digitaal verstrekt.

Toelichting

Hiermee wordt invulling gegeven aan het bepaalde in de [artikelen 16 eerste en tweede lid](#) en [artikel 17 derde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt naast de al bestaande informatiestromen tussen raad en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling een nieuwe mogelijkheid toegevoegd namelijk de actieve informatieplicht van het algemeen bestuur aan de raden. De huidige informatiestromen kunnen als volgt schematisch worden weergegeven:

1. Het collegelid heeft als lid van het AB een actieve en passieve informatieplicht naar de gemeenteraad ([artikel 169 Gemeentewet](#)). Dit geldt ook voor het handelen als AB-lid van een GR.
2. Leden van de raad kunnen het bestuur van de gemeenschappelijke regeling om inlichtingen vragen ([artikel 17 Wet gemeenschappelijke regelingen](#)) waarop het bestuur verplicht is te antwoorden (passieve informatieplicht).
3. Aan artikel 17 is een nieuw lid toegevoegd dat regelt dat het AB en het DB de raden alle inlichtingen geeft die zij nodig hebben (actieve informatieplicht).

Het is lastig te bepalen om welke informatie het bij de actieve informatieplicht kan gaan, want het gaat om het brede begrip 'voor de uitoefening van hun taken'. Het moet gaan om een aanvulling op de al bestaande informatiestromen. Ook moet duidelijk blijven dat het hier niet gaat over een verantwoordingsplicht. De formele besluitvormings- en verantwoordingslijnen blijven ongewijzigd. De eerste verantwoordelijkheid voor het informeren van de raad blijft bij het AB-lid.

In dit verband is het denkbaar dat de informatie die de raden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet al van hun AB-lid ontvangen, wordt aangevuld met informatie over inhoudelijke onderwerpen, passend bij de controlerende en kaderstellende rol van de raden. Dit sluit aan bij de formele verantwoordingslijnen zoals hieronder schematisch weergegeven.

Artikel 19 lid 3 jo. artikel 16
lid 1 en 2 Wgr

Bij de invulling van de actieve informatieplicht wordt o.a. gebruik gemaakt van een communicatieplatform (extranet).

5.7 Verantwoordingsplicht

1. Een (plaatsvervangend) lid van het algemeen bestuur is aan het college dat hem heeft aangewezen en aan de raad van zijn gemeente verantwoording schuldig over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde bestuur.
2. Een raadslid heeft het recht de raad te verzoeken om het lid van het algemeen bestuur te interpellieren of vragen te stellen tijdens een raadsvergadering.
3. De interpellatie of vragenstelling als bedoeld in het tweede lid vindt plaats op de wijze, geregeld in het reglement van orde voor de vergaderingen van de betreffende raad.

Toelichting

Hiermee is invulling gegeven aan het bepaalde in de [artikel 16](#), derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Colleges wijzen uit hun midden ieder een vertegenwoordiger aan in het AB (artikel 5.1). Deze is verantwoording schuldig aan het college en de raad voor zijn inbreng in het AB (artikel 5.7). De raad is kaderstellend voor het eigen gemeentelijk beleid, wat leidend is voor het optreden van het college en het collegelid in het AB. Een AB-lid kan niet worden aangesproken op het uiteindelijke AB-besluit, maar slechts op zijn eigen handelen. Is er bij de besluitvorming in het AB geen sprake van consensus dan wordt gestemd met meerderheid van stemmen (artikel 5.2).

In het AB wordt besloten wie in het DB zitting zullen hebben (artikel 5.3). Het DB is verantwoording verschuldigd aan het AB ([art. 19a van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#)). Raadsleden kunnen DB-leden niet rechtstreeks aanspreken. DB-leden zijn alleen verantwoording schuldig aan het AB. Een DB-lid vertegenwoordigt dan ook niet het college dat hem heeft aangewezen, maar heeft een collegiale verantwoordelijkheid voor het functioneren van SamenTwente.

HOOFDSTUK 6 ORGANISATIE

6.1 Ambtelijke organisatie

1. SamenTwente heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een directeur, die tevens secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur is.
2. De directeur publieke gezondheid is directeur als bedoeld in het eerste lid. Het dagelijks bestuur regelt zijn vervanging.
3. Artikel [101 tot en met artikel 106](#) van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.

6.2 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor archiefbescheiden en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van SamenTwente en zijn organen overeenkomstig geldende archiefregelgeving.
2. Voor de bewaring van de op grond van archiefregelgeving over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. De secretaris is belast met de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden als bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur nader vast te stellen regelen.

Toelichting

Grondslag voor deze bepaling is [artikel 40 eerste lid Archiefwet 1995](#). De Archiefwet 1995 is sterk verouderd en wordt naar verwachting binnen afzienbare tijd vervangen door een nieuwe Archiefwet.

HOOFDSTUK 7 FINANCIEN

Toelichting

De regels over de begroting staan in [artikel 34](#) en [artikel 35](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Binnen een openbaar lichaam, zoals SamenTwente, komt het budgetrecht toe aan het algemeen bestuur. In [artikel 34](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen is die bevoegdheid rechtstreeks bij wet aan het algemeen bestuur toegekend. Zodra het algemeen bestuur de begroting vaststelt zijn de daarin opgenomen bijdragen van de gemeente verplichte uitgaven ([artikel 10a Wet gemeenschappelijke regelingen](#) [artikel 193](#) van de Gemeentewet). Weigert de raad deze verplichtingen op de gemeentebegroting te zetten dan kunnen gedeputeerde staten, als toezichthouder, ingrijpen ([artikel 194 en 195 Gemeentewet](#)).

Aan de begroting gaat de kadernota (of hoofdlijnenbrief/ontwikkelingenbrief genaamd) vooraf.

Overeenkomstig de op Twents niveau afgesproken werkwijze ziet de P&C cyclus van SamenTwente er als volgt uit:

- SamenTwente stuurt voor 15 januari (t-1) een kadernota aan de deelnemers. De nota gaat informatief naar de gemeenteraden. In de kadernota worden de algemene financiële en beleidsmatige kaders opgenomen. De kadernota is in compacte vorm en op hoofdlijn.
- SamenTwente stuurt vóór 8 april (in de 1e week van april) de ontwerpbegroting aan de gemeenteraden. Gemeenteraden hebben vervolgens 12 weken na de 1e week van april de gelegenheid een zienswijze over de ontwerpbegroting in te dienen bij het dagelijks bestuur.
- Het dagelijks bestuur geeft de gemeenteraden medio juni – medio juli een schriftelijke reactie op de ingekomen zienswijzen en legt vervolgens de begroting incl. zienswijzen aan het algemeen bestuur voor om definitief vast te stellen. De begrotingsvergadering van het algemeen bestuur wordt ingepland direct voor of na het zomerreces.

7.1 Begrotingswijziging

Op begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen, is [artikel 35](#) eerste, derde en vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen niet van toepassing.

Toelichting

Hiermee wordt geregeld dat op (technische) begrotingswijzigingen die de gemeentelijke bijdrage niet verhogen, niet de zienswijzeprocedure van toepassing is.

7.2 Bijdrage

1. In de begroting worden de gemeentelijke bijdrage geraamd die elke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
2. De kosten van basistaken en plustaken, worden verdeeld over de deelnemende gemeenten. De bijdrage wordt berekend op basis van en naar rato van:
 - a. het aantal inwoners op 1 januari volgens de meest recente CBS-cijfers, of
 - b. het aantal jeugdigen op 1 januari volgens de meest recente CBS-cijfers voor de taken van de Jeugdgezondheidszorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid, tenzij in een specifieke situatie een andere verdeelsleutel bijvoorbeeld een prijs per eenheid product of een andere vastgelegde (vaste) vergoeding meer in de rede ligt.

3. De deelnemende gemeenten nemen de in de begroting van SamenTwente voor hun gemeente geraamde bijdrage op in de gemeentebegroting.
4. Elke deelnemende gemeente betaalt bij wijze van voorschot een kwart van in het eerste lid bedoelde bijdrage jaarlijks voor 16 januari, 16 april, 16 juli en 16 oktober.
5. Plustaken worden betaald na declaratie.

Toelichting

De kosten van de basistaken en de plustaken worden in de regel verdeeld op basis van inwonertal of jeugdigen. De tenzij geeft de uitzonderings situatie aan. Op dit moment doet zich dit bijvoorbeeld voor bij de basistaken lijkschouw binnen de forensische geneeskunde en de uitgevoerde inspecties kinderdagopvang en gastouders.

7.3 Verrekening

1. In de jaarrekening wordt de door elke deelnemende gemeente werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen.
2. Verrekening van het verschil tussen de op grond van artikel 7.2, eerste lid verschuldigde bijdrage en het werkelijk verschuldigde vindt plaats direct na de vaststelling van de jaarrekening.

7.4 Tarieven

1. Maatwerk en aanvullende diensten worden uitgevoerd voor rekening van de deelnemende gemeente(n) of derden die deze diensten afnemen.
2. Maatwerk en aanvullende diensten worden betaald na declaratie.

7.5 Overig

1. De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten op basis van de voor de betreffende activiteit geldende financiële verdeelsleutel.
2. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat SamenTwente te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

HOOFDSTUK 8 TOETREDEN, UITTREDEN, WIJZIGEN EN OPHEFFEN

Toelichting

Wijziging, opheffing, toe- en uittreding, vereffening zijn verplicht te regelen onderwerpen o.g.v. [artikel 9 van de Wet gemeenschappelijke regelingen](#).

8.1 Toetreding

1. Een college kan tot de regeling toetreden mits de wet zich daartegen niet verzet.
2. Toetreding tot de regeling vindt plaats bij besluit van het algemeen bestuur.
3. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding

Toelichting

Deze bepaling is overeenkomstig het model van de werkgroep organisatie recht.

8.2 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden mits de wet zich daartegen niet verzet
2. Uittreding vindt plaats per 1 januari, met inachtneming van een opzegtermijn van twee jaar.

3. Indien een deelnemer wenst uit te treden, stuurt de betreffende deelnemer een daartoe strekkend besluit aan de andere deelnemers.
4. Na ontvangst van het besluit tot uittreding geven de deelnemers, in overleg met de uittredende deelnemer, opdracht aan onafhankelijke externe deskundigen, waarvan minimaal één financieel deskundige en één juridisch deskundige, om een plan op te stellen dat ten minste inzicht geeft in alle kosten, die direct of indirect samenhangen met de uittreding. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende deelnemer op basis van redelijkheid en billijkheid:
 - a. de (frictie)kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding inclusief overheadkosten die daarvan het gevolg zijn en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden;
 - b. aansprakelijk blijft voor alle schulden en de overige verplichtingen van het openbaar lichaam op het tijdstip van uittreden, zulks in verhouding van de verdeling van de gemeentelijke bijdragen als bedoeld in artikel, in het laatste jaar van deelname, mits dit niet is verdisconteerd in het plan.
5. Het algemeen bestuur stelt het hierboven genoemde plan vast. De in het plan vastgelegde afspraken zijn voor alle partijen bindend.

Toelichting

Deze bepaling is naar model van de werkgroep organisatierecht. Deze bepaling heeft alleen betrekking op de uittreding uit deze regeling.

Bij een Coalition of the Willing worden over de eventuele kosten bij beëindiging met de betrokken gemeenten of het samenwerkingsverband specifieke afspraken gemaakt. Deze worden in de bestuursovereenkomst en/of dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Wordt hierover vooraf geen consensus bereikt dan wordt er geen overeenkomst gesloten en kan SamenTwente geen werkzaamheden voor de betreffende gemeenten of het samenwerkingsverband uitvoeren.

8.3 Wijziging

1. Het algemeen bestuur, op voorstel van het dagelijks bestuur, en de deelnemers, kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling.
2. De regeling kan worden gewijzigd bij unaniem besluit van de deelnemers, met inachtneming van [artikel 1, tweede tot en met vierde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Toelichting

Deze bepaling is naar model van de werkgroep organisatierecht.

8.4 Opheffing

1. De regeling kan worden opgeheven als twee derde van de deelnemers daartoe besluiten, mits de wet zich daartegen niet verzet.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, kan niet eerder worden genomen dan nadat het algemeen bestuur daarover zijn mening kenbaar heeft gemaakt.
3. In geval van een opheffing wordt het dagelijks bestuur belast met het opstellen van een liquidatieplan. Bij het opstellen van dit plan kan zo nodig worden afgeweken van de bepalingen in deze regeling. In het plan wordt voorzien in de personele gevolgen van de opheffing.
4. Het algemeen bestuur stelt het liquidatieplan vast nadat de deelnemers en de raden van de gemeenten hun zienswijzen daarop hebben kunnen inbrengen. [Artikel 35, eerste tot en met](#)

[vierde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen is hierop van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.

5. Het dagelijks bestuur wordt belast met de uitvoering van het liquidatieplan.
6. Het openbaar lichaam blijft voortbestaan zolang dit voor de liquidatie van het vermogen nodig is. De bestuursorganen blijven zolang functioneren.

Toelichting

Deze bepaling is naar model van de werkgroep organisatierecht.

HOOFDSTUK 9 SLOTBEPALINGEN

9.1 Geschillen

1. Onverminderd [artikel 28](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen, worden geschillen over deze regeling in de ruimste zin, zo veel mogelijk in goed overleg opgelost en indien dat niet mogelijk is, voorgelegd aan een geschillencommissie.
2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers aangewezen door elk van de bij het geschil betrokken partijen en een door deze vertegenwoordigers gezamenlijk aangewezen onafhankelijke voorzitter.
3. De geschillencommissie onderzoekt de mogelijkheden om betrokken partijen alsnog tot overeenstemming te brengen en brengt aan partijen advies uit.
4. Betrokken partijen treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de geschillencommissie. Zij zetten in hun opdracht aan deze commissie in ieder geval het probleem uiteen, formuleren de te beantwoorden vragen en bepalen de termijn waarbinnen de adviescommissie advies uitbrengt.
5. Betrokken partijen kunnen van tevoren overeenkomen, dat het advies van de geschillencommissie bindend zal zijn.
6. Betrokken partijen dragen de kosten van de adviescommissie voor een gelijk deel.

[Artikel 28](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling eventuele geschillen ter beslechting aan gedeputeerde staten kunnen voorleggen. Het is in de samenwerkingspraktijk echter gebruikelijk te proberen het geschil eerst via een interne procedure, in der minne op te lossen.

9.2 Evaluatie

1. Het algemeen bestuur evalueert in het jaar voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen de regeling en gaat daarbij in elk geval in op:
 - a. de bestuurlijke samenwerking binnen het werkgebied van SamenTwente;
 - b. de doelstelling en
 - c. de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten vanuit SamenTwente.
2. De raden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de evaluatie naar voren te brengen. [Artikel 35, eerste tot en met vierde lid](#) van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.

Toelichting

Deze bepaling is gelijk aan de modelbepaling (variant 1) van de werkgroep organisatierecht.

9.3 Overgangsbepaling

Besluiten van het bestuur van Regio Twente, het Openbaar Lichaam Gezondheid of SamenTwente op grond van voorgaande versies van deze regeling, gelden als besluiten genomen mede krachtens deze regeling.

9.4 Citeerwijze en inwerkingtreding

1. De regeling kan worden aangehaald als “Gemeenschappelijke regeling SamenTwente”.
2. De gewijzigde regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking, met dien verstande dat de artikelen 3.2.3 en 3.2.5 in werking treden met terugwerkende kracht tot 7 juli 2021.

ONTWERP

Nieuw artikel	Oud artikel
1.1 Begripsomschrijvingen	Artikel 1 Begripsbepalingen
1. In deze regeling wordt verstaan onder: - bestuur: bestuur als bedoeld in artikel 12, eerste lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen - deelnemer: een aan deze regeling deelnemend college; - deelnemende gemeente: de gemeente van de deelnemer; - regeling: Gemeenschappelijke regeling SamenTwente; - SamenTwente: openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2 van de regeling; 2. Waar in de regeling wetsartikelen van overeenkomstige toepassing worden verklaard, treden in die artikelen in de plaats van de gemeente, de raad, burgemeester en wethouders de wethouder en de burgemeester, onderscheidenlijk SamenTwente, het algemeen bestuur, (lid van) het dagelijks bestuur en de voorzitter.	1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder: - regeling: de gemeenschappelijke regeling SamenTwente ; - Openbaar Lichaam SamenTwente: het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, bedoeld in artikel 2 van de regeling, afgekort SamenTwente; - deelnemer: een aan deze regeling deelnemend college; - college: college van burgemeester en wethouders van een deelnemende gemeente; - raad: gemeenteraad van een deelnemende gemeente; - deelnemende gemeente: de gemeente van de deelnemer; - wet: Wet gemeenschappelijke regelingen; - Wmo 2015: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. 2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enig andere wet van overeenkomstige toepassing worden verklaard, treden in die artikelen in plaats van de gemeente, de raad, burgemeester en wethouders, de wethouder en de burgemeester, onderscheidenlijk 'SamenTwente', het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, lid van het dagelijks bestuur en de voorzitter.
- <i>Tekstuele en technische aanpassing.</i> - <i>De begrippen raad en college worden niet meer gedefinieerd omdat deze de gebruikelijke betekenis hebben.</i>	
1.2 Openbaar lichaam	Artikel 2 Openbaar lichaam
1. Er is een openbaar lichaam, genaamd SamenTwente, dat is gevestigd te Enschede. 2. Het rechtsgebied van SamenTwente omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.	1. Er is een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, lid 1 van de wet, dat is genaamd SamenTwente. 2. 'SamenTwente' is gevestigd te Enschede. 3. Het rechtsgebied van SamenTwente omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.
- <i>Lid 1 en 2 samengevoegd</i> - <i>Niet noodzakelijke verwijzing naar artikel 8 lid 1 Wgr weggelaten.</i>	
2.1 Doel	Artikel 4 Doel en te behartigen belangen (lid 1)
SamenTwente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, samen met lokale en regionale ketenpartners en stakeholders en vanuit en voor de Twentse samenleving, te werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente.	SamenTwente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.
<i>De formulering geactualiseerd en in lijn gebracht met de strategische koers en identiteit van SamenTwente, op 2 maart 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur.</i>	
2.2 Belangen	Artikel 4 Doel en te behartigen belangen (lid 2)
Vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur levert SamenTwente een bijdrage aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van: publieke gezondheid;	Ter verwezenlijking van het in het eerste lid genoemde doel behartigt SamenTwente de belangen op de volgende terreinen: - Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente; - Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);

b. jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering; c. maatschappelijke ondersteuning.	c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).
- <i>Tekstuele aanpassing</i> - <i>Verwijzing naar organisatieonderdelen weggelaten, omdat de belangen behartigd worden door SamenTwente als geheel.</i> - <i>In dit artikel tot uitdrukking gebracht dat SamenTwente de gezamenlijke belangen behartigt vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur.</i>	
3.1.1 Taken	Artikel 4 Doel en te behartigen belangen (lid 3 en 4) Artikel 5 Taken en bevoegdheden
De taken van SamenTwente zijn ondergebracht in basistaken, maatwerk, plustaken en aanvullende diensten.	---
<i>Dit is een nieuw artikel.</i> - <i>In de grote hoeveelheid van taken die binnen de organisatie van SamenTwente worden uitgevoerd is een logische ordening aangebracht. Eenheid in taal bevordert eenheid in de uitvoering van de regeling.</i> - <i>Gebleken is dat een beperkt aantal taken niet afdoende gedekt worden door de huidige regeling. Hierbij is er geen enkele discussie over de noodzaak dat deze taken uitgevoerd moeten worden. Voorbeelden hiervan zijn de Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente – Veilig Thuis Twente, onderdelen van de OGGZ inzet van GGD Twente, aanvullende opdrachten aan OZJT van de gemeenten. Dat is met hiermee in orde gebracht worden.</i> - <i>De indeling maakt ook duidelijk waar de bestuurlijke zeggenschap bij bestaande en nieuw aandienende taken ligt en ook hoe deze taken worden gefinancierd. Onder de oude regeling (artikel 5) was dit niet altijd duidelijkheid en gaf dit stof tot discussie. Niet alleen binnen de eigen organisatie, maar ook bij gemeenten.</i> - <i>Vanuit deze indeling kan ook de door het AB gewenste waterscheiding worden aangebracht tussen dat wat SamenTwente doet en dat wat de Coalitions of the Willing (Samen14, Kennispunt Twente en Twentse Koers) doen.</i>	
3.2.1 Basistaken - algemeen	
1. Ter behartiging van de in artikel 2.2 genoemde belangen heeft SamenTwente de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde basistaken: - het adviseren van en het leveren van specifieke deskundigheid aan deelnemers; (boven)regionale beleidsontwikkeling, -voorbereiding en -coördinatie. 2. Basistaken worden uitgevoerd met inachtneming van afspraken die daarover bovenregionaal of landelijk zijn of worden gemaakt.	---
<i>Dit is een nieuw artikel en beschrijft de basistaken die niet specifiek aan een onderdeel zijn toe te wijzen. Deze taken staan niet op zichzelf maar liggen in het verlengde van de belangen en de basistaken die elk onderdeel uitvoert.</i> <i>De zinsnede 'op gezamenlijk niveau vastgestelde basistaken' die ook in soortgelijke bewoordingen ook in de andere artikelen over basistaken terugkomt, maakt de regeling flexibel. Dit maakt het mogelijk om waar nodig het niveau van taakuitvoering bij te stellen aan de dynamiek van de actualiteit.</i>	
3.2.2 Basistaken - GGD	Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 1)
Met betrekking tot de in artikel 2.2 onder a genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam GGD Twente de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke basistaken: - alle bij of krachtens de Wet publieke gezondheid aan de colleges opgedragen taken, waaronder het inrichten en in stand houden van een regionale gezondheidsdienst; - alle bij of krachtens de Wet publieke gezondheid of enige andere wet of regeling aan de Directeur Publieke Gezondheid of aan de Gemeentelijke Gezondheidsdienst opgedragen taken; - het inrichten en in stand houden van een Meldpunt woningvervuiling, en het uitvoeren van daarmee verband houdende taken;	Publieke gezondheid: - de instelling en instandhouding van een gezondheidsdienst als bedoeld artikel 14, lid 1 van de Wet publieke gezondheid - Alle bij of krachtens de Wet publieke gezondheid aan het college toegekende taken en bevoegdheden; - Alle bij of krachtens de Wet publieke gezondheid aan de gemeentelijke gezondheidsdienst toegekende taken en bevoegdheden; - de benoeming van gemeentelijke lijkschouwers als bedoeld in artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging;

d. het inrichten en in stand houden van een Meldpunt zorgwekkend gedrag, en het uitvoeren van daarmee verband houdende taken op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.	
- <i>Tekstuele, technische en inhoudelijke wijziging</i> - <i>Onder a zijn de oorspronkelijke onderdelen a en b samengevoegd</i> - <i>Onder b zijn de oorspronkelijke onderdelen c en d samengevoegd, waarbij de zinsnede 'krachtens de Wpg of enige andere wet of regeling' is opgenomen met het oog op toekomstbestendigheid van de regeling.</i> - <i>Onder c en d zijn twee 'nieuwe' basistaken toegevoegd. Het meldpunt woningvervuiling voert de GGD al jaren uit voor de gemeenten. Het meldpunt zorgwekkend gedrag is opgenomen omdat het AB op 8 december 2021 heeft besloten deze taak structureel bij de GGD te beleggen.</i> - <i>De zinsneden 'op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken' en 'het bij of krachtens de Wpg of enige andere wet of regeling ..' maken dat deze omschrijving van de basistaak flexibel en toekomstbestendig is.</i>	
3.2.3 Basistaken – OZJT	Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 2)
1. Met betrekking tot het in artikel 2.2 onder b genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam OZJT, met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet, de zorg voor een goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken op het gebied van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering; 2. In dat kader heeft OZJT de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken: a. het inrichten en in stand houden van een inkooporganisatie voor jeugdhulp jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen; b. het bij of krachtens de Jeugdwet of enige andere wet of regeling (laten) uitvoeren van bovenlokale taken waaronder: – het sluiten van raamovereenkomsten met en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders van jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen, inclusief bijbehorend contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement. De jeugdzorg omvat de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering, jeugdzorgplus, residentiële /specialistische jeugdzorg, pleegzorg, crisiszorg en advies & expertise; – het inrichten en ondersteunen van de jeugdbeschermingstafels. 3. Naast het bepaalde in artikel 3.1 lid 2 worden de taken uitgevoerd met inachtneming van de regiovisie van de deelnemende gemeenten op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet.	Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning: a. uitvoeren en/of uitbesteden van taken waarvan de Jeugdwet en/of de Wmo 2015 beoogt dat deze regionaal worden uitgevoerd: 1. jeugdbescherming en jeugdreclassering; 2. jeugdzorgplus; 3. residentiële/specialistische jeugdzorg; 4. crisisdienst. b. overige vrijwillig overeengekomen taken: 1. uitvoeren en/of uitbesteden van werving, matchen en uitvoeren pleegzorg; 2. inrichten en inhoudelijk faciliteren van een regionaal reflectiepunt; 3. inrichten van een advies- en consultatiefunctie; 4. inrichten van een backoffice voor taken die regionaal worden uitgevoerd of ingekocht en uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden daarin.
<i>Tekstuele en technische wijziging. Geen inhoudelijke wijziging wel een verduidelijking.</i> <i>De oude taakomschrijving onder artikel 5 lid 2 en de daarbij gehanteerde (container)begrippen, waren onduidelijk en gaven in- en extern veel stof tot discussie. In de nieuwe taakomschrijving met bijbehorende toelichting zijn de taken van OZJT helder beschreven. De zinsneden 'op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken' en 'het bij of krachtens de Jw of enige andere wet of regeling (laten) uitvoeren van bovenlokale taken waaronder:' maken dat deze omschrijving van de basistaak flexibel en toekomstbestendig is.</i>	
3.2.4 Basistaken - VTT	Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 3)
Met betrekking tot het in artikel 2.2 onder c genoemde belang heeft SamenTwente onder de naam VTT de volgende op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken:	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling: a. de taken als bedoeld in of krachtens hoofdstuk 4 van de Wmo 2015.

a. het inrichten en in stand houden van een Veilig Thuis-organisatie als bedoeld in artikel 4.1.1 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015; b. alle bij of krachtens de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of enige andere wet of regeling aan de colleges opgedragen taken, voor zover deze taken betrekking hebben op Veilig Thuis; c. het inrichten en in stand houden van een regionale crisisdienst; d. het organiseren van preventie- en deskundigheid bevorderende activiteiten; e. ondersteunende taken in het kader van de Wet tijdelijk huisverbod.	
<i>Tekstuele en technische wijziging.</i> <i>Veilig Thuis is een verplichte samenwerking van de colleges op grond van de Wmo 2015. Artikel 4.1.1 bepaalt dat colleges zorgen voor de inrichting van een Veilig Thuis-organisatie. Hierbij is artikel 2.6.1 relevant. Daarin staat dat gemeenten hierin samenwerken wanneer dat vanuit een doeltreffende en doelmatige uitvoering zinvol is. Deelnemers hebben de uitvoering van Veilig Thuis gezamenlijk regionaal georganiseerd in Veilig Thuis Twente (VTT).</i> <i>De onder c t/m e geformuleerde basistaken komen voort uit en zijn in lijn met 'Samenwerkingsafspraken 2020 tussen Gemeenten en VTT', voor het overige is ten opzichte van de geldende regeling geen wijziging in de taken van VTT beoogd.</i> <i>De zinsneden 'op gezamenlijk niveau vastgestelde specifieke taken' en 'het bij of krachtens de ... Wmo of enige andere wet of regeling ...' maken dat deze omschrijving van de basistaak flexibel en toekomstbestendig is.</i>	
3.2.5 Bevoegdheden	Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 4) Artikel 7 Gremia (lid 2) Artikel 14 Bevoegdheden
1. Voor de uitvoering van de basistaken heeft het bestuur alle bevoegdheden tot regeling en bestuur. 2. Voor de uitvoering van de basistaken dragen deelnemers hun bevoegdheden bij of krachtens de Wet publieke gezondheid, artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging, artikel 5.2 van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 over aan het bestuur. 3. Naast het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen of elders in deze regeling, zijn de volgende bevoegdheden, van het algemeen bestuur: a. de bevoegdheid te besluiten over onderwerpen met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige onderwerpen of bij beleidsmatige keuzes; b. het vaststellen van (beleids)kaders; c. regelgevende bevoegdheden, uitgezonderd het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie; d. het instellen van commissies als bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen; e. het oprichten van en het deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen, met inachtneming van het daarover bepaalde in artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen; f. het treffen van een gemeenschappelijke regeling, als bedoeld in artikel 96 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. 4. Alle bevoegdheden in het kader van deze regeling zijn bevoegdheden van het dagelijks bestuur, tenzij bij of krachtens Wgr of in deze regeling anders is bepaald. 5. Tenzij in de regeling anders is bepaald, stelt het dagelijks bestuur de tarieven vast en de overige voorwaarden	Artikel 5 lid 4 Het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, verenigingen, maatschappen, vennootschappen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld in dit artikel onder 1 tot en met 3. Artikel 7 lid 2 Het algemeen bestuur is bevoegd commissies als bedoeld in de artikelen 24 en 25 van de wet in te stellen. De taken, bevoegdheden, samenstelling, werkwijze en verantwoording worden in het instellingsbesluit bepaald. Artikel 14 Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding van SamenTwente. Behoudens het bepaalde in artikel 33b van de wet behoort hiertoe: a. het beheer van activa en passiva van SamenTwente; b. de zorg, voor zover die niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding; c. het houden van een gedurig toezicht op al wat SamenTwente aangaat. d. het beheren en onderhouden van de gebouwen, werken en inrichtingen welke SamenTwente bezit of op enigerlei wijze onder zich heeft; e. het vaststellen van de plannen en voorwaarden van aanbesteding van werken en leveranties ten behoeve van SamenTwente.

waaronder werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de tarieven tenminste kostendekkend zijn. Het algemeen bestuur kan besluiten van dit uitgangspunt af te wijken.	
<i>Dit is een nieuw artikel, waarin onderdelen uit de huidige regeling (waar nodig) overgenomen zijn. Dit artikel weerspiegelt de huidige bestuurspraktijk. Het is van belang de verschillende bevoegdheden hierbij te onderscheiden, te weten: eigen bevoegdheden, overgedragen bevoegdheden en afgeleide bevoegdheden.</i> Eigen bevoegdheden zijn bevoegdheden die het bestuur heeft op basis van de Wgr, zoals het vaststellen van de begroting en het sluiten van overeenkomsten. In de Wgr is precies omschreven welke (eigen) bevoegdheden welk orgaan heeft: het algemeen bestuur (<u>artikel 33</u>), het dagelijks bestuur (<u>artikel 33b</u>), de voorzitter (<u>artikel 33d</u>). Overgedragen (gedelegeerde) bevoegdheden zijn de bevoegdheden die de deelnemers bij de gemeenschappelijke regeling neerleggen. <u>Artikel 30</u> van de Wgr vormt de wettelijke basis hiervoor. Afgeleide bevoegdheden zijn bevoegdheden die niet expliciet bij de gemeenschappelijke regeling zijn gelegd maar impliciet zijn meegegaan. Te denken valt aan bijvoorbeeld het afhandelen van klachten, Woo verzoeken en bezwaarschriften. Lid 2 <i>Deze bepaling vloeit voort uit <u>artikel 10</u>, tweede lid van de Wgr dat verplicht in de regeling op te nemen welke bevoegdheden de deelnemers op grond van <u>artikel 30</u>, tweede lid van de Wgr, aan het openbaar lichaam overdragen (delegeren). Het openbaar lichaam oefent deze bevoegdheden onder eigen verantwoordelijkheid uit.</i> <i>Om de basistaken te kunnen uitvoeren worden in dit artikellid de daarvoor benodigde bevoegdheden aan het bestuur van SamenTwente overgedragen (gedelegeerd). Overdracht van bevoegdheden is rand voorwaardelijk voor een effectieve en doelmatig taakuitvoering en een slagvaardig bestuur.</i> <i>Omdat deze regeling een zogenaamde collegeregeling is, gaat het hierbij alleen om collegebevoegdheden. Concreet betekent dit dat waar in wetgeving een bevoegdheid bij de gemeenteraad is neergelegd, het bestuur van SamenTwente hier niet in kan treden.</i> Lid 3 en 4 <i>Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van SamenTwente. Het algemeen bestuur richt zich vooral op de beleidskaders, de begroting en de rekening en houdt toezicht op het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur voert uit binnen de gegeven kaders en is bestuurlijk verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van SamenTwente</i> <i>Bij regelgevende bevoegdheid genoemd in het derde lid, onder c, gaat het bijv. om de bevoegdheid tot het vaststellen van verordeningen of beleidsregels. Regels kunnen worden vastgesteld voor de uitoefening van overgedragen bevoegdheden en ook voor de uitoefening van bevoegdheden die zien op de interne organisatie, de zogenaamde interne eigen bevoegdheden. Hierbij kan bijv. gedacht worden aan het opstellen van een reglement van orde (<u>art. 22</u>, eerste lid van de Wgr jo. <u>artikel 16</u> van de Gemw)</i> <i>Het derde lid, benoemt onder d t/m f bevoegdheden die ingevolge de Wgr aan het algemeen bestuur kunnen worden toevertrouwd indien de regeling die mogelijkheid biedt.</i>	
3.2.6 Zienswijzen	-
1. Bij besluiten met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige besluiten of bij beleidsmatige keuzes, besluit het algemeen bestuur of, hoe en wanneer de raden van de deelnemende gemeenten in het besluitvormingsproces betrokken worden. 2. Indien het algemeen bestuur besluit dat de raden van de deelnemende gemeenten in het besluitvormingsproces om zienswijzen worden gevraagd, dan is op de zienswijzeprocedure artikel 35 eerste tot en met vierde lid van de Wgr van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt. 3. Onverminderd het bepaalde in lid 2, worden raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld op besluiten van het algemeen bestuur voorafgaand zienswijzen naar voren te brengen als een meerderheid van de raden van de deelnemende gemeenten hierom verzoekt.	

Hiermee is invulling gegeven aan het bepaalde in de artikel 10, vijfde lid van de Wgr. Dit artikel is naar model van de werkgroep organisatierecht. Dit artikel komt tegemoet aan de wens van de raden niet het gevoel te hebben te moeten tekenen bij het kruisje en flexibiliteit.

3.2.7 Inspraak

-

Bij de totstandkoming van beleid kan aan ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden inspraak worden verleend. Hiertoe stelt het Algemeen Bestuur een verordening vast.

Hiermee is invulling gegeven aan het bepaalde in de artikel 10, zevende lid van de Wgr. Dit artikel is overeenkomstig het model van de werkgroep organisatierecht.

3.3.1 Maatwerk

Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 1 onder e)

SamenTwente kan op verzoek van één of meer deelnemers specifieke, aan de basistaken verwante, extra werkzaamheden uitvoeren onder de voorwaarde dat:

- a. de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt;
- b. het dagelijks bestuur daartoe besluit onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgevoerd;
- c. de afspraken schriftelijk worden vastgelegd in een (dienstverlenings)overeenkomst.

Met betrekking tot de behartiging van de in artikel 4, lid 2, sub a t/m c genoemde belangen heeft SamenTwente de volgende taken en bevoegdheden:

- e. op verzoek van één of meer deelnemers de uitvoering van specifieke werkzaamheden.

Basistaken worden naar omvang en kwaliteit voor alle deelnemers op een gelijk niveau uitgevoerd. Dit niveau wordt bepaald door het algemeen bestuur. Wanneer daarom wordt verzocht kan SamenTwente voor één of meerdere gemeenten een basistaak op een hoger dienstverleningsniveau uitvoeren of aanvullend op de basistaak andere aan de basistaak verwante werkzaamheden uitvoeren. Voorwaarde is wel dat de uitvoering van de basistaakuitvoering hierdoor niet in het gedrang komt. Dat afspraken worden vastgelegd past bij een professionele organisatie.

De huidige regeling kent in artikel 5, eerste lid, onder e een vergelijkbare bepaling uitsluitend voor de GGD.

3.3.2 Plustaken

--

1. Ter behartiging van de in artikel 2.2 genoemde belangen kan SamenTwente voor de deelnemers gezamenlijk extra taken uitvoeren onder de voorwaarde dat:

- a. de financiële, juridische, personele en/of organisatorische gevolgen in kaart zijn gebracht;
- b. de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt en
- c. de deelnemers en het algemeen bestuur daartoe unaniem besluiten onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder deze taken worden uitgevoerd

2. Op een plustaak is artikel 3.2.5 van overeenkomstige toepassing

Deze bepaling is opgenomen in het belang van de nodige flexibiliteit in de taakuitvoering. De plustaak kennen we al in de huidige bestuurspraktijk. De aan plustaken gestelde voorwaarden passen bij een professionele organisatie.

3.3.3 Aanvullende diensten

Artikel 4 Doel en te behartigen belangen (lid 3 en 4)
Artikel 5 Taken en bevoegdheden (lid 5)

SamenTwente kan op verzoek van één of meer deelnemers of derden aanvullende diensten verlenen onder de voorwaarde dat: - de financiële, juridische, personele en/of organisatorische gevolgen in kaart zijn gebracht; - de uitvoering van basistaken hierdoor niet in het gedrang komt; - het algemeen bestuur daartoe unaniem besluit onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder diensten worden verleend en - de afspraken schriftelijk worden vastgelegd in een (dienstverlenings)overeenkomst.	Artikel 4 - SamenTwente kan voor een of meer deelnemers, alsmede voor andere overheidsorganen, diensten verlenen. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostentoerekening en de overige voorwaarden waaronder diensten worden verleend. - Het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen ten behoeve van ambtelijke capaciteit die door twee of meer deelnemers om doelmatigheidsredenen centraal wordt gebundeld. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostenverrekening en de overige voorwaarden waaronder dit geschiedt. Artikel 5 - Het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen ten behoeve van ambtelijke capaciteit die door twee of meer deelnemers om doelmatigheidsredenen centraal wordt gebundeld.
<i>De huidige regeling kent in artikel 4 en 5 vergelijkbare bepalingen. In de voorwaarden is deze aangescherpt. Deze aanscherping past bij een professionele organisatie.</i> <i>Het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen zijn vormen van aanvullende diensten. Deze vorm van dienstverlening wordt niet apart benoemd.</i>	
4.1 Werkprogramma - SamenTwente heeft een vierjaarlijks werkprogramma. - Het werkprogramma omvat een globaal overzicht van de activiteiten, alsmede een globaal overzicht van de financiële en personele gevolgen van deze activiteiten zoals die jaarlijks in de begroting zullen worden opgenomen. - Het werkprogramma wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. - De raden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over het werkprogramma naar voren te brengen. Artikel 35 eerste tot en met vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen is van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.	Artikel 6 Werkprogramma - SamenTwente heeft een vierjaarlijks werkprogramma. - Het werkprogramma wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Daaraan voorafgaande worden de raden in de gelegenheid gesteld een zienswijze bij het algemeen bestuur in te dienen.
In het voorgesteld artikel wordt de inhoud van het werkprogramma nader geduid.	
5.1 Algemeen bestuur - Het algemeen bestuur bestaat uit evenveel leden als deelnemende gemeente. - Deelnemers wijzen uit hun midden een lid en een plaatsvervangend lid aan, zo spoedig mogelijk na de benoeming van wethouders na de gemeenteraadsverkiezingen. Bij een tussentijdse vacature gebeurt de aanwijzing van een (plaatsvervangend) lid binnen acht weken. - Deelnemer kan een door hem aangewezen (plaatsvervangend) lid ontslag verlenen indien deze het vertrouwen van deelnemer niet meer bezit. Op het ontslag	Artikel 8 Samenstelling Artikel 9 Aanwijzing Artikel 21 Ontslag Artikel 29 Toetreding (lid 4) Artikel 8 - Elke deelnemer heeft in het algemeen bestuur een lid van het college. - Het in het eerste lid bedoelde lid kan bij afwezigheid worden vervangen door een daartoe door de betreffende deelnemer aangewezen plaatsvervangend lid. Op het plaatsvervangende lid zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing. Artikel 9 - Het college beslist uiterlijk drie maanden na aanvang van elke zittingsperiode van de gemeenteraad over de

is artikel 49, laatste volzin en artikel 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing. 4. Naast het bepaalde in artikel 13, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen en hiervoor in het derde lid bepaalde, eindigt het lidmaatschap van het algemeen bestuur eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van een deelnemende gemeente die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt.	aanwijzing van het lid en het plaatsvervangende lid. Aftredende (plaatsvervangende) leden kunnen opnieuw als (plaatsvervangend) lid worden aangewezen. 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van de wet eindigt het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het algemeen bestuur op de dag aangegeven in artikel C4, lid 2 van de Kieswet. Aftredende leden blijven hun functie waarnemen tot dat opnieuw in de benoeming is voorzien, tenzij betrokkene geen zitting meer heeft in de deelnemer. 3. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen acht weken. 4. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van een deelnemer die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt. Artikel 21 1. Het college kan een door hem aangewezen (plaatsvervangend) lid van het algemeen bestuur ontslag verlenen indien deze het vertrouwen van het college niet meer bezit. 2. Op het ontslag is artikel 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing, doch artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing. Artikel 29 4. Het college van de toegetreden gemeente doet zo spoedig mogelijk de nodige benoemingen overeenkomstig artikel 12.
<i>In dit artikel zijn een aantal artikelen uit de huidige regeling in één artikel samengebracht</i>	
5.2 Stemrecht 1. Een lid van het algemeen bestuur beschikt over één stem. 2. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage worden beslissingen in het algemeen bestuur genomen op basis van inwonertal bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt. 3. Indien het gaat om stemming over personen geldt een gewone meerderheid van stemmen. 4. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt, behoudens indien in deze regeling anders is bepaald. 5. De stemprocedure wordt bepaald in het reglement van orde.	Artikel 10 Stemrecht 1. Een lid van het algemeen bestuur beschikt over één stem. 2. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage worden beslissingen in het algemeen bestuur genomen op basis van inwonertal bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt. 3. Bij overige beslissingen geldt een gewone meerderheid van stemmen, welke gewone meerderheid tevens minimaal de helft van de inwoners van Twente vertegenwoordigt, behoudens indien in deze regeling anders is bepaald. 4. De stemprocedure wordt bepaald in het reglement van orde.
<i>Toegevoegd is een nieuw derde lid. Bij stemming over personen is dit de gebruikelijke bestuurspraktijk.</i>	
5.3 Dagelijks bestuur 1. Het dagelijks bestuur, inclusief de voorzitter, bestaat uit minimaal drie en maximaal vijf leden.	Artikel 11 Samenstelling Artikel 12 Aanwijzing Artikel 13 Werkwijze Artikel 11 1. Het dagelijks bestuur, inclusief de voorzitter, bestaat uit drie leden.

2. Het algemeen bestuur wijst de leden van het dagelijks bestuur aan in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling na verkiezingen. 3. Op de vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn de artikelen 52 tot en met 60 van de Gemw van overeenkomstige toepassing. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering één stem. 4. In de eerste vergadering na de aanwijzing als bedoeld in het tweede lid, regelt het dagelijks bestuur onderling de werkzaamheden. 5. Een demissionaire lid van het dagelijks bestuur blijft lid van het dagelijks bestuur tot het moment dat overeenkomstig het tweede lid, de leden van het dagelijks bestuur zijn aangewezen. 6. Indien een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, wijst het algemeen bestuur een nieuw lid aan zodra betreffende deelnemer uit zijn midden een nieuw lid voor het algemeen bestuur heeft aangewezen. 7. Ingeval van een (te voorziene) langdurige ontstentenis kan het algemeen bestuur tijdelijk een vervanger uit zijn midden aanwijzen.	2. Ingeval van een (te voorziene) langdurige ontstentenis van een lid van het DB kan het AB tijdelijk een vervanger uit zijn midden aanwijzen. Artikel 12 1. Het algemeen bestuur wijst in de eerste vergadering van elke zittingsperiode de leden van het dagelijks bestuur aan. 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van de wet eindigt het lidmaatschap van het dagelijks bestuur op de dag aangegeven in artikel C4, lid 2 van de Kieswet. In dat geval blijven aftredende leden hun functie waarnemen tot dat opnieuw in de benoeming is voorzien, tenzij betrokkene geen zitting meer heeft in de deelnemer. 3. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur een nieuw lid. 4. Gaat het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan zal het algemeen bestuur het kiezen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uitstellen totdat de opengevallen plaats in het algemeen bestuur wederom zal zijn bezet. Dit uitstel zal niet meer dan drie maanden mogen belopen. Artikel 13 1. Op de vergaderingen van het dagelijks bestuur is het bepaalde in de artikelen 52 tot en met 60 van de Gemeentewet van toepassing. 2. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering een stem. 3. In de eerste vergadering na de aanwijzing als bedoeld in artikel 12, lid 1, regelt het dagelijks bestuur onderling de werkzaamheden.
<i>Het eerste lid biedt de mogelijkheid om het DB uit te breiden naar 5 leden. Dit omdat het huidige DB aangeeft dat de workload sinds het verdwijnen van de bestuurscommissies OZJT en PG flink is toegenomen. Het ophogen van het aantal DB-leden zou hier soelaas kunnen bieden.</i> <i>Het vijfde lid voorkomt een bestuursvacuüm na verkiezingen. De zittende DB leden blijven in functie blijven tot het moment dat er een nieuw DB gekozen wordt. De term demissionair in het vijfde lid verwijst naar de situatie dat het AB in de nieuwe samenstelling na verkiezingen, de leden van het dagelijks bestuur nog moet aanwijzen (1e vergadering). Deze bepaling is in lijn met artikel 42 van de Gemeentewet dat bepaalt dat bij reguliere verkiezingen de 'oude' wethouders in functie blijven totdat de nieuwe wethouders door de nieuwe raad worden benoemd.</i> <i>De verwijzing naar artikel C4, lid 2 van de Kieswet in het huidig artikel 12 is onjuist. Blijkens artikel A1 van de Kieswet verwijst dit artikel, naar het algemeen bestuur van waterschappen.</i>	
5.4 Voorzitter 1. Het algemeen bestuur wijst de voorzitter aan in de eerste vergadering in de nieuwe samenstelling na verkiezingen. 2. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt de voorzitter vervangen door een hiertoe door het dagelijks bestuur uit zijn midden aan te wijzen lid.	Artikel 15 Aanwijzing 1. Het algemeen bestuur wijst, in elk geval in de eerste vergadering van elke zittingsperiode, uit zijn midden een lid aan als de voorzitter. 2. Het dagelijks bestuur wijst uit zijn midden een of meer plaatsvervangers aan. 3. De stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan worden door de voorzitter ondertekend en door de secretaris medeondertekend.

Het derde lid van artikel 15, komt niet terug omdat dit al geregeld is in artikel 22, eerste lid van de Wgr jo artikel 32a, eerste lid van de Gemeentewet.

5.5 Portefeuillehoudersoverleg

--

1. Het dagelijks bestuur kan één of meer portefeuillehoudersoverleggen instellen voor bestuurlijk overleg en afstemming over belangen en taken, genoemd in artikel 2.2 en artikel 3.1.1.
2. Een portefeuillehoudersoverleg bestaat uit één lid (portefeuillehouder) per deelnemende gemeente afkomstig uit het college.
3. Voorzitter van een portefeuillehoudersoverleg is het lid van het dagelijks bestuur dat het werkterrein van het portefeuillehoudersoverleg in het dagelijks bestuur behartigt.

Dit is een nieuwe bepaling en biedt een alternatief voor de bestuurscommissie. In het portefeuillehoudersoverleg vindt vakinhoudelijk overleg en afstemming plaats over belangen en taken van onderdelen (GGD/OZIT/VT) van SamenTwente.

5.6 Informatieplicht

Artikel 17 Actieve informatieplicht
Artikel 18 Passieve informatieplicht
Artikel 19 Actieve informatieplicht

1. Een verzoek om inlichtingen wordt schriftelijk ingediend bij het betreffende bestuursorgaan.
2. Het betreffende bestuursorgaan geeft de raden de door een of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen binnen één maand na ontvangst van het verzoek voor zover dit niet in strijd is met het openbaar belang.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft het college dat hem heeft aangewezen en de raad van zijn gemeente mondeling of schriftelijk de door een of meer leden van het college onderscheidenlijk de raad gevraagde inlichtingen, op de in die gemeente gebruikelijke wijze.
4. Inlichtingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid van de Wgr, wordt mondeling, schriftelijk of digitaal verstrekt.

Artikel 17

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken de raad ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerde en te voeren bestuur nodig is.

Artikel 18

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raad de door één of meer leden daarvan overeenkomstig het reglement van orde van die raad verlangde inlichtingen, een en ander voor zover zulks niet in strijd is met het openbaar belang.
2. Een verzoek om inlichtingen kan schriftelijk of mondeling worden ingediend bij het betreffende orgaan.
3. Het betreffende orgaan verstrekt de gevraagde inlichtingen binnen een maand na ontvangst van het verzoek.

Artikel 19

1. Een lid van het algemeen bestuur voorziet de raad van zijn gemeente van alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het lid in het algemeen bestuur gevoerde en te voeren bestuur noodzakelijk is.
2. Het college verleent daartoe de nodige medewerking door onder meer tijdig de agenda's van vergaderingen van het algemeen bestuur, ter inzage te leggen voor de raad.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft de raad van zijn gemeente de door één of meer leden daarvan, overeenkomstig het reglement van orde van die raad verlangde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 17 Actieve informatieplicht kan vervallen. Dit is nu geregeld in artikel 17 lid 2 Wgr.

5.7 Verantwoordingsplicht

Artikel 20 Verantwoordingsplicht

1. Een (plaatsvervangend) lid van het algemeen bestuur is aan het college dat hem heeft aangewezen en aan de raad van zijn gemeente verantwoording schuldig over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde bestuur. 2. Een raadslid heeft het recht de raad te verzoeken om het lid van het algemeen bestuur te interpellieren of vragen te stellen tijdens een raadsvergadering. 3. De interpellatie of vragenstelling als bedoeld in lid 2 vindt plaats op de wijze, geregeld in het reglement van orde voor de vergaderingen van de betreffende raad.	1. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad van zijn gemeente verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde bestuur. 2. Een raadslid heeft het recht de raad te verzoeken om het lid van het algemeen bestuur te interpellieren of vragen te stellen tijdens een raadsvergadering. 3. De interpellatie of vragenstelling als bedoeld in lid 2 vindt plaats op de wijze, geregeld in het reglement van orde voor de vergaderingen van de betreffende raad.
6.1 Ambtelijke organisatie	Artikel 16 Ambtelijke organisatie
1. SamenTwente heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een directeur, die tevens secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur is. 2. De directeur publieke gezondheid is directeur als bedoeld in het eerste lid 1. Het dagelijks bestuur regelt zijn vervanging. 3. Artikel 101 tot en met artikel 106 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.	1. SamenTwente heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een directeur, die tevens secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur is. 2. De directeur publieke gezondheid is directeur als bedoeld in het eerste lid 1. Het dagelijks bestuur regelt zijn vervanging. 3. Het dagelijks bestuur stelt voor de directeur een directiestatuut vast waarin diens taken en bevoegdheden zijn opgenomen.
6.2 Archief	Artikel 26 Archiefbeheer
1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor archiefbescheiden en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van SamenTwente en zijn organen overeenkomstig geldende archiefregelgeving. 2. Voor de bewaring van de op grond van archiefregelgeving over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan. 3. De secretaris is belast met de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden als bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur nader vast te stellen regelen.	1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor archiefbescheiden en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van SamenTwente en zijn organen overeenkomstig een, met inachtneming van artikel 30, lid 1 van de Archiefwet 1995, vast te stellen verordening. 2. Voor de bewaring van de op grond van de artikelen 12, lid 1 en 13, lid 1 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats 1aan. 3. De secretaris is belast met de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden als bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur nader vast te stellen regelen.
<i>Grondslag voor deze bepaling is artikel 40 eerste lid Archiefwet 1995. De Archiefwet 1995 is sterk verouderd en wordt naar verwachting binnen afzienbare tijd vervangen door een nieuwe Archiefwet. In de voorgestelde tekst wordt op deze wijziging geanticipeerd.</i>	
7.1 Begrotingswijziging	Artikel 22 Begrotingswijziging
Op begrotingswijzigingen die niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen, is artikel 35 eerste, derde en vierde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen niet van toepassing.	Als begrotingswijzigingen, waarop het bepaalde in de laatste zin van artikel 35, lid 5 van de wet van toepassing is, worden aangewezen die, welke niet leiden tot een verhoging van de deelbijdragen van de deelnemende gemeenten.
<i>De huidige tekst bevat een foutieve verwijzing naar het vijfde lid van artikel 35.</i>	
7.2 Bijdrage	Artikel 23 Betalingstermijn geraamde bijdrage
1. In de begroting worden de gemeentelijke bijdragen geraamd die elke gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. 2. De kosten van basistaken en plustaken, worden verdeeld over de deelnemende gemeenten. De bijdrage wordt berekend op basis van en naar rato van:	1. In de begroting wordt aangegeven de naar raming door elke deelnemende gemeente verschuldigde bijdrage voor het jaar, waarop de begroting betrekking heeft. 2. De deelnemende gemeenten nemen het in de begroting van SamenTwente voor hun gemeente geraamde bedrag op in de gemeentebegroting.

a. het aantal inwoners op 1 januari volgens de meest recente CBS-cijfers, of b. het aantal jeugdigen op 1 januari volgens de meest recente CBS-cijfers voor de taken van de Jeugdgezondheidszorg als bedoeld in de Wpg, tenzij in een specifieke situatie een andere verdeelsleutel bijvoorbeeld een prijs per eenheid product of een andere vastgelegde (vaste) vergoeding meer in de rede ligt. 3. De deelnemende gemeenten nemen de in de begroting van SamenTwente voor hun gemeente geraamde bijdrage op in de gemeentebegroting. 4. Elke deelnemende gemeente betaalt bij wijze van voorschot een kwart van in het eerste lid bedoelde bijdrage jaarlijks voor 16 januari, 16 april, 16 juli en 16 oktober. 5. Plustaken worden betaald na declaratie.	3. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari, 16 april, 16 juli en 16 oktober, telkens een kwart van de in het vorige lid bedoelde bijdrage.
<i>Artikel 7.2 is een weergave van de huidige praktijk. De kosten van de basistaken en de plustaken worden in de regel verdeeld op basis van inwonertal of jeugdigen. De tenzij geeft de uitzonderings situatie aan. Op dit moment doet zich dit bijvoorbeeld voor bij de basistaken lijkschouw binnen de forensische geneeskunde en de uitgevoerde inspecties kinderdagopvang en gastouders.</i>	
7.3 Verrekening 1. In de jaarrekening wordt de door elke deelnemende gemeente werkelijk verschuldigde bijdrage opgenomen. 2. Verrekening van het verschil tussen de op grond van artikel 7.2, eerste lid verschuldigde bijdrage en het werkelijk verschuldigde vindt plaats direct na de vaststelling van de jaarrekening.	Artikel 24 Verrekening bijdrage 1. In de jaarrekening wordt het door elk der deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen. 2. Verrekening van het verschil tussen de op grond van artikel 23, lid 1, verschuldigde bijdrage en het werkelijk verschuldigde vindt plaats terstond na de vaststelling van de jaarrekening.
7.4 Tarieven 1. Maatwerk en aanvullende diensten worden uitgevoerd voor rekening van de deelnemende gemeente(n) of derden die deze diensten afnemen. 2. Maatwerk en aanvullende diensten worden betaald na declaratie.	-
<i>Artikel 7.4 is een weergave van de huidige praktijk.</i>	
7.5 Overig 1. De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten, zulks op basis van de voor de betreffende activiteit geldende financiële verdeelsleutel. 2. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat SamenTwente te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.	Artikel 25 Geldleningen 1. SamenTwente is bevoegd tot het aangaan van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten en het uitlenen van geld. 2. De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de op grond van het in het vorige lid bepaalde opgenomen en op te nemen gelden, zulks op basis hun procentuele bijdrage in de begroting van het betreffende jaar.
<i>Het eerste lid van artikel 25 komt niet terug, omdat SamenTwente als rechtspersoon de (eigen) bevoegdheid heeft dit soort overeenkomsten te sluiten. Zie in dit verband ook <u>artikel 33b, eerste lid onder d van de Wgr</u>.</i>	
8.1 Toetreding 1. Een college kan tot de regeling toetreden mits de wet zich daartegen niet verzet. 2. Toetreding tot de regeling vindt plaats bij besluit van het algemeen bestuur.	Artikel 29 Toetreding 1. Toetreding door een andere gemeente kan plaatsvinden wanneer het algemeen bestuur daarin bewilligt. 2. In een besluit van het algemeen bestuur als bedoeld in het vorige lid, kan de toetreding afhankelijk worden gesteld

3. Het algemeen bestuur kan voorwaarden verbinden aan de toetreding.	van de voldoening aan bepaalde voorwaarden door de betrokken gemeente. 3. De toetreding treedt in werking op de datum die in het besluit van het algemeen bestuur is bepaald. 4. Het college van de toegetreden gemeente doet zo spoedig mogelijk de nodige benoemingen overeenkomstig artikel 12.
--	---

Wijziging, opheffing, toe- en uittreding en vereffening zijn verplicht te regelen onderwerpen o.g.v. artikel 9 van de Wgr. Deze bepaling is overeenkomstig het model van de werkgroep organisatierecht.

8.2 Uittreding	Artikel 30 Uittreding
1. Een deelnemer kan uittreden mits de wet zich daartegen niet verzet 2. Uittreding vindt plaats per 1 januari, met inachtneming van een opzegtermijn van twee jaar. 3. Indien een deelnemer wenst uit te treden, stuurt de betreffende deelnemer een daartoe strekkend besluit aan de andere deelnemers. 4. Na ontvangst van het besluit tot uittreding geven de deelnemers, in overleg met de uittredende deelnemer, opdracht aan onafhankelijke externe deskundigen, waarvan minimaal één financieel deskundige en één juridisch deskundige, om een plan op te stellen dat ten minste inzicht geeft in alle kosten, die direct of indirect samenhangen met de uittreding. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende deelnemer redelijkheid en billijkheid: a. de (frictie)kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding inclusief overheadkosten die daarvan het gevolg zijn en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden; b. aansprakelijk blijft voor alle schulden en de overige verplichtingen van het openbaar lichaam op het tijdstip van uittreden, zulks in verhouding van de verdeling van de gemeentelijke bijdragen als bedoeld in artikel, in het laatste jaar van deelname, mits dit niet is verdisconteerd in het plan. 5. Het algemeen bestuur stelt het hierboven genoemde plan vast. De in het plan vastgelegde afspraken zijn voor alle partijen bindend.	1. Een deelnemer kan uittreden door toezending aan het algemeen bestuur van een daartoe strekkend besluit van deze deelnemer. 2. De uittreding kan, behoudens door het algemeen bestuur toe te stane afwijking, slechts plaatsvinden tegen 1 januari, doch niet eerder dan tegen 1 januari van het tweede jaar volgende op dat waarin het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen. 3. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de uittreding.

Wijziging, opheffing, toe- en uittreding en vereffening zijn verplicht te regelen onderwerpen o.g.v. artikel 9 van de Wgr. Deze bepaling is naar model van de werkgroep organisatierecht.

8.3 Wijziging	Artikel 31 Wijziging
1. Het algemeen bestuur, op voorstel van het dagelijks bestuur, en de deelnemers, kunnen voorstellen doen tot wijziging van de regeling. 2. De regeling kan worden gewijzigd bij unaniem besluit van de deelnemers, met inachtneming van artikel 1, tweede tot en met vierde lid van de Wgr.	1. Deze regeling kan worden gewijzigd bij daartoe strekkende besluiten van het college van alle deelnemers. 2. Indien het algemeen bestuur wijzigingen in de regeling wenselijk acht, doet het een daartoe strekkend voorstel aan deelnemers. 3. Het bepaalde in de voorgaande leden is niet van toepassing op een wijziging van de regeling die uitsluitend betrekking heeft op aanpassingen aan veranderde wettelijke bepalingen. Tot dergelijke wijzigingen kan worden besloten door middel van een besluit van het algemeen bestuur met een meerderheid van twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen.

Wijziging, opheffing, toe- en uittreding en vereffening zijn verplicht te regelen onderwerpen o.g.v. artikel 9 van de Wgr. Het derde lid van het huidige artikel 31 komt niet terug omdat het in strijd met artikel 1 Wgr.

8.4 Opheffing	Artikel 32 Opheffing
1. De regeling kan worden opgeheven als twee derde van de deelnemers daartoe besluiten, mits de wet zich daartegen niet verzet. 2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, kan niet eerder worden genomen dan nadat het algemeen bestuur daarover zijn mening kenbaar heeft gemaakt. 3. In geval van een opheffing wordt het dagelijks bestuur belast met het opstellen van een liquidatieplan. Bij het opstellen van dit plan kan zo nodig worden afgeweken van de bepalingen in deze regeling. In het plan wordt voorzien in de personele gevolgen van de opheffing. 4. Het algemeen bestuur stelt het liquidatieplan vast nadat de deelnemers en de raden van de gemeenten hun zienswijzen daarop hebben kunnen inbrengen. Artikel 35 eerste tot en met vierde lid van de Wgr is hierop van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt. 5. Het dagelijks bestuur wordt belast met de uitvoering van het liquidatieplan. 6. Het openbaar lichaam blijft voortbestaan zolang dit voor de liquidatie van het vermogen nodig is. De bestuursorganen blijven zolang functioneren.	1. De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges van twee derde van de deelnemers daartoe besluiten. 2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, kan niet eerder worden genomen dan nadat het algemeen bestuur daarover zijn mening kenbaar heeft gemaakt. 3. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regelen vast. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken. 4. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. 5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten tot het bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel. 6. Zo nodig blijven de bestuursorganen van SamenTwente ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is beëindigd.
<i>Wijziging, opheffing, toe- en uittreding en vereffening zijn verplicht te regelen onderwerpen o.g.v. <u>artikel 9</u> van de Wgr. Deze bepaling is naar model van de werkgroep organisatie-recht.</i>	
9.1 Geschillen	Artikel 27 Geschillen
1. Onverminderd artikel 28 van de Wgr, worden geschillen over deze regeling in de ruimste zin, zo veel mogelijk in goed overleg opgelost en indien dat niet mogelijk is, voorgelegd aan een geschillencommissie. 2. De geschillencommissie bestaat uit vertegenwoordigers aangewezen door elk van de bij het geschil betrokken partijen en een door deze vertegenwoordigers gezamenlijk aangewezen onafhankelijke voorzitter. 3. De geschillencommissie onderzoekt de mogelijkheden om betrokken partijen alsnog tot overeenstemming te brengen en brengt aan partijen advies uit. 4. Betrokken partijen treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de geschillencommissie. Zij zetten in hun opdracht aan deze commissie in ieder geval het probleem uiteen, formuleren de te beantwoorden vragen en bepalen de termijn waarbinnen de geschillencommissie advies uitbrengt. 5. Betrokken partijen kunnen van tevoren overeenkomen, dat het advies van de geschillencommissie bindend zal zijn. 6. Betrokken partijen dragen de kosten van de geschillencommissie voor een gelijk deel.	1. Onverminderd artikel 28 van de wet worden geschillen over deze regeling, in de ruimste zin, onderworpen aan een niet bindend deskundigenadvies. 2. Voordat wordt overgegaan tot het vragen van een deskundigenadvies, bedoeld in het eerste lid, wordt het geschil besproken tussen afgevaardigden van het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s). 3. Indien het overleg, bedoeld in het tweede lid, niet tot een oplossing leidt, benoemen het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s) elk een onafhankelijke deskundige. Beide deskundigen benoemen gezamenlijk een derde deskundige, die als voorzitter van de adviescommissie optreedt. 4. Het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s) treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de adviescommissie. Zij zetten in hun opdracht aan deze commissie in ieder geval het probleem uiteen, formuleren de te beantwoorden vragen en bepalen de termijn waarbinnen de adviescommissie haar advies uitbrengt. 5. De adviescommissie regelt de wijze waarop zij haar advies tot stand brengt. Het advies wordt toegezonden aan het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s). 6. Na ontvangst van het advies treden de afgevaardigden, als bedoeld in het tweede lid, nogmaals in overleg om te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. Indien het overleg niet tot een oplossing leidt, is elk der partijen

	vrij het geschil, overeenkomstig artikel 28 van de wet, voor te leggen aan gedeputeerde staten van Overijssel. 7. De kosten van de adviescommissie worden door SamenTwente en de betreffende deelnemer(s) voor een gelijk deel gedragen.
<i>Artikel 28 van de Wgr bepaalt dat deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling eventuele geschillen ter beslechting aan gedeputeerde staten kunnen voorleggen. Het is in de samenwerkingspraktijk echter gebruikelijk te proberen het geschil eerst via een interne procedure, in der minne op te lossen. Dit is als uitgangspunt opgenomen in artikel in artikel 9.1.</i> <i>Anders dan in het eerste lid van het huidig artikel 27 is opgenomen, kunnen partijen overeenkomen, dat het advies van de geschillencommissie bindend zal zijn. Voor het overige is geen inhoudelijke wijziging beoogd.</i>	
9.2 Evaluatie	Artikel 34 Citeerwijze en inwerkingtreding (lid 3)
1. Het algemeen bestuur evalueert in het jaar voorafgaand aan de reguliere gemeenteraadsverkiezingen de regeling en gaat daarbij in elk geval in op: - de bestuurlijke samenwerking binnen het werkgebied van SamenTwente; - de doelstelling en - de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten vanuit SamenTwente. 2. De raden worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de evaluatie naar voren te brengen. Artikel 35, eerste tot en met vierde lid van de Wgr zijn van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat de termijn acht weken bedraagt.	De regeling wordt uiterlijk een maand voorafgaande aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad geëvalueerd, voor het eerst in 2026. Deze evaluatie geschiedt door het algemeen bestuur, gehoord de raad.
<i>Deze bepaling is gelijk aan de modelbepaling (variant 1) van de werkgroep organisatierecht.</i>	
9.3 Overgangsbepaling	Artikel 33 Overnemen verordeningen, overdracht rechten en plichten (lid 1)
Besluiten van het bestuur van Regio Twente, het Openbaar Lichaam Gezondheid of SamenTwente op grond van voorgaande versies van deze regeling, gelden als besluiten genomen mede krachtens deze regeling.	De verordeningen en andere besluiten, vastgesteld door het algemeen bestuur van Regio Twente, blijven van kracht en worden geacht te zijn vastgesteld onder de huidige regeling, totdat hierin op andere wijze wordt voorzien.
<i>Het huidige artikel 33 is niet volledig. De tekst is hierop aangepast.</i>	
9.4 Citeerwijze en inwerkingtreding	Artikel 34 Citeerwijze en inwerkingtreding (lid 1 en 2)
1. De regeling kan worden aangehaald als "Gemeenschappelijke regeling SamenTwente". 2. De gewijzigde regeling treedt in werking op de dag na bekendmaking, met dien verstande dat de artikelen 3.2.3 en 3.2.5 in werking treden met terugwerkende kracht tot 7 juli 2021.	1. De gewijzigde regeling treedt in werking op 8 juli 2021 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. 2. De regeling kan worden aangehaald als "Gemeenschappelijke regeling SamenTwente".
<i>Technische wijziging waarbij volgorde van de leden in overeenstemming is gebracht met de titel van dit artikel.</i>	
Vervallen artikelen	
	Artikel 3 Deelnemers
	De deelnemers aan deze regeling zijn de colleges van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo (O), Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.
<i>Deelnemers worden genoemd in de aanhef van de regeling.</i>	
	Artikel 28 Externe ombudsman
	Tot behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18 van de Algemene wet bestuursrecht is bevoegd de Stichting De Overijsselse Ombudsman voor zover één van de

	deelnemende gemeenten eveneens deze stichting als ombudsman heeft aangewezen.
<i>O.g.v. art. 10 Wgr, hoeft dit niet opgenomen te worden in de regeling. Daarnaast kunnen op grond van de <u>klachtenregeling</u> van SamenTwente, afhankelijk van de wet waar de klacht betrekking op heeft, voorgelegd worden aan de Overijsselse Ombudsman, de Geschillencommissie Publieke Gezondheid of Klachtencommissie Jeugd Overijssel.</i>	
	Artikel 33 Overnemen verordeningen, overdracht rechten en plichten 2. De Regio Twente/SamenTwente draagt per 1 januari 2022 de rechten en verplichtingen van Regio Twente/SamenTwente over aan BVR Recreatieschap Twente, een en ander – voor zover van toepassing – overeenkomstig een door het dagelijks bestuur vastgesteld overdrachtsplan.
<i>De overdracht is inmiddels geëffectueerd. Daarmee kan dit artikellid vervallen.</i>	

ONTWERP

CONCEPT BRIEF

Ter vaststelling in het AB van 7 juni 2023

Bezoekadres
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

Postadres
Postbus 1400
7500 BK Enschede

Contact
053 4876 65 43

Kvk nummer
08195873

Colleges van de aan SamenTwente deelnemende gemeenten

Betreft

Ontwerp wijziging
gemeenschappelijke
regeling
SamenTwente

Dagtekening

Enschede, 7 juni 2023

Ons kenmerk

2022-000278 /
D2023-05-000058

Uw kenmerk

Geacht college,

Op 7 juni 2023 heeft het algemeen bestuur van SamenTwente ingestemd met het ontwerp voor de wijziging van de regeling SamenTwente. Dit ontwerp moet leiden tot wijziging van de regeling SamenTwente, uiterlijk 1 juli 2024. Het algemeen bestuur heeft ook besloten de colleges te vragen dit ontwerp voor zienswijzen voor te leggen aan de raad. In deze brief vragen wij u het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling te bespreken in uw college en uw raad om zienswijzen te vragen op het ontwerp.

Verzoek om zienswijzen

Wij vragen u om het bijgevoegde ontwerp voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente voor zienswijzen voor te leggen aan uw raad. De wettelijke termijn voor deze zienswijzeprocedure is 8 weken. Om colleges en raden voldoende tijd te geven om het ontwerp in de eigen gemeente te bespreken, vragen wij u om ons uiterlijk 11 oktober 2023 te laten weten of uw raad zienswijzen bij u naar voren heeft gebracht. Deze periode biedt de raden ook gelegenheid, indien gewenst, om elkaar op te zoeken voor een gemeenschappelijke zienswijze of om aanvullende informatie te vragen.

Aanleiding wijziging regeling SamenTwente

Per 1 juli 2022 is de wet Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Dit is een belangrijke aanleiding van het wijzigen van onze gemeenschappelijke regeling. Daarnaast is het noodzakelijk om onze regeling op een aantal punten te verscherpen en te actualiseren, als gevolg van de transitie van Regio Twente naar SamenTwente.

Aandacht voor de gemeenteraad

Bij het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling heeft de gemeenteraad een belangrijke rol. In het bijzonder bij deze wijziging, omdat in de wet nieuwe instrumenten zijn opgenomen voor de raden die verwerkt moeten worden in de regeling. In het bijgevoegde ontwerp van onze regeling hebben wij in de toelichting op verschillende plekken beschreven hoe we de wijziging van de wet hebben vormgegeven. Ook hebben wij op verzoek van ons algemeen bestuur een presentatie gemaakt die u kunt gebruiken om met uw raad hierover het gesprek aan te gaan.

Proces tot nu toe

Op 19 april 2023 heeft algemeen bestuur het eerste concept van de gemeenschappelijke regeling opiniërend besproken. De uitgangspunten en het proces voor de wijziging zijn toen vastgesteld. Hierover heeft u op 20 april 2023 een brief ontvangen. In deze brief vroegen wij u kennis te nemen van deze uitgangspunten en het proces en deze ter informatie te delen met uw raad. Op 7 juni 2023 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het ontwerp voor de gewijzigde regeling SamenTwente en de colleges te vragen deze voor zienswijzen voor te leggen aan de raden.

Vervolgproces

Uiterlijk 11 oktober 2023 dienen zienswijzen van uw raad aan ons kenbaar te zijn gemaakt. Wij horen ook graag als uw raad geen zienswijze wenst in te dienen. De zienswijzen leiden tot een definitief ontwerp van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Deze wordt op 13 december 2023 behandeld in het algemeen bestuur van SamenTwente. Daarna volgt de definitieve collegebehandeling. Daarbij neemt u een besluit over de wijziging van onze regeling, nadat uw raad hier toestemming voor heeft gegeven. De gemeenschappelijke regeling SamenTwente dient uiterlijk 1 juli 2024 te zijn gewijzigd.

Vragen

Deze brief en de bijlagen kunt u gebruiken voor de behandeling van het ontwerp in uw gemeente. Als u vragen heeft over deze brief, kunt u die stellen aan het dagelijks bestuur van SamenTwente. Wilt u dan contact opnemen met de directiesecretaris, L. de Haan, l.dehaan@samentwente.nl.

Wij wensen u veel succes met deze procedure.

Hoogachtend,
dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

drs. S. Dinsbach

drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage:

1. Besluit algemeen bestuur SamenTwente dd. 7 juni 2023
2. Ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente
3. Voorbeeld presentatie voor gemeenten

Inhoud presentatie over ontwerp wijziging regeling SamenTwente

1. Aanleiding
2. Proces tot nu toe
3. Uitgangspunten wijzigingen
4. Toelichting op wijziging Wgr
5. Overige wijzigingen
6. Vervolgproces

1. Aanleidingen wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente

- Wijzigingen Wgr per 1 juli 2022. Moet uiterlijk 1 juli 2024 zijn geïmplementeerd in gemeenschappelijke regelingen.
- Veranderopdracht Regio Twente: alleen de noodzakelijke aspecten aangepast.
- Transformatie naar SamenTwente leidt tot heroverweging op aantal punten
- Actualisatie en verduidelijking

2. Proces tot nu toe (1)

Fase 1: Informatie en opinie

juli 2022 – april 2023

- **Vanaf augustus 2022:** voorbereiding onder andere via Twentse Regiegroep Wgr, werkgroep organisatierecht en ambtelijke werkgroepen.
- **11 januari 2023:** Kennissessie Wgr Twenteraad
- **7 maart - 21 maart 2023:** ambtelijke opiniërende ronde
- **19 april 2023:** opiniërende bespreking van de gewenste wijzigingen van de GR in AB, richtinggevende kaders gegeven en besluitvorming over uitgangspunten en proces
- **20 april 2023:** brief aan colleges met proces en uitgangspunten en verzoek deze te delen met de raden

Resultaat fase 1: Concept regeling die klaar is om te delen met de gemeenteraden voor zienswijzen.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

2. Proces tot nu toe (2)

Fase 2: Kaderstelling

april 2023 – juni 2023

- **7 juni 2023:** AB stelt ontwerp voorstel wijziging regeling SamenTwente vast en vraagt aan colleges zienswijzen hierop te vragen aan de raden

Resultaat fase 2: Ontwerp voorstel gewijzigde GR ten behoeve van behandeling in de gemeenten (colleges vragen zienswijzen aan de raden).

3. Uitgangspunten wijzigingen GR SamenTwente

- Actueel
- Duidelijk
- Draagvlak
- Taken en bevoegdheden
- Toekomstbestendig
- Geen discussie over taken
- Uniformiteit
- Flexibel
- Compact

4. Wijziging WGR (1)

- Per 1 juli 2022. Sommige wijzigingen per direct en sommigen uiterlijk 1 juli 2024.
- Doel: Versterken democratische legitimatie van GR-en door versterken van kaderstellende en controlerende rollen.
- Alle instrumenten vragen om **actieve rol van de raden** en goed **samenspel** tussen gemeenteraden, colleges en samenwerkingsverband.

4. Wijziging Wgr (2)

Drie soorten wijzigingen:

1. Wijzigingen die geen afweging vragen;
2. Wijzigingen die wel afweging vragen maar technisch van aard zijn;
3. Wijzigingen die afweging vragen en gaan over positie gemeenteraad.

4. Wijziging Wgr: geen afweging nodig (3)

- Gewijzigde regels over treffen en wijzigen regeling: extra zienswijze mogelijkheid raden;
- Begrotingscyclus: o.a verlengen zienswijzetermijn begroting (hierover zijn in Twente gezamenlijk afspraken gemaakt) en verplicht reageren DB op zienswijzen;
- Regionaal enquêterecht: nieuw instrument regionale onderzoekscommissie naast al bestaande gemeentelijke onderzoekscommissie;
- Bevoegdheden rekenkamer;
- Regionale raadsadviescommissie.

4. Wijziging Wgr: wel afweging maar technisch van aard (4)

- Regels over uittreding en regelen van de gevolgen van uittreding.

4. Wijziging Wgr: positie gemeenteraad (5)

- Extra mogelijkheid zienswijzen voor raden;
- Evaluatie;
- Burgerparticipatie;
- Actieve informatieplicht.

5. Belangrijke andere wijzigingen

- (Juridische) actualisatie, verheldering en verscherping;
- Onderscheid naar soorten taken: basistaken, plustaken, maatwerk en overige dienstverlening;
- DB van 3 naar 3 tot 5 leden;
- Algemene bepaling over een portefeuilleoverleg toegevoegd;
- Omschrijving overgedragen taken OZJT verscherpt;
- Meldpunt zorgwekkend gedrag toegevoegd;
- Toelichtende teksten meer gericht op SamenTwente.

6. Vervolgproces

7 juni 2023	AB besluit over ontwerp wijziging
8 juni – 10 oktober 2023	Colleges vragen zienswijzen aan raden (8 weken).
13 december 2023	AB stelt definitief ontwerp wijziging vast, met meenemen van de zienswijzen.
14 december – 1 april 2024	Besluitvorming in colleges na verkregen toestemming van raden (13 weken)
Voor 1 juli 2024	Publicatie gewijzigde regeling

Meer informatie:

[Verbeterde democratische legitimatie bij gemeenschappelijke regelingen? \(vng.nl\)](#)

[Procesaanpak wijziging gemeenschappelijke regeling n.a.v. wijziging Wgr 2022 \(vng.nl\)](#)

[Publiekrechtelijke regionale samenwerking | Regionaal besturen en samenwerken | Kennisbank Openbaar Bestuur \(kennisopenbaarbestuur.nl\)](#)

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000033
Datum vergadering	7 juni 2023
Agendapunt	B-3
Onderdeel SamenTwente	OZJT, Mark Paters

Onderwerp:

Inkoopstrategieën Jeugdhulp 2025

Voorstel:

1. De integrale bestuurlijke samenvatting van de inkoopstrategieën vast te stellen voor zover het de bevoegdheid van het AB betreft;
2. Het dagelijks bestuur opdracht te geven deze strategieën uit te werken in bestekken;
3. Het dagelijks bestuur opdracht te geven de inkoopstrategie Onderwijs-Zorg verder uit te werken en daarvoor fase 2 van de inkoop te verlengen tot 12-07-2023;
4. De tariefseffecten van de uitwerkingen van de inkoopstrategieën voor besluitvorming voor te leggen aan het AB voordat overgegaan wordt tot publicatie van de bestekken voor zover het de bevoegdheid van het AB betreft.

Inleiding:

De 14 Twentse gemeenteraden hebben in maart 2022 de Regiovisie Jeugdhulp Twente (hierna regiovisie) vastgesteld. Gebaseerd op deze regiovisie is eind 2022 het strategische inkoopdocument Jeugdhulp Twente vastgesteld door uw bestuur en de Twentse colleges. In dit strategisch inkoopdocument zijn de segmenten voor de inkoop van jeugdhulp bepaald: Wonen, Verblijf, Ambulant, Crisis en Advies & Expertise. Deze vijf segmenten zijn nu verder uitgewerkt in een inkoopstrategie per segment. In de vijf inkoopstrategieën zijn op strategisch/tactisch niveau de volgende thema's uitgewerkt: toegang, leveranciers- en contractmanagement, bekostiging en contractvorm. Tevens is per segment rekening gehouden met het ontwikkelpotentieel en gekeken naar vermindering van administratieve lasten. Gezien de lijvigheid en vertrouwelijkheid van de vijf inkoopstrategieën is een openbare integrale bestuurlijke samenvatting gemaakt en bijgevoegd. Ambtelijk zijn de vijf inkoopstrategieën beschikbaar.

Beoogd effect:

Richting geven aan de volgende fase van de regionale inkoop jeugdhulp per 1 januari 2025.

Argumenten:

1.1 De strategische inkoopdocumenten zijn een uitwerking van het strategisch inkoopdocument Jeugdhulp Twente

De inhoud van het vastgestelde strategisch inkoopdocument is een rechtstreekse vertaling van de leidende principes uit de Regiovisie. De vijf inkoopstrategieën zijn weer een nadere detailuitwerking daarvan. In de integrale bestuurlijke samenvatting zijn de voorgestelde keuzes op de sturingsinstrumenten c.q. thema's samengevat met de daarbij horende overwegingen. Deze samenvatting is richtinggevend voor de uitwerking en te benutten als communicatiemiddel naar gemeenten (college en evt. raden), aanbieders en overige betrokkenen.

1.2 Er is bij de toegang rekening gehouden met de wens van gemeenten om de sociale basis te versterken

De toegang tot de jeugdhulp verandert niet door de uitwerkingen die er nu liggen. Wel zijn diverse gemeenten van plan om hun sociale basis te versterken zodat er minder beroep zal worden gedaan op jeugdhulp en lichte jeugdhulp deels een algemene voorziening gaat worden. Hiermee is rekening gehouden in de uitwerking van het segment ambulant.

1.3 Er wordt meer inhoud gegeven aan zakelijk partnerschap en datagedreven werken

Het leveranciers- en contractmanagement wijzigt niet door de uitwerkingen die er nu liggen. Wel wordt meer inhoud gegeven aan 'zakelijk partnerschap' en 'datagedreven werken' op basis van de geformuleerde tactische doelen per segment.

1.4 De wijze van bekostiging is passend en helpend bij het bereiken van de (ontwikkel)doelstellingen

De nu voorliggende inkoopstrategieën stellen op onderdelen een andere wijze van bekostiging voor dan de huidige wijze van bekostiging. De wijze waarop we de in te kopen jeugdhulp willen gaan bekostigen wordt vooral bepaald door de doelstellingen die we hebben, het type jeugdhulp of het segment waarin de jeugdhulp wordt ondergebracht en wijze waarop we willen sturen op onze doelstellingen. De keuze voor een bekostigingswijze moet passend en helpend zijn ten aanzien van het bereiken van deze doelstellingen en wijze waarop we ons willen door ontwikkelen, inhoudelijk maar ook ten aanzien van onze bedrijfsvoering.

In de inkoopstrategieën wordt gesteld dat in de volgende fase onderzocht wordt of en hoe gekomen kan worden tot tariefdifferentiatie. Instemmen met de voorliggende documenten betekent dat de (juridische) mogelijkheden voor tariefdifferentiatie onderzocht gaan worden.

1.5 Er is sprake van extra controle op kwaliteit en betrouwbaarheid van aanbieders

Bij de besluitvorming over de regiovisie en het strategisch inkoopdocument is nadrukkelijk ingezet op kwaliteit en integriteit van aanbieders (tegengaan van zorgfraude). Bij de aanstaande inkoop wordt ingezet op een Bibob-toets voor alle aanbieders, waar in het strategisch inkoopdocument nog gesproken werd over 'kan ingezet worden'. De besluitvorming over toetsing van kwaliteit en integriteit van aanbieders voor gunning door middel van het Kwaliteits- en Integriteitsinstrument Twente (KIT, voorheen barrièremodel) waar de Bibob-toets onderdeel van is wordt separaat ter besluitvorming voorgelegd.

1.6 Er is bij de inkoop per 1-1-2025 geen sprake meer van doorlopende inschrijving

In de regiovisie staat de volgende tekst: "Stop met de huidige constructie van doorlopende mogelijkheid tot inschrijving (open house)". Er zal bij de inkoop per 1-1-2025 geen sprake meer zijn van een doorlopende mogelijkheid tot inschrijving. Het voorstel is om een deel aan te besteden en een deel gebruik te maken van de toelatingsprocedure met voorwaarden. Bij de toelatingsprocedure met voorwaarden is inschrijving slechts mogelijk als het zorglandschap daarom vraagt. In de bestekfase moet goed beschreven worden wanneer dit moment aan de orde is. Dat kan bijvoorbeeld zijn als in (een deel van) Twente te weinig aanbieders zijn om op tijd voldoende jeugdhulp te bieden. Een inschrijving zou dan voor (dit deel van) Twente tijdelijk opengezet kunnen worden tot het moment dat er weer voldoende hulpaanbod is. Daarna eindigt de mogelijkheid van inschrijving weer.

1.7 De voorliggende inkoopstrategieën zijn getoetst op integraliteit

Tijdens het opstellen van de documenten per segment is de integraliteit van de stukken bewaakt. De keuzes per segment zijn op elkaar afgestemd en in lijn met de regiovisie en het strategisch inkoopdocument.

1.8 Er is breed draagvlak voor de voorliggende inkoopstrategieën Wonen, Verblijf, Ambulant, Crisis en Advies & Expertise

Deze vijf documenten zijn opgesteld door in totaal drie projectgroepen met daarin diverse disciplines (beleid, contractmanagement, financiën, juridisch, inkoop, bedrijfsvoering, toegang) en met hulp van Kennispunt Twente. In de projectgroep waren nagenoeg alle 14 Twentse gemeenten vertegenwoordigd, als ook OZJT. Tijdens de totstandkoming van de documenten zijn, via het ambtelijk overleg Jeugd (AO-jeugd), alle Twentse gemeenten betrokken en is diverse keren input geleverd ten behoeve van deze documenten. Het BO Samen14 is diverse keren bijgepraat tijdens het proces van totstandkoming. Al met al was het een intensief traject dat veel inspanning van de betrokkenen heeft gevergd en leidde tot pieken in de werkbelasting. Uiteindelijk hebben de voorliggende documenten en de samenvatting daarvan inclusief de samenhang tussen de stukken breed draagvlak bij alle betrokkenen.

1.9 Er is sprake van een hybride besluitvormingstraject

Het AB is bevoegd om de integrale bestuurlijke samenvatting vast te stellen voor zover het de segmenten Wonen, Verblijf, Crisis en Advies & Expertise betreft aangezien dit aan de GR overgedragen bevoegdheden zijn. Dit betreft alle vormen van jeugdhulp met uitzondering van het segment ambulant. Strikt juridisch kan het ook gezien worden als uitvoeringsdocumenten van de inkoop waarvoor de bevoegdheid bij het DB ligt, maar gezien de impact van de voorliggende voorstellen welke ook beleidsrijk op strategisch/tactisch niveau zijn wordt dit ter besluitvorming voorgelegd aan het AB.

De portefeuillehouder OZJT van het dagelijks bestuur is bevoegd om de integrale bestuurlijke samenvatting vast te stellen voor zover het het segment ambulant betreft op basis van een afgegeven volmacht- en mandaat besluit van de deelnemende gemeenten met uitzondering van de gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Hof van Twente. Voor deze besluitvorming door de portefeuillehouder OZJT is het relevant om draagvlak van de deelnemende gemeenten te hebben, waardoor ervoor gekozen is om dit onderdeel van het voorstel ook ter kennisname te agenderen voor het algemeen bestuur. Eventuele bevindingen betreffende het segment ambulant kunnen doorgegeven worden aan de portefeuillehouder OZJT. Voor de gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Hof van Twente geldt dat ze een aangepast volmacht en mandaat hebben verstrekt voor de regionale inkoop van

Ambulant. Bij besluiten met financiële effecten is voor deze gemeenten lokale besluitvorming nodig. Deze gemeenten dragen zorg voor de benodigde lokale besluitvorming voor 7 juni 2023.

2.1 De bestek fase van de inkoop Jeugdhulp 2025 moet meteen gestart worden na vaststelling van de inkoopstrategieën per segment

Per segment is een inkoopstrategie opgesteld. Nu volgen de fases 'schrijven van het bestek (inclusief bepaling van de tarieven)', 'publicatie', 'gunning', 'implementatie en nazorg. De startdatum van de nieuwe contracten is 1-1-2025. Hoewel dit misschien nog ver weg lijkt, is de tijd om te komen tot nieuwe contracten krap. Uit de evaluatie van de vorige inkoop bleek, dat er voldoende tijd moet zijn voor de implementatie van de nieuwe contracten bij aanbieders en bij gemeenten. Feitelijk betekent dit dat de gunning plaats moet vinden voor 1 juli 2024. Daarnaast is de kwaliteit van de nieuwe inkoop mede afhankelijk van de toetsing van de kwaliteit en integriteit van de aanbieders. Ook hiervoor moet voldoende tijd worden ingeruimd.

3.1 Bij de vaststelling van het strategisch inkoopdocument is bepaald dat er onderzocht moet worden of er een nieuw segment Onderwijs-Zorg ingekocht moet worden

De uitwerking van de inkoopstrategie Onderwijs-Zorg vergt meer tijd omdat een aantal beleidskeuzes nog niet gemaakt is (bijv. toegang, solidariteitsprincipe). Om geen vertraging op te lopen in het inkoopproces wordt voorgesteld fase 2 van het inkoopproces van Onderwijs-Zorg te verlengen tot 12-07-2023. Tijdens dit besluitvormingstraject zal gevraagd worden welke gemeente de intentie heeft tot deelname en op welke wijze. Het opstellen van een deel van het bestek voor het bepalen van de tarieven voor dit nieuwe segment wordt bij voldoende 'intentie' daarna opgepakt en ter besluitvorming voorgelegd in lijn met de andere segmenten. De toegang zal mogelijk wijzigen bij de inkoop van Onderwijs-Zorg. Dit zal in de verdere uitwerking van de inkoopstrategie ter besluitvorming worden voorgelegd en is op dit moment nog niet aan de orde.

4.1 Om een financiële doorrekening te kunnen maken is duidelijkheid over de sturingsinstrumenten noodzakelijk.

Met de uitwerking van de segmenten die in de vijf inkoopstrategieën voorliggen hebben we handen en voeten gegeven aan de in te kopen jeugdhulp. Op basis van deze documenten kan nu verder gewerkt worden aan de berekening van de tarieven, eventuele tariefdifferentiatie en de financiële consequenties voor gemeenten. Op het moment dat bekend is hoe de tarieven eruit zullen zien, zal opnieuw besluitvorming plaatsvinden in uw bestuur voor alle segmenten m.u.v. het segment ambulant. Voor het segment ambulant geldt dat dit in mandaat door de portefeuillehouder OZJT besloten kan worden na afstemming met uw bestuur voor de gemeenten m.u.v. gemeenten Dinkelland, Tubbergen en Hof van Twente. Voor deze gemeenten geldt zoals in 1.9 verwoord lokale besluitvorming.

Pas na een instemmend besluit op de verschillende segmenten zal overgegaan worden tot publicatie van de bestekken, inschrijving door aanbieders, kwaliteitstoetsing en bibob-toetsing. Daarna zal (al dan niet) gunning plaatsvinden.

Kanttekening:

1.1 Binnen deelsegmenten dyslexie en crisishulp JGGZ wordt outputgerichte bekostiging voorgesteld.

In het strategisch inkoopdocument is gesteld dat er in de inkoop niet gekozen zal worden voor outputgerichte bekostiging. In de deelsegmenten dyslexie (segment ambulant) en bereikbaarheid JGGZ (coördinatie en triage, segment crisis) kiezen we daar wel voor. Reden daarvoor is een administratieve lastenverlichting (voor aanbieders en voor gemeenten. Bereikbaarheid JGGZ (coördinatie en triage) wordt op dit moment al op deze wijze bekostigd

3.1 Uitstel van Onderwijs-Zorg leidt tot onduidelijkheid met betrekking tot de Twentse samenwerking bij de inkoop van de jeugdhulp

Eventuele gezamenlijke regionale inkoop van het segment Onderwijs-Zorg wordt later besloten. Het nemen van een dergelijk besluit op dit moment is te prematuur, omdat de inhoud van het segment nog een aantal beleidskeuzes en nadere uitwerkingen vraagt. Tevens moet er nog besloten worden over de financiële solidariteit tussen gemeenten bij eventuele deelname van gemeenten aan de inkoop van dit segment. Argumenten om dit segment samen wel verder te onderzoeken is dat er positieve resultaten zijn binnen de lopende pilots van enkele gemeenten. Uitstel van een besluit zal echter ook leiden tot druk op de planning voor de totale inkoop en ook tot onduidelijkheid bij aanbieders. Indien Onderwijs-Zorg regionaal ingekocht wordt is het van belang dat aanbieders direct na de besluitvorming hierover goed geïnformeerd worden zodat alle aanbieders bij het publiceren gelijk geïnformeerd zijn.

Kosten, baten, dekking:

De volgende fases van de inkoop vragen intensieve inzet van mensen en middelen, waarbij we net zoals in fase 1 en 2 van de inkoop een beroep zullen doen op inzet in kind van gemeenten. In de uitwerking van de opdracht voor fase 3 wordt geconcretiseerd hoe de dekking plaats vindt. In de projecten- en werkbudgetreserve van OZJT is in 2022 incidenteel extra geld gestort ter bekostiging van de inkoop van de jeugdhulp per 1-1-2025. Deze inkoop wordt projectmatig aangepakt. We verwachten dat het beschikbare budget voldoende is om de kosten van de benodigde externe inhuur te dekken in fase 3. De monitoring hiervan gebeurt via de AC. Evt. afwijkingen worden gerapporteerd in de berap.

Communicatie:

Na vaststelling van dit beslisdocument, gebaseerd op de vijf inkoopstrategieën worden de zorgaanbieders die hebben deelgenomen aan de marktconsultatie geïnformeerd over inhoud en het vervolgproces. De informatie zal plaatsvinden op basis van de bestuurlijk samenvatting. Op de website van OZJT is een duidelijke en goed te vinden omgeving gecreëerd met uitleg over het proces voor de aanbieders en geïnteresseerden. Tenslotte zal er een concept raadsbrief vanuit de projectorganisatie worden opgeleverd.

Vervolg:

Op basis van deze inkoopstrategieën worden – na besluitvorming - de bestekken opgesteld, de tarieven bepaald en marktconsultaties gehouden (fase 3 van de inkoop). Vóór de publicatie van de bestekken is er een laatste ronde besluitvorming nodig betreffende de financiële consequenties van de inkoop jeugdhulp per 1-1-2025.

Nader uit te werken in de derde fase zijn in ieder geval:

- Laatste aanscherping definities ambulant, wonen en verblijf
- Onderzoeken en mogelijk bijstellen van de percentages die voorgesteld zijn bij de tactische doelen
- Vormgeven op- en afschalen van specialistisch naar lichtere vormen en andersom.
- Uitwerken van het ambulante alternatief voor verblijf
- Uitwerken hoe de samenloop van verblijf plaatsvindt met het segment ambulant.
- Hoe en door wie (gemeenten of hoofdaannemer) de toetsing op kwaliteit van onderaannemers het beste kan worden ingericht.
- Specificeren van data gedreven contractmanagement
- Bepalen wat de relevante en meetbare indicatoren van het contractmanagement zijn. (Denk daarbij aan op- en afschalen en doorlooptijden)
- Onderzoeken of en zo ja hoe gekomen kan worden tot tariefdifferentiatie.
- Bepalen of forensische zorg (geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en verstandelijk gehandicaptenzorg dat onderdeel is van een (voorwaardelijke) straf of maatregel).separaat wordt ingekocht of meegenomen wordt binnen deze inkoop
- Uitwerken en concretiseren van het regionale coördinatiepunt binnen de segmenten Wonen en Verblijf en bepalen hoe dit in te kopen. Dit betreft 'matching (in één keer de juiste plek) en niet de toegang zelf.

Bijlage(n):

1. Integrale bestuurlijke samenvatting van de inkoopstrategieën Wonen, Verblijf, Ambulant, Crisis en Advies & Expertise

Enschede, 17 mei 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	 voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juni 2023	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Integrale bestuurlijke samenvatting van de inkoopstrategieën ten behoeve van inkoop jeugdhulp 2025

Integrale bestuurlijke samenvatting van de inkoopstrategieën ten behoeve van inkoop jeugdhulp 2025

Datum: April 2023

Opdrachtgever: OZJT/Samen14

Inhoudsopgave

1. Inleiding	<u>34</u>
Voortborduren op de goede ontwikkelingen in Twente	<u>34</u>
Een relatief onrustig jeugdhulplandschap – Bewegingen en onzekerheden in het landschap	<u>34</u>
2. Tactische doelen	<u>45</u>
3. Ontwikkelpotentieel	<u>56</u>
Samenhang met de samenwerkingsagenda	<u>56</u>
4. Welke jeugdhulp valt onder deze inkoopstrategieën	<u>67</u>
Hoe zijn de deelsegmenten opgebouwd?	<u>67</u>
5. Passende Inkoop-en contractvorm	<u>78</u>
Inzetten op kwaliteit en betrouwbaarheid - screening aan de voorkant	<u>78</u>
Geen doorlopende inschrijving	<u>78</u>
Zorgdragen voor een dekkend jeugdhulplandschap	<u>78</u>
Een beheersbaar en overzichtelijk jeugdhulplandschap	<u>78</u>
Best passende inkoopvormen	<u>89</u>
Toelatingsprocedure met voorwaarden	<u>89</u>
6. Passende bekostiging.....	<u>1011</u>
Afwijking van strategisch inkoopdocument	<u>1011</u>
Uitvoeringsvarianten	<u>1011</u>
Tariefdifferentiatie	<u>1112</u>
7. Leveranciersmanagement.....	<u>1213</u>
Vormgeving zakelijk partnerschap	<u>1213</u>
Datagedreven werken	<u>1213</u>
8. Toegangsmanagement	<u>1314</u>
9. De inkoop-effecten van de voorgaande vier keuzes	<u>1415</u>
10. Deelnemende gemeenten	<u>1516</u>
11. Risico's.....	<u>1617</u>
12. Vervolg	<u>1718</u>
Nadere uitwerking in de bestekfase	<u>1718</u>
Marktconsultaties, betrokkenheid aanbieders	<u>1718</u>
Planning / Tijdspad.....	<u>1718</u>

1. Inleiding

In mei 2022 hebben de 14 Twentse gemeenteraden de Regiovisie jeugdhulp Twente (hierna Regiovisie) vastgesteld. Vanuit de Regiovisie zijn regionaal twee lijnen uitgezet:

1. De regionale strategie voor de inkoop van de jeugdhulp. De strategie voor de inkoop gaat vooraf aan de start van de inkoop van de jeugdhulp vanaf 2025.
2. De Meerjarige Samenwerkingsagenda Jeugd. Waarbij het jeugd(hulp)netwerk in Twente samen (door)ontwikkelt op de belangrijke inhoudelijke thema's om te komen tot verbetering in de jeugdhulp.

Vanuit de eerste lijn is op basis van de Regiovisie een inkoopstrategie ontwikkeld voor het totale Twentse zorglandschap per 2025 welke eind van 2022 is vastgesteld. De verschillende analyses die zijn uitgevoerd in het Strategisch inkoopdocument hebben ons geleerd dat de verschillen in de segmenten (wonen, verblijf, ambulant, crisiszorg en consultatie en diagnostiek) groot zijn. Ieder segment heeft z'n eigen karakteristieken. Willen we verdere stappen maken als Twente in ons zorglandschap dan moeten we ook meer differentiëren in onze inkoop. Dat zien we terug in de vijf onderliggende inkoopstrategieën van deze samenvatting. De inkoopstrategieën beschrijven een specifieke en bij het segment passende combinatie van keuzes van de sturingsinstrumenten (inkoop- en contractvorm, bekostiging, toegangsmanagement en leveranciersmanagement) die de meest optimale invulling geeft aan de inkoop van het segment. De vier sturingsinstrumenten zijn zo gekozen dat we per (deel)segment kunnen sturen op de gewenste beweging in dat (deel)segment en ze tegelijkertijd integraal passend zijn.

Voortborduren op de goede ontwikkelingen in Twente

De afgelopen jaren is door gemeenten, zorgaanbieders en andere ketenpartners de handen ineengeslagen om jongeren in Twente een mooi perspectief te bieden. De samenwerking heeft o.a. geleid tot getransformeerd werken in ontwikkeltafels met daarin stappen in de jeugdbeschermingsketen en partnerschap met onderwijs, het starten van een wachttijdenaanpak, ontwikkelen van datagestuurde werken en verschillende initiatieven om kinderen veilig te laten opgroeien. In de nieuwe inkoop willen we ervoor zorgen dat we onze jeugdigen met de juiste partners van de best passende jeugdhulp voorzien. De nieuwe inkoop zal daar waar gewenst ruimte blijven bieden voor de mogelijkheid tot pilots en het bestendigen van de goede opbrengsten van huidige projecten.

Een relatief onrustig jeugdhulplandschap – Bewegingen en onzekerheden in het landschap

Wanneer we het huidige jeugdhulplandschap bekijken zien we een relatief onrustig landschap.

Er zijn dynamieken van binnenuit en van buitenaf. Enerzijds zien we (landelijke) onzekerheden; de uitkomsten van de landelijke Hervormingsagenda jeugdhulp zijn nog niet bekend maar zouden invloed kunnen hebben op het landschap en daarmee op de inkoop. Anderzijds zien we inhoudelijke ontwikkelingen en regionaal gewenste transformatie zoals het versterken van de lokale sociale basis, de transitie naar kleinschalig wonen en de beweging naar minder verblijfsbedden en in plaats daarvan meer ambulante jeugdhulp. We zien pilots, projecten en vraagstukken op gebied van reële tarieven en personeelstekorten. Soms is het voortbestaan van (enkele van) onze aanbieders niet zeker. Vanuit dit relatief onrustige landschap wordt met een scope van 4-6 jaar vooruitgekeken tot 2029- 2031. In dat beeld is een dekkend zorglandschap waarin aan onze jeugdigen zorgcontinuïteit geboden kan worden van groot belang. De keuzes op de sturingsinstrumenten ondersteunen dat belang.

2. Tactische doelen

Voor het ontwikkelen van de inkoopstrategieën per segment is gestart met het formuleren van tactische doelen op basis van de leidende principes uit de Regiovisie en de strategische doelen uit het Strategisch inkoopdocument. We hebben de door de werkgroepen geformuleerde tactische doelen voorgelegd aan aanbieders tijdens de marktconsultaties. Daar werd over het algemeen positief op gereageerd. Er werd terughoudend gereageerd op het nastreven van en afrekenen op percentages bij de tactische doelen van ambulante jeugdhulp. Aanbieders adviseren om op de lange termijn trends en ontwikkelingen te gebruiken als input voor de contractbesprekingen. Meegegeven werd om de doelstellingen goed te definiëren aan de voorkant en geen nieuwe uitvragen te doen met als gevolg administratieve lastenverhoging. Er werd ook opgemerkt dat een uitgangspunt niet altijd haalbaar is (zoals bijvoorbeeld jeugdige blijft naar eigen school gaan). Wij begrijpen dat dit niet altijd kan, maar dit verandert niet ons uitgangspunt en hebben we daarom niet aangepast. Het heeft geresulteerd in tactische doelen om de ambities en samenwerking te duiden, niet om aanbieders op af te rekenen.

De tactische doelen verschillen per segment, omdat er per segment andere doelen nagestreefd worden. Bijvoorbeeld in het segment Verblijf sturen we op zo kort mogelijke duur van opname en op ambulantisering. In het segment Wonen sturen we op een stabiele woonomgeving die voor een jeugdige voelt als thuis. In het segment Ambulant sturen we op aansluiting op en samenwerking met de sociale basisinfrastructuur. Bovenstaande is een korte samenvatting van de tactische doelen en is niet bedoeld als een totaaloverzicht. De tactische doelen per segment vindt u in onderliggende documenten.

3. Ontwikkelpotentieel

Onderzocht is welke verbeteringen er nodig zijn voor het Twentse zorglandschap; er is veel ontwikkelpotentieel. Op basis van data, input van gemeenten en ketenpartners, marktconsultaties met aanbieders en een analyse van landelijke ontwikkelingen is dit zogenaamde ontwikkelpotentieel bepaald.

Wij hebben in de nieuwe inkoop nadrukkelijk aandacht voor

- normaliseren;
- op- en afschalen;
- vermijden van wachttijden;
- het sturen op doelen;
- ruimte voor het ontwikkelen van de lokale sociale basisinfrastructuur;
- vermindering van administratieve lasten en
- datagedreven werken.

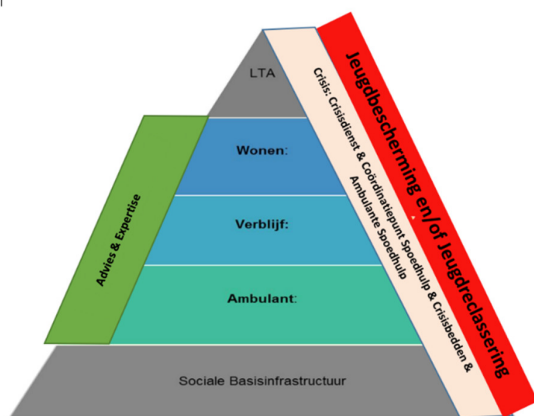
Door het inventariseren van het ontwikkelpotentieel is een beeld ontstaan van de complexiteit en dynamiek van het speelveld waar de inkoop van de jeugdhulp zich momenteel en in de komende periode in bevindt. Landelijke uitkomsten van lopende vraagstukken zullen meegenomen moeten worden en kunnen leiden tot aanpassing van de beschreven strategieën.

Samenhang met de samenwerkingsagenda

Gewenste ontwikkelingen, of die nu landelijke worden ingezet of volgen uit de regiovisie Jeugdhulp Twente, worden samen met aanbieders ook vormgegeven binnen de samenwerkingsagenda en niet alleen door middel van de nieuwe inkoop en het leveranciers- en contractmanagement wat daaruit voortvloeit.

4. Welke jeugdhulp valt onder deze inkoopstrategieën

Onder deze inkoop valt alle jeugdhulp uit de segmenten wonen, verblijf, ambulante jeugdhulp, crisiszorg en advies & expertise. Advies & Expertise is de vervangende term voor consultatie & diagnostiek. De jeugdhulp piramide ziet er als volgt uit:

Onderwijs zorg wordt nader uitgewerkt en is geen onderdeel van deze samenvatting van inkoopstrategieën.

Hoe zijn de deelsegmenten opgebouwd?

De vijf segmenten zijn onderverdeeld in deelsegmenten, zoals hieronder weergegeven.

Segment	Deelsegment
Ambulant	Begeleiding Behandeling Ernstige Dyslexie Medicatiecontrole exclusief medische comorbiditeit
Advies en expertise	n.v.t
Crisishulp	Coördinatie en Triage Crisisinterventie
Wonen	Pleegzorg Gezinshuis Woongroepen Kleinschalige hoogspecialistische woonvoorziening
Verblijf	Behandelgroep Driemilieuvoorziening Jeugdzorgplus Deeltijdverblijf/logeren

De definities van de deelsegmenten zijn in essentie uitgewerkt en in de bestekfase zullen deze aangescherpt worden.

5. Passende Inkoop-en contractvorm

Belangrijke aspecten bij het de keuze voor de inkoop- en contractvorm zijn vanuit de Regiovisie en het Strategisch inkoopdocument meegegeven:

- Inzetten op kwaliteit en betrouwbaarheid
- Geen doorlopende inschrijving
- Zorgdragen voor een dekkend jeugdhulplandschap
- Overzichtelijk en beheersbaar landschap

Inzetten op kwaliteit en betrouwbaarheid - screening aan de voorkant

Bij de besluitvorming over de Regiovisie en het Strategisch inkoopdocument is nadrukkelijk ingezet op kwaliteit en integriteit van aanbieders (tegengaan van zorgfraude). Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van het doorontwikkelde barrièremodel; het Kwaliteits- en Integriteitsinstrument Twente (KIT). Het nieuw ontwikkelde KIT bevat enerzijds een screening door toetsing op integriteit - o.a. op basis van de wet Bibob – en anderzijds een toetsing op basis van geschiktheids- en kwaliteitseisen. Bij de aanstaande inkoop wordt ingezet op een Bibob-toets voor alle aanbieders. Dit is zwaarder dan wat in het Strategisch inkoopdocument is gesteld, want daar wordt gesteld dat 'een Bibob-toets kán plaatsvinden'. De toetsing van kwaliteit en integriteit van aanbieders wordt separaat voorgelegd middels besluitvorming over KIT.

Geen doorlopende inschrijving

De mogelijkheid van doorlopende inschrijving voor aanbieders zoals die momenteel is ingericht heeft niet de gewenste innovatie gebracht. Wel heeft het veel werk en tijd gekost. Dit willen we bij de nieuwe inkoop voorkomen. Daarom zal er in navolging van de Regiovisie bij de nieuwe inkoop geen sprake meer zijn van doorlopende mogelijkheid tot inschrijving. Er zal slechts een mogelijkheid tot inschrijving zijn, als OZJT/Samen14 bepaalt dat er aan de vooraf door gemeenten/regio vastgestelde voorwaarden wordt voldaan, zoals als er onvoldoende aanbod is om aan de vraag te voldoen. Pas op dat moment wordt de inschrijving weer opengezet, zodat weer voldaan kan worden aan een dekkend jeugdhulplandschap. Daarna wordt de mogelijkheid tot inschrijving weer gesloten.

Zorgdragen voor een dekkend jeugdhulplandschap

Voor een aantal segmenten zijn we tevreden over het aantal aanbieders. Bij een aantal segmenten willen we (op termijn) graag meer aanbieders. Zo is vanuit het segment wonen de transitie naar kleinschalig wonen gewenst en vanuit dat oogpunt is het wenselijk dat nieuwe aanbieders zich gedurende de looptijd van het contract in kunnen schrijven (mits aan de vooraf vastgestelde voorwaarden wordt voldaan zoals hierboven beschreven -KIT). Ook voor het segment verblijf geldt dat het wenselijk is om aanbieders (onder voorwaarden) toe te kunnen laten zodat het landschap voor verblijf gedurende de looptijd van het contract dekkend is. Bij het segment ambulante is het van belang dat de jeugdige continuïteit van zorg heeft bij een aanbieder in de buurt.

Een beheersbaar en overzichtelijk jeugdhulplandschap

In het Strategisch inkoopdocument is aangegeven dat we geen voorstander zijn van het overall toepassen van hoofdaannemers/onderaannemers. Het verlegt administratieve lasten, maar beperkt ze niet. Dit advies is in de inkoopstrategieën opgevolgd met uitzondering van het segment advies en expertise. Daar is gekozen voor een beperkt aantal aanbieders. Deze keuze is gemaakt vanuit de behoefte aan een kleine kundige groep aanbieders die de juiste expertise heeft om adviezen te geven die van het gewenste kwaliteitsniveau zijn. Daarnaast is er een mogelijkheid dat het aantal gecontracteerde aanbieders door het nieuwe Kwaliteits- en Integriteitsinstrument Twente daalt doordat een aantal (kleine) zorgaanbieders mogelijk niet (zelfstandig) aan de hoge eisen kan/wil voldoen en, indien mogelijk, als onderaannemer verder zal gaan. Toetsing door middel van Kit en ook goede communicatie kan preventief werken richting dubieuze aanbieders. Overigens is bij een aantal deelsegmenten zoals gezinshuizen, pleegzorg en de driemilieuvoorzieningen niet gewenst om het aantal aanbieders te verminderen, omdat anders niet aan de vraag kan worden voldaan.

Best passende inkoopvormen

Bovenstaande aspecten zijn gewogen en op basis daarvan is de meest passende inkoopvorm gekozen.

Deelsegment	Was	Wordt	Reden
Ambulant begeleiding en behandeling	Open house	Toelatingsprocedure met voorwaarden	1. Mogelijkheid van pilots wenselijk (doorontwikkeling sociale basis en ambulantisering van verblijf) 2. Geen verplaatsing van jeugdigen naar andere zorgaanbieder bij nieuwe inkoop (mits men voldoet aan de eisen)
Dyslexie	Open house	Aanbesteden	Rustige, stabiele markt. Geen behoefte aan pilots
Medicatiecontrole exclusief medische comorbiditeit	Open house	Aanbesteden	Eenduidige markt, geen behoefte aan pilots
Advies & Expertise	Open house	Aanbesteden (beperkt aantal aanbieders)	Behoeftte aan een kleine kundige groep aanbieders die de juiste expertise heeft om adviezen te geven die van het gewenste kwaliteitsniveau zijn
Crisishulp	Aanbesteden	Aanbesteden	Huidige situatie voldoet goed, zowel naar de mening van aanbieders als van gemeenten. Verwachting is dat het aantal aanbieders stabiel blijft.
Wonen	Open house	Toelatingsprocedure met voorwaarden	1. Instabiele markt, meer aanbieders wenselijk 2. Mogelijkheid van pilots wenselijk (kleinschalig wonen)
Verblijf	Open house	Toelatingsprocedure met voorwaarden	1. Instabiele markt, meer aanbieders wenselijk 2. Mogelijkheid van pilots wenselijk (ambulantisering van verblijf)

Toelatingsprocedure met voorwaarden

Bij de toelatingsprocedure met voorwaarden is er geen doorlopende mogelijkheid tot inschrijving, maar wordt inschrijving slechts mogelijk als het zorglandschap daarom vraagt (bijvoorbeeld op het moment dat er te weinig aanbieders zijn, wachttijden oplopen, aanbieders ophouden te bestaan). Dat moment staat in de voorwaarden beschreven en is transparant voor zowel gemeenten als aanbieders. Het openstellen van de mogelijkheid tot (nieuwe) inschrijving vergt een separaat besluit door de aanbestedende dienst. Ten opzichte van aanbesteden kent een toelatingsprocedure met voorwaarden daarnaast als voordeel dat pilots in de doorontwikkeling van de jeugdhulp beter mogelijk zijn. Daarmee ontstaat de in de Regiovisie beschreven lokale bewegingsruimte. Beide manieren van contracteren (aanbesteden en toelatingsprocedure met voorwaarden) kennen aan de voorkant een stevige toets op de kwaliteit van de aanbieder. Deze toets is gelijk, of het nu gaat om aanbesteden of om een toelatingsprocedure met voorwaarden. In de totale afweging prevaleert binnen de segmenten verblijf, ambulant en wonen de toelatingsprocedure met voorwaarden vanwege het realiseren van een dekkend zorglandschap waarbij jeugdigen zoveel mogelijk bij hun huidige aanbieders kunnen blijven. Dit is een procedure met screening aan de voorkant, geen doorlopende inschrijving en zo veel mogelijk ruimte voor het uitvoeren van pilots zodat de benodigde transformatie in de jeugdhulp mogelijk is boven de beheersing van het aantal aanbieders middels aanbesteding.

Een voordeel van een toelatingsprocedure met voorwaarden en aanbesteden zonder beperking van het aantal aanbieders is dat jeugdigen bij hun eigen huidige zorgaanbieder kunnen blijven (mits de aanbieder de kwaliteits- en integriteitstoets heeft doorstaan).

Een mogelijk nadeel bij het hanteren van twee contractvormen, is dat het eenmalig administratief belastend is voor aanbieders die zich op segmenten met verschillende inkoopvormen willen inschrijven. Om de administratieve lasten zo laag mogelijk te houden, is er binnen de segmenten zo veel mogelijk gebruik gemaakt van één contractvorm.

6. Passende bekostiging

De wijze waarop we de in te kopen jeugdhulp gaan bekostigen wordt vooral bepaald door de doelstellingen die we hebben en waarop we willen sturen, het ontwikkelpotentieel, het type jeugdhulp of het segment waarin de jeugdhulp wordt ondergebracht. De keuze voor een bekostigingswijze moet passend en helpend zijn voor het bereiken van deze doelstellingen en de wijze waarop we ons willen door ontwikkelen, inhoudelijk maar ook ten aanzien van onze bedrijfsvoering.

Voor een groot deel is gekozen voor dezelfde bekostigingsvormen als in de huidige situatie. In een paar gevallen stellen we een andere bekostigingsvorm voor. De wijzigingen betreffen de volgende (deel)segmenten:

Deelsegment	Was	Wordt	Reden
Dyslexie	pxq	Vast tarief per traject	Adm lastenverlichting
Advies & Expertise	pxq	Lumpsum	Adm lastenverlichting
Crisisverblijf	pxq	Beschikbaarheid + PxQ (werkelijk aantal bezette plekken)	Zekerheid beschikbaarheid
Kleinschalig verblijf (3 milieuvoorzieningen en jeugdzorgplus)	pxq	Beschikbaarheid + PxQ (werkelijk aantal bezette plekken)	Zekerheid beschikbaarheid

Afwijking van strategisch inkoopdocument

Op twee deelsegmenten stellen we, in afwijking van het Strategisch inkoopdocument, een outputgerichte bekostiging voor: bij ernstige dyslexie en bereikbaarheid JGGZ (coördinatie en triage). Dit blijkt na onderzoek toch de meest passende uitvoeringsvariant. Bij bereikbaarheid JGGZ (coördinatie en triage) wordt op dit moment al op deze wijze bekostigd. Bij ernstige dyslexie is dit een verandering ten opzichte van de huidige situatie.

Ten aanzien van het invoeren van beschikbaarheidsbekostiging geldt daarbij de voorwaarde dat het ambulant alternatief voor verblijf is ontwikkeld en wordt ingezet, tevens geldt dat als de bezettingsgraad kleiner wordt dan 50% in gezamenlijkheid (gemeente en aanbieder) wordt bekeken hoe groepen kunnen worden samengevoegd en/of worden gesloten. Naast de keuze voor de passende bekostiging is tevens de daaraan gekoppelde uitvoeringsvariant opgenomen. De uitvoeringsvariant is het samenstel van uniforme administratieve regels en afspraken waardoor administratieve lasten beperkt blijven.

Uitvoeringsvarianten

Onderstaand is een tabel opgenomen met de meest passende bekostiging en daarbij behorende uitvoeringsvariant van alle onderdelen:

Segmenten			Bekostiging nieuw	Bekostiging oud	uitvoeringsvariant nieuwe bekostiging		
Segment	deelsegment	verbijzondering			Inspanning gericht	Output gericht	Taakgericht
Ambulant	Begeleiding en Behandeling Ernstige Dyslexie Medicatiecontrole exclusief medische comorbiditeit		P*Q, bestede tijd Vast tarief per traject	P*Q, bestede tijd P*Q, bestede tijd	xxxxxxx	xxxxxxx	
			P*Q, bestede tijd	P*Q, bestede tijd	xxxxxxx		
Advies en expertise			Taakgericht	P*Q, bestede tijd			xxxxxxx
Crisishulp	Coördinatie en Triage	Coördinatie spoedhulp Bereikbaarheid JGGZ Bereikbaarheid JGGZ	Lumpsum P*Q, bestede tijd Per uitruk (stuks)	Lumpsum P*Q, bestede tijd Per uitruk (stuks)	xxxxxxx	xxxxxxx	xxxxxxx
	Crisisinterventie	ambulant binnen 28 dagen Crisispleegzorg crisisverblijf Crisisverblijf behandeling	P*Q, bestede tijd P*Q, etmaal toeslag Beschikbaarheid P*Q, bestede tijd	P*Q, bestede tijd P*Q, etmaal toeslag P*Q, etmaal tarief P*Q, bestede tijd	xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx		xxxxxxx
Wonen	Pleegzorg Gezinshuis Woongroepen Kleinschalig hoogspecialistische woonvoorzieningen		P*Q, etmaal tarief P*Q, etmaal tarief P*Q, etmaal tarief	P*Q, etmaal tarief P*Q, etmaal tarief P*Q, etmaal tarief	xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx		
			P*Q, etmaal tarief	P*Q, etmaal tarief	xxxxxxx		
Verblijf	Behandelgroep Driemilieuvoorziening (3M) JeugdzorgPlus (JZ+) Deeltijdverblijf/logeren 3M en JZ+	Bezette plekken	P*Q, etmaal tarief beschikbaarheid beschikbaarheid P*Q, etmaal tarief P*Q, etmaal tarief	P*Q, etmaal tarief	xxxxxxx xxxxxxx xxxxxxx		xxxxxxx xxxxxxx

Tariefdifferentiatie

In de inkoopstrategieën wordt gesteld dat in de volgende fase onderzocht wordt of en hoe gekomen kan worden tot tariefdifferentiatie (grootweg: er wordt een hogere prijs betaald aan systeemaanbieders/grote aanbieders dan aan vrijgevestigden bij het leveren van dezelfde zorg). De (juridische) mogelijkheden voor tariefdifferentiatie zullen in fase 3 onderzocht worden.

7. Leveranciersmanagement

Het leveranciers- en contractmanagement wordt net als in de huidige situatie integraal over de segmenten ingericht. Er wordt bij de nieuwe contractering meer inhoud gegeven aan zakelijk partnerschap en datagedreven werken op basis van de geformuleerde tactische doelen per segment. Het leveranciersmanagement is qua proces voor alle segmenten gelijk, op inhoud (te realiseren doelen) verschilt het per segment.

Vormgeving zakelijk partnerschap

Binnen en tussen segmenten hebben aanbieders en gemeenten gezamenlijk een grote opgave. Dat maakt dat er aan beide kanten behoefte is aan goede monitoring. Hiervoor moeten concrete afspraken gemaakt worden over de informatie die nodig is om de gewenste beweging te monitoren. Dat doen we door monitoring samen met de grote aanbieders van de tactische doelen en prestatie indicatoren gedurende de looptijd van het contract. In het contract worden duidelijke afspraken gemaakt waarover aanbieders onderbouwd moeten rapporteren en met welke frequentie. Naast dat de (hoofd) aanbieder zelf de metingen dient te verrichten, investeren wij zelf ook in het vaststellen van scores op de prestatie indicatoren. Zo wordt er zicht gehouden op de prestaties van de aanbieder, maar ook op risico's als afwenteling van cliënten, het behalen van de doelen (en onderinvestering op kwaliteit). De partnerrelatie en wederzijdse afhankelijkheid voor het behalen van doelen vraagt om kwalitatief hoogwaardig leveranciersmanagement waarbij dialoog en transparantie leidend zijn.

Datagedreven werken

Datagedreven werken vertalen we als het sturen op basis van feiten en data om een werk- en verbeterbeweging op gang te krijgen. We willen vanaf 2025 datagedreven werken op basis van de geformuleerde tactische doelen per segment. Daarvoor wordt in de bestekfase bepaald worden wat relevante maar ook meetbare indicatoren zijn, denk daarbij aan op- en afschalen en doorlooptijden.

8. Toegangsmanagement

Toegang is ook een belangrijk sturingsinstrument. Toegang is in de huidige situatie lokaal en voor alle segmenten grotendeels gelijk georganiseerd (los van toegang tot jeugdhulp door medische verwijzers en GI's). In het geval van crisiszorg bestaat een deels afwijkende toegang en ook dit blijft zo. De toegang blijft ongewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. Wel worden nieuwe ontwikkelingen meegenomen, de ontwikkelingen zijn:

- Samenwerking met gecertificeerde instellingen.
- Diverse gemeenten zijn van plan om hun sociale basis te versterken zodat er minder beroep zal worden gedaan op jeugdhulp, en lichte jeugdhulp deels een algemene voorziening gaat worden. Hiermee is rekening gehouden in de uitwerking van het segment ambulant.
- De toegang tot verblijf en wonen wordt aan de hand van het ontwikkelpotentieel verder uitgewerkt, om de matching te optimaliseren. Onderzocht wordt hoe een regionaal coördinatiepunt het beste vorm gegeven kan worden. De opbrengsten van de projectgroep wachtlijsten kan hier ook nog van invloed zijn.
- Gemeenten kunnen een eigen keuze maken voor wat betreft poortwachtersfunctie dyslexie (segment ambulant).

Tenslotte merken wij op dat landelijk flink wordt gefocust op "sterke lokale teams". De duiding en effecten hiervan worden (buiten de inkooporganisatie) gevolgd en gezien wordt of dit ook wat betekent voor de regionale samenwerking, al dan niet in combinatie met het traject Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

9. De inkoopeffecten van de voorgaande vier keuzes

Het huidige jeugdhulplandschap is niet statische maar is vol dynamiek. Ook op financieel gebied speelt een aantal zaken: er loopt onderzoek naar reële tarieven t.a.v. de huidige inkoop jeugdhulp/Wmo Twents ondersteuningsmodel en aanbieders hebben net als iedereen te maken met een (zeer) hoge inflatie. Dit staat los van de inkoop 2025. Toch vinden we het van belang een inschatting te maken van de financiële verschillen die enkel en alleen het gevolg zijn van de voorliggende inkoopkeuzes, het zogenaamde inkoopeffect. Het inkoopeffect is een verandering van de kosten die puur en alleen toe te schrijven is aan een nieuwe typering van jeugdhulp (definities) en de nieuwe uitgangspunten bij de bekostiging.

Netto inkoopeffect ambulante jeugdhulp: verhoging van het kostenvolume door een toename van ambulante jeugdhulp vanwege de afbouw van verblijf (verschuiving van kosten). Deze ambulante jeugdhulp is niet persé goedkoper dan de jeugdhulp met verblijf die het vervangt, deze jeugdhulp wordt ingezet om minder jeugdigen in verblijf en een kortere verblijfsduur mogelijk te maken ('thuis tenzij'). De inkoopstrategie ambulant stelt dat onderzocht moet worden of tariefdifferentiatie wenselijk en juridisch mogelijk is. (Grofweg: er wordt een hogere prijs betaald aan systeemaanbieders/grote aanbieders dan aan vrijgevestigden bij het leveren van dezelfde zorg.) Door tariefdifferentiatie zullen de tarieven beter gaan aansluiten op de kostenniveaus van de aanbieders. Er zou sprake kunnen zijn van een kleine tariefdaling voor bepaalde aanbieders. Als overgegaan wordt naar tariefdifferentiatie dan zal dit naar alle waarschijnlijkheid dempend werken ten aanzien van de kostenstijging.

Netto inkoopeffect wonen en verblijf: Voor de segmenten wonen en verblijf is het aannemelijk dat een kostenverhogend inkoopeffect zal optreden. Dit inkoopeffect staat echter niet helemaal los van de bestaande lage tarieven. De bestaande tarieven hebben er bij zorgaanbieders waarschijnlijk toe geleid dat de verblijfszorg is verschaald omdat niet gebleken is dat aanbieders van wonen en verblijf in grote getale verlieslatend zijn (dit is een aanname; hierover zal door het onderzoek reële tarieven meer duidelijkheid komen). Door de bestaande verschraling zal een nieuwe inkoop leiden tot hogere tarieven. Dit effect zal bij het gebruik van de bekostigingsvariant verblijfsintensiteiten wat groter kunnen zijn dan bij tarieven per verblijfssoort¹. Bij bekostiging met tarieven per verblijfssoort heeft de gemeente méér invloed op de mate waarin de bestaande verschraling wordt opgelost - of gedeeltelijk blijft bestaan. De focus op ambulante alternatieven voor verblijf zal een dempend effect hebben op de verblijfskosten, maar dit betreft een verschuiving van kosten naar ambulant.

Inkoopeffect Crisis: beperkte verhoging van het kostenvolume door beschikbaarheidsbekostiging.

Inkoopeffect Advies en expertise: Dit is een relatief klein onderdeel van het totale kosten jeugdhulp. Er wordt een beperkte verhoging van het kostenvolume verwacht door verschuiving vanuit het segment ambulant en de overstap naar een taakgerichte bekostiging.

¹ er zijn in totaal vier in de praktijk functionerende uitwerkingen van de bekostiging opgenomen in de inkoopstrategieën van Wonen en Verblijf. Elke heeft zijn voor- en nadelen; de keuze valt in de bestekfase

10. Deelnemende gemeenten

Onderstaande een overzicht van de deelnemende gemeenten per (deel)segment

Wonen:	alle 14 Twentse gemeente
Verblijf:	alle 14 Twentse gemeente
Advies & Expertise :	alle 14 Twentse gemeente
Crisis zorg:	alle 14 Twentse gemeente
Ambulante jeugdhulp:	
- Deelsegment begeleiding	13 gemeenten (Almelo niet, Hengelo beperkt deel)
- Behandeling	alle 14 Twentse gemeenten
- Ernstige Dyslexie	alle 14 Twentse gemeenten
- Medicatiecontrole exclusief medische comorbiditeit:	alle 14 Twentse gemeenten

11. Risico's

De keuzes met betrekking tot de vier sturingsinstrumenten die nu gemaakt zijn, zijn gemaakt in een complex en dynamisch speelveld. Ten aanzien van het vervolg van het inkoopproces bestaan er aanzienlijke risico's, niet alleen ingegeven door de te maken keuzes en de complexiteit van de inhoud, maar ook vanwege andere factoren. Onderstaand worden de belangrijkste factoren weergegeven.

De regiovisie jeugdhulp Twente is duidelijk in de ambities die waargemaakt moeten worden. Niet alle ambities zijn echter direct of tegelijkertijd te realiseren, daarvoor is het te omvangrijk. Daarom kopen we in vanuit de tactische doelen en prioriteiten van het ontwikkelpotentieel en ook werken we met de aanbieders samen in de samenwerkingsagenda, (die buiten deze inkoop valt). De voorstellen die we doen zijn een zo optimaal mogelijke mix om de doelen te bereiken. Daarnaast is de dynamiek in het jeugdhulplandschap groot. Toekomstige landelijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de hervormingsagenda jeugd kunnen leiden tot een aanpassing van de inkoopstrategieën en de uitwerking van de bestekken zolang deze niet gepubliceerd zijn. Een ander risico is dat elk van de 14 Twentse gemeenten eigen lokale keuzes in de vormgeving van de lokale sociale basisinfrastructuur maakt en lokaal inkoopt. Door de lokale verschillen zal niet elke aanbieder per gemeente deze aansluiting goed weten te maken wat invloed kan hebben op het op- en afschalen. Daarnaast heeft de huidige krapte op de arbeidsmarkt weerslag op de feitelijke uitvoering van de jeugdhulp. Tenslotte is de betaalbaarheid van het stelsel een blijvend risico door opdrijvende effecten, verantwoordingsplicht, regelgeving, economische omstandigheden, financieel kwetsbare aanbieders en onvoldoende rijksmiddelen.

12. Vervolg

De inkoopstrategieën zullen per segment verder uitgewerkt worden in een bestek. Deze bestekken worden samen met de tarieven ter besluitvorming voorgelegd en na akkoord start de gekozen inkoopprocedure. Na besluitvorming wordt gestart met de feitelijke inkoop. Na de afgeronde inkoop start het proces van overdracht en implementatie. Hieronder wordt dit in een tijdspad/planning weergegeven.

Nadere uitwerking in de bestekfase

In de vijf inkoopstrategieën zijn thema's op strategisch/tactisch niveau uitgewerkt. In de bestekfase worden deze geoperationaliseerd. Nader uit te werken in de bestekfase zijn:

Nader uit te werken in de derde fase zijn in ieder geval:

- Laatste aanscherping definities ambulant, wonen en verblijf
- Onderzoeken en mogelijk bijstellen van de percentages die voorgesteld zijn bij de tactische doelen
- Vormgeven op- en afschalen van specialistisch naar lichtere vormen en andersom.
- Uitwerken van het ambulante alternatief voor verblijf
- Uitwerken hoe de samenloop van verblijf plaatsvindt met het segment ambulant.
- Hoe en door wie (gemeenten of hoofdaannemer) de toetsing op kwaliteit van onderaannemers het beste kan worden ingericht.
- Specificeren van data gedreven contractmanagement.
- Bepalen wat de relevante en meetbare indicatoren van het contractmanagement zijn. (Denk daarbij aan op- en afschalen en doorlooptijden.)
- Onderzoeken of en zo ja hoe gekomen kan worden tot tariefdifferentiatie.
- Bepalen of forensische zorg separaat wordt ingekocht of meegenomen wordt binnen deze inkoop.
- Uitwerken en concretiseren van het regionale coördinatiepunt binnen de segmenten Wonen en Verblijf en bepalen of en hoe dit in te kopen. Dit betreft 'matching (in één keer de juiste plek) en niet de toegang zelf.

Marktconsultaties, betrokkenheid aanbieders

In de bestekfase is het (zeer) wenselijk om aanbieders te consulteren over de uitwerking van deze strategieën. We willen dan ook voldoende tijd en gelegenheid inruimen om aanbieders te betrekken bij de volgende fase van de inkoop.

Planning / Tijdspad

mei – juni 2023

In juni 2023 staat besluitvorming gepland om over te gaan tot het laten uitwerken van inkoop strategieën tot een bestek per segment en daarnaast het bepalen van reële tarieven.

april – juni 2023

Uitwerking inkoopstrategie Onderwijs-Zorg (verlenging)

april 2023 – oktober 2023

Vooruitlopend op de besluitvorming in juni 2023 wordt in de maand april gestart met het opstellen van de bestekken per segment. In de maand oktober 2023 staat gepland dat de bestekken gereed zijn en de tarieven bepaald zijn voor de start van het proces van besluitvorming welke afgerond moet zijn in januari 2024.

november 2023 – december 2023

Vooruitlopend op de besluitvorming in december 2023 wordt nagedacht over de invulling van de implementatieperiode.

december 2023

In december staat besluitvorming gepland voor de bestekken en de tarieven

januari 2024 – juni 2024

De bestekken worden gepubliceerd, inschrijvingen worden beoordeeld, gecontroleerd en/of getoetst en uiteindelijk wordt er gegund met een getekende overeenkomst.

juni 2024 - start contract: 1 jan 2025

Vanaf juni 2024 start het proces van overdracht en implementatie van zorg, hulp en ondersteuning per 2025.

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000033
Datum vergadering	7 juni 2023
Agendapunt	B-4
Onderdeel SamenTwente	OZJT, Mark Paters

Onderwerp:

Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente

Voorstel:

1. Het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT) vast te stellen;
2. Het KIT op alle segmenten van de inkoop Jeugd en Wmo (begeleiding, dagbesteding en verblijf) integraal in te zetten.

Inleiding:

We staan aan de "vooravond" van de daadwerkelijke start (1 januari 2025) van de inkoop trajecten Jeugdhulp en Maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Bij deze inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Het gaat naast het vooraf toetsen van kwaliteitseisen tevens om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden. Er is vanuit uw bestuur op 12 oktober 2022 en de 14 Twentse colleges opdracht gegeven om hiervoor een instrument met een brede integrale werkwijze te ontwikkelen wat voor gunning ingezet moet worden. Het instrument heet het Kwaliteit en Integriteitsinstrument Twente (KIT) en vervangt het huidige barrièremodel. De voorliggende voorstellen zijn ook verwerkt in de concept inkoopstrategieën per deelsegment welke ook geagendeerd zijn in deze vergadering van uw bestuur.

Beoogd effect:

Kwalitatieve hoogwaardige zorg in Twente.

Argumenten:

1.1 Er wordt maximaal ingezet op een integer zorglandschap

De integriteit van de zorgaanbieder wordt bepaald op basis van de aan te leveren informatie, de uitvoering van de Bibob toets en de risicoscan. Dit bevordert de integriteit van het zorglandschap en het rechtmatig besteden van de gemeenschapsmiddelen.

1.2 Er worden geen grote veranderingen in de dekking van het zorglandschap verwacht

Vanuit de regiovisie Jeugdhulp Twente is ingezet op een lokaal en regionaal dekkend zorglandschap. Er zijn verschillende effecten op het zorglandschap denkbaar op basis van regionale ervaringen, maar er worden geen grote veranderingen in het zorglandschap verwacht omdat er enkel meer documenten op kwaliteit worden uitgevraagd waar de zorgaanbieder al over dient te beschikken in het kader van een goed werkend kwaliteitsmanagementsysteem. Door strenger aan de voorkant te controleren op kwaliteit en integriteit ontstaat er meer ruimte voor de toezichthouders om inhoudelijk te sturen op kwaliteit van zorg en niet integere aanbieders te weren. Deze behoefte ligt ook bij de aanbieders zelf en zal niet afschrikken om in te schrijven, dit is gebleken in de marktconsultatie op 22-02-2023. De beoordeling wordt voor definitieve gunning uitgevoerd om zicht te krijgen op de kwaliteit en integriteit van de aanbieders, niet op het aanpassen van het zorglandschap. Voorbeelden uit andere regio's in het land zijn er minimaal omdat onze regio met de inzet van het instrument een voorloper is. In welke mate de nieuwe werkwijze impact zal hebben op het gewenste zorglandschap is dan ook niet geheel nauwkeurig op voorhand in te schatten.

1.3 De beoordelaars vullen de risico analyse in waardoor deze aan betrouwbaarheid wint

De aanbieders vullen niet meer hun eigen risico's in, waardoor er een objectieve beoordeling plaatsvindt en wordt er voorkomen dat "de slager zijn eigen vlees keurt".

2.1 Door een regionale aanpak wordt een kwalitatief hoogwaardig en betrouwbaar zorglandschap gecreëerd

Een regionaal sluitende Twentse aanpak van malafide aanbieders is noodzakelijk om een regionaal 'waterbed effect' tegen te gaan, daar waar gemeenten minder streng aan de voorkant controleren zouden malafide aanbieders hiervan kunnen profiteren door zich daar wel in te schrijven. Hierbij is het wenselijk dat ook de Wmo-aanbieders worden meegenomen, aangezien de meerderheid van de Twentse aanbieders zowel ondersteuning vanuit de Jeugdwet als Wmo leveren.

2.2 Er zijn mogelijkheden om Bibob adviseurs te trainen vanuit de proeftuin Zorgfraude

De proeftuin aanpak zorgfraude biedt de mogelijkheden om Bibob passend in te richten voor de inkoop van zorg in Twente. Er zijn mogelijkheden om Bibob adviseurs voor de regio te trainen in de regionale aanpak. Ook kunnen juridische vraagstukken voor een regionale aanpak hiermee worden beantwoord.

1.4 en 2.3 Het AB is bevoegd in samenwerking met de colleges, ieder voor zover het hun eigen bevoegdheden betreft

Het KIT betreft een zgn. hybride document dat zowel jeugdhulp betreft waarbij sprake is van inkoop van de aan de GR overgedragen bevoegdheden als inkoop van jeugdhulp en Wmo hulp waarbij sprake is van niet overgedragen bevoegdheden. Het AB is bevoegd om het kader stellend document vast te stellen voor de aan de GR overgedragen bevoegdheden. Dit betreft de inkoop van alle vormen van jeugdhulp met uitzondering van het segment ambulante. Daarom wordt via het BO Samen14 de inzet van KIT ook aan de colleges voorgelegd ter besluitvorming.

Kanttekening:

1.1 De werklast voor de aanbieders zal voor gunning hoger zijn

De aanbieders moeten voor de toetsing meer screenings- en kwaliteitsdocumenten aanleveren, dit gaat in tegen het gedachtegoed van de administratieve lastenverlichting bij aanbieders. Echter hoeven zij geen risicoanalyse meer in te vullen, dit wordt gedaan door de toetsingscommissie voor gunning. Ook hoeven zij geen VOG bestuurders meer aan te leveren door de (eventuele) inzet van de Bibob. Bij de ZZP'ers kan hierdoor een verschuiving naar onderaannemerschap ontstaan. Hierdoor worden de administratieve lasten voor de ZZP'ers minder zwaar en is de hoofdaannemer verantwoordelijk voor het aanleveren van de stukken.

2.1 De gemeenten in de regio moeten om het instrument te benutten personeel vrijmaken en aanleveren

De uitvoering van het instrument kost veel menskracht. Tijdens de beoordelingsperiode van 6 tot 8 weken hebben de toezichthouders, contractmanagers en medewerkers van andere in te zetten disciplines weinig/geen ruimte om hun reguliere werkzaamheden op te pakken. Dit vraagt een bijdrage in menskracht van alle gemeenten in de regio. Er is een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit. Om capaciteit efficiënt in te zetten en ter voorkoming dat collega's wekenlang niet beschikbaar zijn (als dat lokaal problemen oplevert) is afgesproken dat de AC een nadrukkelijke rol krijgt bij het implementatieplan. Het concept implementatieplan wordt hiervoor verfijnd en geconcretiseerd aan de hand van gemaakte keuzes, aantal inschrijvers etc. Er kan bijv. gewerkt worden met een roulatiesysteem zodat verschillende expertises van de gemeenten elkaar afwisselen (zie bijlage 1). Dat we het instrument willen inzetten in Twente om strenger aan de voorkant te controleren lijkt misschien extra te kosten, echter zal dit in het vervolg zich uitbetalen doordat de kwaliteit en integriteit van zorg vooruit gaat en er minder onderzoeken nodig zijn naar integriteitskwesaties. Bovendien is de gevraagde menskracht planbaar voor gemeenten.

Kosten, baten, dekking:

Voor de inzet van KIT op alle segmenten van de inkoop Jeugd en Wmo (begeleiding, dagbesteding en verblijf) zijn naar verwachting 25 beoordelaars nodig voor de duur van zes tot acht weken. De benodigde inzet van mensen en middelen die hieruit voortvloeien zijn verdeeld volgens de gebruikelijke verdeelsleutel (zie onderstaande tabel) van aantal inwoners per gemeente. In de tabel is inzichtelijk gemaakt wat de verwachte kosten per gemeente zijn op basis van de gebruikelijke salarisschalen van de diverse disciplines. Tevens is inzichtelijk gemaakt wat er regionaal in geval van onder- of overlevering van inzet in kind per gemeente verrekend dient te worden conform de gemaakte regionale afspraken binnen OZJT. Voor nadere toelichting, zie bijlage 2.

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2023	Aantal uren	Omgerekend in fte**	Kosten aanlevering in kind***	Verrekeningstarief *
Almelo	73.945	816	2,83	38.127	76.608
Borne	24.527	271	0,94	12.646	25.410
Dinkelland	26.743	295	1,02	13.789	27.706
Enschede	161.331	1.781	6,18	83.184	167.141
Haaksbergen	24.500	270	0,94	12.632	25.382
Hellendoorn	36.253	400	1,39	18.692	37.559
Hengelo	82.326	909	3,16	42.448	85.291
Hof van Twente	35.460	391	1,36	18.284	36.737
Losser	23.362	258	0,90	12.046	24.203
Oldenzaal	31.931	352	1,22	16.464	33.081
Rijssen-Holten	38.493	425	1,48	19.847	39.879
Tubbergen	21.409	236	0,82	11.039	22.180
Twenterand	33.876	374	1,30	17.467	35.096
Wierden	24.822	274	0,95	12.798	25.716
Totaal	638.978	7.053	24,49	329.463	661.989

Toelichting op berekening

* Conform afgesproken spelregels binnen regionale samenwerking;

** Aantal uren te leveren in een tijdsperiode van 6-8 weken, totaal ca. 25 fte per week;

*** Kosten aanlevering in kind o.b.v. tarief inclusief CAO verhoging en indexatie 2024 cf begrotingssystematiek en 1872 werkbare uren.

- Op basis van aanname van huidig aantal aanbieders.

Communicatie:

- Er dient voor aanbieders een duidelijke invulinstructie beschreven te worden t.a.v. de bedoeling van het instrument en welke zaken zij moeten aanleveren. In de beschrijving dient ook meegenomen te worden wat de consequenties zijn wanneer niet goed ingevuld en/of aangeleverd wordt.
- De website van OZJT/Samen14 dient geactualiseerd te worden op de nieuwe werkwijze van het instrument KIT.

Vervolg:

- Het KIT wordt verwerkt in de bestekken (fase 3 van de inkoop).
- Verfijning en concretisering van het concept implementatieplan voor gunning.
- Uitwerking van de opdracht voor de regionale werkwijze en benodigde inzet van mensen en middelen na gunning.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Het instrument (KIT)
- Bijlage 2: Concept implementatieplan KIT

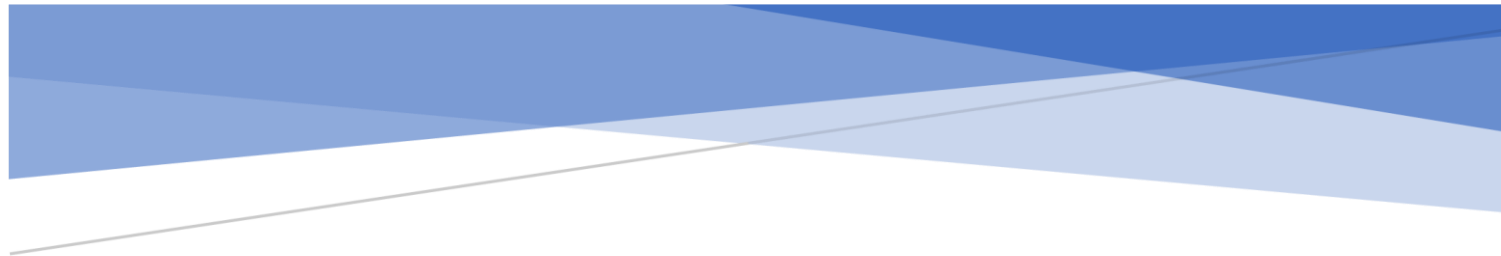
Enschede, 17 mei 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juni 2023	

secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
--	--

[illegible]

Kwaliteit uitsluitingseisen						
			In te vullen door aanbieder	In te vullen door aanbestedende dienst	In te vullen door aanbestedende dienst	Opmerkingen aanbieder of aanbestedende dienst
NR	Eis	Aan te leveren documenten	Artikelnummer in bestek	Aanwezig	Afwezig	1e Herkansing
1.	Kwaliteitsmanagementsysteem	Kwaliteitscertificaat, keurmerk en/of eigen kwaliteitshandboek				
2.	Gekwalificeerd personeel					
a.		Overzicht medewerkers (waaronder in loondienst en evt. inzet onderaannemers)				
b.		Diploma's en/of vakbekwaamheidsbewijs van medewerkers in loondienst genoemd op het overzicht.(enkel uit DUO register in pdf)				
c.		Diploma's en/of EVC certificaten van onderaannemers genoemd op het overzicht.(enkel uit DUO register in pdf)				
d.		Arbeidsovereenkomsten medewerkers in loondienst genoemd op het overzicht.				
e.		Overeenkomst van opdracht in geval van onderaannemers				
3.	Veiligheid					
a.		VOG verklaringen medewerkers in loondienst (niet ouder dan 3 maanden)				
b.		VOG verklaring stagiaires				
c.		VOG verklaring onderaannemers				
d.		Risicotaxatieinstrument/signalering op clientniveau				
e.		Incidentenprotocol				
f.		Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling				
4.	Locatie					
a.		Overzicht Locaties en/of vestigingen				
b.		Calamiteitenprotocol				
c.		Ontruimingsplan in geval van een locatie				
d.		Risicoinventarisatie en Evaluatie (RI&E)				
5.	Client					
a.		Methodisch werken beschrijving max 2A4				
b.		Clienttevredenheidsonderzoek (CTO)				
c.		Medezeggenschap				
6.	Organisatie					
a.		Klachtenregeling				
b.		Privacybeleid (AVG) inclusief datalekprotocol				
7.	Financieel	Jaarrekening inclusief accountantsverklaring				

[illegible]

IMPLEMENTATIE

Kwaliteit en integriteit instrument Twente

Inhoud

1	Definities	2
1.1	Inleiding	2
1.2	Definities	2
2	Samenvatting	4
3	Aanleiding	5
4	Opdracht	6
5	Nieuwe werkwijze	7
5.1	Inleiding	7
5.2	Verbeteringen.....	7
5.3	Het Instrument Kwaliteit en Integriteit Twente (KIT)	8
5.4	Het werkproces	8
5.5	De stappen.....	9
6	Inkoop	10
6.1	Inleiding	10
6.2	Jeugd	10
6.3	Wmo.....	10
6.4	Contractvorm	11
6.5	Integraliteit	11
7	Procesmatige uitlijning	12
7.1	Inleiding	12
7.2	Berekening.....	12
7.3	Tijdspad	12
7.4	Financieel.....	12
8	Communicatie	14
8.1	Lokale gemeenten.....	14
8.2	Aanbieders	14
8.3	Toeziethouders.....	14
9	Impactanalyse	15
9.1	Aanleiding	15
9.2	Kleinschalig onderzoek	15
9.3	Verwachtingen op basis van het onderzoek.....	15
9.4	Risico's.....	16
9.5	Conclusie	17
10	Besluitvorming.....	18
	Bijlage 1: Benodigde capaciteit	19
	Bijlage 2: Benodigde functies.....	20
	Bijlage 3: Impact winstmarge.....	20

1 Definities

1.1 Inleiding

Het hoofdstuk bestaat uit een beschrijving van de definities die gebruikt worden in de theoretische onderbouwing en het implementatieplan. Dezelfde taal spreken en juiste duiding geven aan definities is essentieel om de juiste interpretatie te geven aan wat er wordt beschreven. Des ter belangrijker is dit omdat toezicht, handhaving en inhoud op zorg soms als twee werelden wordt ervaren. De werelden waar deze opdracht zich tussen beweegt. Daarnaast zal zowel de uitvoering als bestuurlijk, zowel contractmanagers als toezichthouders hiermee gaan werken en is het van uiterst belang dat dezelfde taal wordt gesproken. Alle definities die in dit document worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Aanbestedingswet, Jeugdwet, Wmo 2015 en de Algemene wet bestuursrecht.

1.2 Definities

- Inkoop Jeugd

De 14 Twentse gemeenten hebben in het voorjaar van 2022 de Regiovisie Jeugdhulp Twente vastgesteld. In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat beschreven hoe aanbieders, professionals en gemeenten de aankomende jaren vanuit samenwerking de Jeugdhulp naar een hoger plan tillen. In de Regiovisie is tevens de lijn voor de inkoop 2025 uitgezet. Vanuit 8 leidende principes is toegewerkt naar de vaststelling van het strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025. Bij deze inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Het gaat om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden en het beschermen van een kwetsbare doelgroep. Een sluitende Twentse aanpak tegen zorgfraude daarbij noodzakelijk. In lijn met de regiovisie jeugdhulp zal de screening aan de voorkant (voor gunning) ingezet moeten worden. OZJT/Samen14 heeft de opdracht gekregen om de inkoop vanaf 2025 te organiseren.

- Inkoop Wmo

Parallel aan het inkoopproces Jeugd zijn Twentse gemeenten (met uitzondering van gemeente Almelo en Hengelo) gestart met de voorbereiding van de inkoop vanaf 2025 van de maatwerkvoorzieningen begeleiding, dagbesteding en verblijf. Er wordt een strategisch inkoopdocument opgesteld, waarin de leidende principes worden geformuleerd.

In de lopende contracten Jeugd en Wmo tot 2025 is voor de inkoopprocedure een opdracht gegeven aan OZJT/Samen14. Voor de nieuwe inkoop vanaf 2025 is deze opdracht enkel voor de inkoop Jeugd gegeven, en niet voor de inkoop Wmo. De 12 Twentse gemeenten hebben zich samen georganiseerd en wijzen een externe projectleider voor het inkoopproces Wmo. Dit maakt dat het proces en tijdsplan voor de inkoop Jeugd en inkoop Wmo van elkaar verschillen.

- Barrièremodel

Het barrièremodel in de huidige situatie betreft een set van indicatoren ten behoeve van het bepalen of er risico's zijn bij inschrijvers waardoor er nader onderzoek nodig is. Van de gegunde aanbieders maken we een risicoschatting op het gebied van rechtmatigheid en kwaliteit. Dat doen we op basis van de vragen die de aanbieders bij inschrijving hebben beantwoord. Zo willen we onder andere weten of de bestuurders een relevante (werk)achtergrond in de zorg hebben en of de organisatie voldoende (geschoold) personeel in dienst heeft om de zorg te kunnen leveren. Met deze zogenaamde pre-monitoring kunnen gemeenten inschatten of de inschrijver feitelijk in staat zal zijn aan al de eisen en voorwaarden te voldoen en of de eiser in staat is kwalitatief goede zorg te bieden. Als hierop risico's worden gezien, volgt nader onderzoek.

- Instrument Kwaliteit en Integriteit Twente (KIT)

Het huidige barrièremodel is verder doorontwikkeld, waarbij de naam is gewijzigd naar instrument Kwaliteit en Integriteit Twente (KIT). Dit omdat het hiermee meer recht doet aan het doel van de

toetsing. In de nieuwe werkwijze worden er meer rand voorwaardelijke documenten op voorhand uitgevraagd om de kwaliteit en integriteit van zorg te toetsen. Het nieuwe instrument bevat een screening vooraf, met de Bibob, kwaliteitseisen en een risicoanalyse gericht op het voorkomen van zorgfraude. Door strenger aan de voorkant te controleren op kwaliteit en integriteit komt er meer ruimte voor de toezichthouders om inhoudelijk te sturen op kwaliteit van zorg.

- **Stoplichtmodel**

Het stoplichtmodel is onderdeel van het barrièremodel. De uitkomsten van de pre-monitoring houdt OZJT bij in het stoplichtmodel in het zorgportaal. Aan de hand van de weging die aan de verschillende indicatoren zijn toegekend, wordt de mate van risico bepaald. Met het stoplichtmodel brengt OZJT deze risico's in beeld door middel van het aangeven van een stoplichtkleur (rood, oranje of groen) in het zorgportaal. Als een aanbieder rood scoort, wordt er tot actie overgegaan. Dit kan het opvragen van nadere informatie, bezoeken van de aanbieder en/of starten een onderzoek zijn. Bij de kleur oranje is er extra aandacht voor de aanbieder of heeft de aanbieder al wel een paar documenten aangeleverd waardoor rood niet meer van toepassing is en bij de kleur groen zijn er geen risico's. Rood, oranje of groen is geen oordeel, maar een risicoschatting. In het zorgportaal kunnen toezichthouders in een beveiligde omgeving binnen het portaal zien op welke indicatoren de stoplichtkleur n.a.v. het barrièremodel is gebaseerd. Dit betreft enkel inzicht op de indicatoren bij binnenkomst van de nieuw gegunde aanbieder.

- **Aanbestedende dienst**

Onder het begrip 'aanbestedende dienst' wordt verstaan (art 1.1 Aanbestedingswet 2012): de Staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen.

- **Inschrijver**

Verskillende (zorg) aanbieders schrijven zich in op een aanbesteding bij de aanbestedende dienst(en). Op dat moment behoren zij tot één van de inschrijvers. Een inschrijver is dus een marktpartij die de inschrijving indient.

- **Toetsingscommissie**

Dit betreft de commissie die de beoordeling uitvoert van de aangeleverde documenten. Deze commissie bestaat uit verschillende functies en expertises t.a.v. van de verschillende aan te leveren documenten. Deze benodigde functies zijn uitgewerkt in benodigde capaciteit en functies en dient vanuit de gemeenten ingevuld te gaan worden in de periode waarop de beoordeling inschrijvingen plaatsvindt.

- **Kwaliteit**

Kwaliteit is het geheel van eigenschappen en kenmerken van een product of dienst dat van belang is voor het voldoen aan vastgestelde of vanzelfsprekende behoeften. zoals benoemd in de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Daarnaast kunnen aanvullende kwaliteitseisen worden gesteld ten behoeve van rechtmatig, doelmatig en doeltreffendheid.

- **Integriteit**

Onder integer wordt verstaan dat aanbieders rechtmatig, zorgvuldig en overeenkomstig gestelde eisen handelen waardoor zij een betrouwbare partner zijn. Voor de aanbieder zelf geldt ook dat zij werken met integere werknemers die hun functies en/of rollen goed en zorgvuldig uitvoeren, redenerend vanuit verantwoordelijkheden die behoren bij de functie en geldende normen en waarden binnen de maatschappij.

2 Samenvatting

In 2018 zijn de gemeenten begonnen met het toepassen van het barrièremodel bij de inkoop van Jeugd en Wmo. Het barrièremodel was voor en door de gemeenten ontwikkeld vanuit de Twentse projectgroep Zorgfraude. Deze Twentse aanpak wierp drempels op malafide zorgaanbieders en was gericht op misstanden (toezicht). Voor de nieuwe inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Een sluitende Twentse aanpak van malafide zorgaanbieders is daarbij noodzakelijk, hiervoor een nieuw instrument ontwikkeld. In lijn met de Regiovisie Jeugdhulp zal dit instrument aan de voorkant (vóór gunning) ingezet worden voor de inkoop Jeugd en Wmo.

Het nieuwe instrument bevat een screening vooraf, met toevoeging van de Bibob, kwaliteitseisen en een risicoanalyse gericht op het voorkomen van zorgfraude. Door strenger aan de voorkant te controleren op kwaliteit en integriteit komt er meer ruimte voor de toezichthouders om inhoudelijk te sturen op kwaliteit van zorg. De uitkomsten van de risicoanalyse wordt voorzien van een cijfer (1,2 of 3) in plaats van een kleur (rood, oranje, groen). Het cijfer 1,2 of 3 geeft de mate van prioritering weer voor nader onderzoek. De risicoanalyse betreft een risico inschatting met aandachtspunten om eventuele zorgfraude te signaleren, de risicoanalyse is echter geen uitsluitingsgrond.

De werklast voor de aanbieders zal met het inzetten van het instrument voorafgaande aan de gunning hoger worden, maar na gunning is er meer ruimte voor het inhoudelijke gesprek over kwaliteit. Deze behoefte ligt ook bij de aanbieders zelf en zal zorgaanbieders niet afschrikken is gebleken in de markt consultatie. Er worden geen grote veranderingen in het zorglandschap verwacht door hogere werklasten van de aanbieders. Er worden enkel meer documenten op kwaliteit worden uitgevraagd waar de zorgaanbieder al over dient te beschikken in het kader van een goed werkend kwaliteitsmanagementsysteem. Voor de gemeenten betekend dit dat er tijdens de beoordelingsperiode extra capaciteit nodig is om de inschrijvingen handmatig te toetsen. Handmatige toetsing is nodig omdat het inschrijfsysteem de fouten in formulieren of volledige formulieren niet weert.

De inwoners van Twente ontvangen door de strenge toets op de kwaliteit en integriteit van zorg die wordt beoogd in de aanbesteding. Daarnaast is er minder kans op fraude met het gemeenschapsgeld van de inwoner, daarmee wordt het gemeenschapsgeld besteed aan het toekomstbestendig maken van aanbieders die aantoonbare kwaliteit leveren.

3 Aanleiding

In 2018 zijn de Twentse gemeenten begonnen met het toepassen van het barrièremodel bij de inkoop van Jeugdhulp en Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo 2015). Het barrièremodel was voor en door de gemeenten ontwikkeld vanuit de Twentse projectgroep Zorgfraude. Deze projectgroep, met een afvaardiging van onder andere gemeenten, Organisatie Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT), politie, Openbaar Ministerie (OM), Belastingdienst en Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), heeft alle kennis en expertise gebundeld om zorgfraude aan te pakken. Het barrière model werpt niet alleen drempels op (preventie zorgfraude) maar pakt ook huidige misstanden aan (toezicht). Alle inzet is erop gericht zorggeld beschikbaar te hebben en te houden voor inwoners die dat nodig hebben.

Doordat het model werd ingezet na gunning, was er doorlopend veel capaciteit nodig voor het toetsen op kwaliteit en rechtmatigheid bij gecontracteerde aanbieders. Daarnaast bleek uit evaluaties dat er veel misstanden ontstonden met betrekking tot het hebben van gekwalificeerd personeel. Ook was onbekend waar een dagbesteding of wonen- en/of verblijfslocatie zich bevond. Op basis van deze eerdere ervaring is besloten om diploma's, arbeidsovereenkomsten en adressen van locaties op voorhand uit te vragen bij tussentijdse inschrijvingen of uitbreidingen.

Het beoordelen van de huidige inschrijvingen vindt plaats door een team van acht specialisten. In voorkomende gevallen wordt er juridisch advies ingeroepen. Dit team beoordeelt of de inschrijving aan de vooraf gestelde eisen voldoet. Hierbij worden documenten uitgevraagd als de UEA, GVA en een verklaring belastingdienst. Maar ook zaken die betrekking hebben op de kwaliteit, zoals een kwaliteitshandboek, diploma's en een medewerkers overzicht met, indien van toepassing, het SKJ/BIG registratienummer. Wanneer het gaat om de inzet bij wonen en verblijf kan er tevens getoetst worden of de gevraagde activiteiten op de locatie zijn toegestaan en of het gebouw voldoet op het terrein van (brand) veiligheid.

Tot slot is de ervaring dat de risico indicatoren vanuit het huidige model onvoldoende nuance geven. De grote hoeveelheid aanbieders, en de relatief 'lichte' risico indicatoren maken dat veel aanbieders op 'rood' (of een variatie daarop) kwamen te staan. Het gevolg is geweest dat door de beperkte capaciteit op toezicht niet alle rode aanbieders bezocht konden worden. Los van het feit of de aanbieder wel of niet terecht op rood stond. Gegunde aanbieders kwamen in sommige gevallen op rood te staan, terwijl er een duidelijke reden was waarom het risico zich voordeed en inherent was aan de rechtsvorm. Hierdoor is er soms onnodig uitgebreid onderzoek uitgevoerd. Dit legde beslag op de al beperkte capaciteit van de toezichthouders.

4 Opdracht

We staan aan de “vooravond” van de daadwerkelijke start van de inkoop trajecten Jeugdhulp en Maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met ingangsdatum van de te sluiten overeenkomsten per 1 januari 2025. Bij deze inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Het gaat om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden. Er is vanuit het AB op 12 oktober 2022 en de 14 Twentse colleges opdracht gegeven om hiervoor een instrument met een brede integrale werkwijze te ontwikkelen wat voor gunning ingezet moet worden. Het effect om dit instrument voor de gunning in te zetten wordt uiteen gezet in een impactanalyse. Er wordt daarbij tevens ingezet op strengere toetsing. Er wordt voor strengere toetsing gekozen om voor het uitvoeren van de definitieve gunning zicht te krijgen op de kwaliteit en integriteit van de aanbieders en niet om een meer beheersbaar en overzichtelijk zorglandschap te creëren. Op basis van de toetsing wordt besloten of er wel of geen gunning plaatsvindt. Hierbij wordt rekening gehouden met de (on)mogelijkheden van een verplichte of facultatieve uitsluitingsgrond, als bedoeld in de artikelen 2.86 of 2.87 van de aanbestedingswet.

De opdracht bestaat uit:

- Het opstellen van een advies voor een geoptimaliseerd barrièremodel
- Een impactanalyse voor gemeenten/ zorgaanbieders
- Een oplevering van een implementatieplan rekening houdend met het volgende bestuurlijk besloten uitgangspunt (DB op 17 mei 2022) Het naar voren halen van de inzet van het Barrièremodel in het proces inkoop, vóór definitieve gunning.

Afbakening

Hoewel er raakvlakken zijn, ziet deze opdracht niet toe op persoonsgebonden budget (pgb), Wet Langdurige Zorg (hierna Wlz) en op het aangaan van individuele maatwerkcontracten. De opdracht loopt tot de gunning en het aanleveren van de kwaliteitseisen.

5 Nieuwe werkwijze

5.1 Inleiding

Op basis van nieuwe inzichten, (opgehaalde) kennis en ervaring van onder andere toezichthouders en contractmanagers is een nieuw instrument met werkwijze tot stand gekomen.

In dit hoofdstuk gaan we in op de verbeteringen t.o.v. het barrière model, het instrument Kwaliteit en Integriteit Twente en het werkproces.

5.2 Verbeteringen

Er zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd ten opzichte van het huidige barrièremodel. Deze zijn hieronder opgesomd.

- **De nieuwe naam is: instrument Kwaliteit en Integriteit Twente, nader te noemen KIT.**

Het betreft geen model meer, het is een instrument met een brede integrale werkwijze van inkoop tot definitieve gunning.

- **Op basis van uitsluitingsgronden, de aan te leveren (kwaliteit) informatie en een risicoscan wordt er gepoogd enkel kwalitatief en integere presterende partijen te contracteren.**

Dit bevordert een zorglandschap met kwalitatief goede en rechtmatige zorgaanbieders, waarmee de kans vergroot wordt dat zorggelden op een juiste wijze worden besteed.

- **Door de jaarrekening mee te nemen en in te richten als risicoscan en niet als uitsluitingsgrond wordt voorkomen dat er hiaten in het zorglandschap ontstaan.**

Het risico dat het zorglandschap niet meer dekkend is, is gerelateerd aan het winstpercentage wanneer dit als uitsluitingsgrond wordt gehanteerd. Indien dit als uitsluitingsgrond wordt ingezet zou daarmee de dekking van het zorglandschap onder druk komen te staan. Vandaar dat er middels een risicoscan getoetst wordt.

- **Volgen hoe zorgaanbieders het na contracteren doen en mede op grond van de risicoanalyse gerichter nader onderzoek te kunnen uitvoeren.**

Door aan de voorkant strenger te toetsen scheelt dit veel werk aan de achterkant voor de toezichthouders en contractmanagers. De ervaring leert dat dan de focus meer op de kwaliteit van uitvoering gericht kan worden vanuit een proactief (thematisch) onderzoek.

- **Tijdens de beoordeling worden geconstateerde aandachtspunten die op voorhand door gemeenten zijn bepaald benoemd.**

In het oude barrièremodel is voor een aantal vragen, na opgedane ervaring, geen onderbouwing waarom het een risico vormt. Er wordt bijvoorbeeld gesproken van een risico bij eigen vermogen in de organisatie. Dit werd bij elke organisatie als een risico bestempeld, terwijl voor een eenmanszaak eigen vermogen in de onderneming juist een positief effect kan hebben. Nu zijn aandachtspunten niet direct een risico, maar geven een analyse of het een risico kan vormen. Zo kan het zijn dat na bepaalde verhelderingsvragen door toezichthouders de aandachtspunten niet meer als een risico worden ingeschat. Dit levert een gerichter onderzoek op wat meer efficiënt uitgevoerd kan worden.

- **De risicoanalyse gaat door de toetsingscommissie worden ingevuld.**

Door dit niet op voorhand door de inschrijver zelf in te laten vullen maar de beoordeling door de aanbestedende dienst te laten constateren ontstaat een inschrijver specifieke risicoanalyse. Een vragenlijst weert namelijk geen aanbieders die bewust willen frauderen. De aandachtspunten geven in bepaalde mate een indicatie of inschrijver feitelijk in staat zal zijn aan alle gestelde eisen en voorwaarden te voldoen en of inschrijver in staat zal zijn om (kwalitatief goede) ondersteuning en/of zorg aan de cliënt te leveren. Het constateren van aandachtspunten heeft geen directe

consequenties voor de gunning, maar kan aanleiding zijn voor de gemeenten om na gunning van de overeenkomst nader onderzoek naar (de onderneming van) inschrijver te verrichten.

- **Doordat de geconstateerde aandachtspunten specifiek worden geregistreerd is het langs deze weg mogelijk om een duidelijker weging mee te geven.**

Doordat de geconstateerde risico's meer aanbieder specifiek zijn en ook op die manier geregistreerd worden, kan er ook gericht onderzoek plaatsvinden op delen van gestelde eisen en geconstateerde risico's. Bij de weging kan bijvoorbeeld gelijk al rekening gehouden worden met het soort organisatie (bijvoorbeeld ZZP'ers en/of kleine zorginstelling). De aandachtspunten zijn ook concreter op de verschillende onderwerpen die vanuit de praktijk zijn aangeleverd.

- **De risicoanalyse die in het zorgportaal wordt bijgehouden, wordt voorzien van een cijfer (1,2,3) in plaats van een kleur (rood, oranje, groen).**

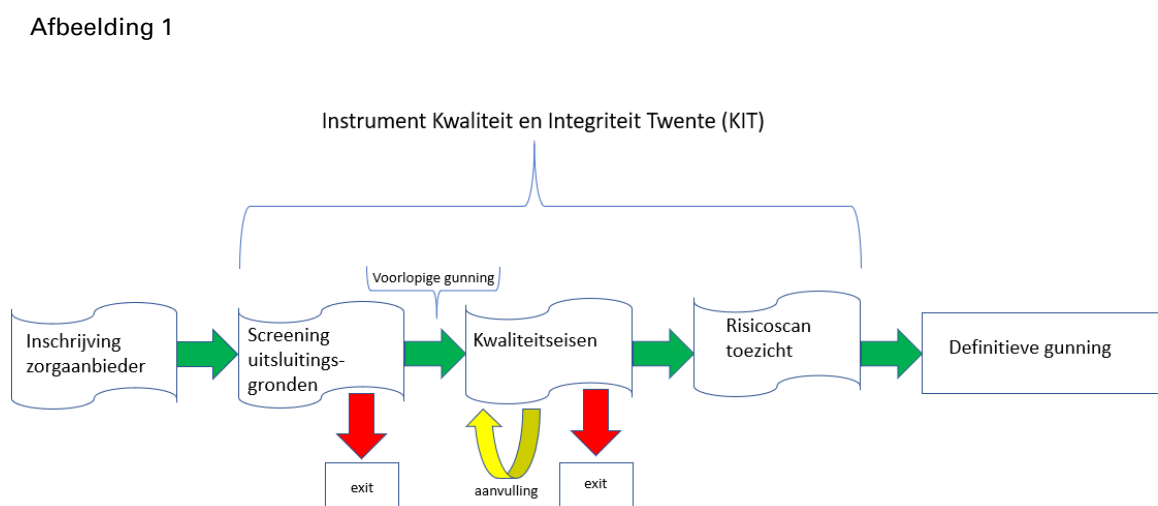
De keuze voor cijfers in plaats van kleuren heeft te maken met het feit dat het gaat om een risico analyse en niet om een oordeel. Kleuren (met name rood) zijn gevoeliger voor oordeelsvorming dan de cijfers 1 tot en met 3. Het cijfer 1,2 of 3 geeft de mate van prioritering weer voor nader onderzoek. Het cijfer 1 staat voor een hoog risico waarbij actie vereist is, het cijfer 2 staat voor gemiddeld risico en het cijfer 3 staat voor een laag risico waarbij geen actie vereist is. De uitkomsten worden bijgehouden in het programma van het Zorgportaal.

5.3 Het Instrument Kwaliteit en Integriteit Twente (KIT)

Het nieuwe instrument is samengebracht in één bestand bestaande uit drie werkbladen. Werkblad 1 bestaat uit een opsomming van eisen waar de zorgaanbieder aan dient te voldoen. Werkblad 2 bestaat uit kwaliteitseisen waarvoor de inschrijver een document moet aanleveren die aantoont dat de inschrijver aan de eis voldoet. Indien er niet wordt voldaan aan deze twee tabbladen door de aanbieder, kan dit leiden tot uitsluiting. Werkblad 3 bestaat uit aandachtspunten wat leidt tot een risicoanalyse die mee wordt genomen na gunning.

5.4 Het werkproces

Het werkproces van het instrument KIT is in onderstaande afbeelding schematisch weergegeven. Daarna worden de te nemen stappen binnen het proces stap voor stap beschreven.

5.5 De stappen

Stap 1: Inschrijving

In het instrument KIT is door de aanbestedende dienst aangegeven welke formulieren en/of documenten geupload dienen te worden. Er is een uitgebreide toelichting beschikbaar waarin de eis beschreven wordt, waar het aan dient te voldoen en hoe het formulier en/of document aangeleverd dient te worden. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat wanneer documenten niet volledig zijn aangeleverd er in het geval van een kennelijke materiële fout na één herkansing automatisch uitsluiting volgt. Niet iedere fout leent zich voor herstel in een aanbestedingsprocedure en zal uitsluiting direct moeten volgen.

Stap 2: Screening

In de beoordelingsfase wordt door de aanbestedende dienst gecontroleerd of er uitsluitingsgronden op inschrijver van toepassing zijn, of alle vragen in het bestek zijn beantwoord en vindt een eerste check plaats of de inschrijver geschikt is om de opdracht uit te voeren. Inschrijver dient tevens gegevens aan te leveren met betrekking tot zijn onderneming. Inschrijver dient hiervoor de genoemde documenten in werkblad 1 van het instrument KIT aan te leveren. Indien het eigen onderzoek van de aanbestedende dienst leidt tot integriteitstwijfels dient de inschrijver een Bibob-vragenlijst in te vullen. De beoordeling hiervan leidt er toe dat inschrijver of verder mee kan doen aan het de procedure, of uitgesloten wordt. Indien noodzakelijk wordt door de aanbestedende dienst contact gezocht met het Landelijk Bureau Bibob. Voldoet de inschrijver in de screeningsfase aan de genoemde eisen dan volgt de voorlopige gunning.

Stap 3: Kwaliteitseisen

Na voorlopige gunning worden de aan te leveren kwaliteitsdocumenten van werkblad 2 beoordeeld. Indien de inschrijver één of meerdere documenten niet aanlevert, dan volgt uitsluiting van deelname aan de aanbesteding, tenzij uitsluiting disproportioneel is. In voorkomend geval wordt inschrijver in de gelegenheid gesteld te bewijzen dat hij voldoende maatregelen heeft genomen om zijn betrouwbaarheid aan te tonen. Indien de aanbestedende dienst dat bewijs toereikend acht, wordt inschrijver niet uitgesloten van de aanbesteding. Indien inschrijver niet aan alle geschiktheidseisen voldoet, is inschrijver ongeschikt voor uitvoering van de opdracht en volgt uitsluiting van inschrijver. Alle betrokken inschrijvers ontvangen de 'mededeling van de voorgenomen gunningsbeslissing'. Met andere woorden of de inschrijver wordt gegund of niet.

Stap 4: Risicoanalyse

De risicoanalyse van werkblad 3 wordt op basis van geconstateerde aandachtspunten die op voorhand zijn bepaald, door de toezichthouders ingevuld en betreft een inschatting die van invloed zou kunnen zijn op een mogelijke zorgfraude. De risicoanalyse is echter geen uitsluitingsgrond. Dit vormt de input voor de prioritering die vervolgens verwerkt kan worden na gunning, zodra de definitieve gunning een feit is en het aanbieder dossier is aangemaakt.

Stap 5: Definitieve gunning

Na de voorlopige gunning en na afloop van de gestelde (standstill termijn) vindt de definitieve gunning plaats. Het aantal dagen van de standstill zijn het aantal dagen, zoals vastgesteld in de aanbestedingswet. Gedurende deze periode kunnen alle afgewezen inschrijvers bezwaar maken tegen de afwijzing. De monitoring ziet op de fase ná ingangsdatum van de overeenkomst. Tijdens deze fase (oftewel gedurende de looptijd van de overeenkomst) wordt door de gemeenten gemonitord of inschrijver aan alle in de aanbesteding gestelde gunningseisen blijven voldoen. De gegevens en/of informatie die de gemeente(n) tijdens de pre-monitoringsfase heeft of hebben verkregen, kunnen worden gebruikt ten behoeve van de monitoring.

6 Inkoop

6.1 Inleiding

De 14 Twentse gemeenten hebben in het voorjaar van 2022 de Regiovisie Jeugdhulp Twente vastgesteld. In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat beschreven hoe aanbieders, professionals en gemeenten de aankomende jaren vanuit samenwerking de jeugdhulp in Twente naar een hoger plan tillen. In de Regiovisie is tevens de lijn voor de inkoop 2025 uitgezet. Vanuit 8 leidende principes is toegewerkt naar de vaststelling van het strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025. Bij deze inkoop willen de Twentse gemeenten bevorderen dat er kwalitatief goede en rechtmatige zorg wordt verleend aan (kwetsbare) inwoners. Het gaat om het bereiken van een juiste besteding van de zorggelden en het beschermen van een kwetsbare doelgroep. Een sluitende Twentse aanpak van malafide aanbieders is daarbij noodzakelijk. In lijn met de regiovisie jeugdhulp zal de screening aan de voorkant (voor gunning) ingezet moeten worden.

6.2 Jeugd

In het strategisch inkoopdocument jeugd is in het laatste kwartaal van 2022 vastgesteld in de lokale colleges van de Twentse gemeenten en vormt de basis voor het bestek.

Hierin staat opgenomen dat per segment een uitwerking benodigd is van:

- De doelstellingen per bestek (de Regiovisie Jeugdhulp Twente en de inkoopstrategie in het strategisch inkoopdocument zijn hierbij leidend)
- Marktanalyse per bestek (feitelijke informatie m.b.t. kwantiteit, kwaliteit en risicoanalyse evenals advies rondom strategisch partnerschap);
- Ontwikkelpotentieel per bestek in relatie tot overige segmenten.

Daarnaast wordt onder andere de basis gelegd welke contractvorm en bekostiging voor elk (deel) segment het meest passend is. Zaken als de toegang en hoe leveranciersmanagement een vorm kan krijgen vanaf 2025 worden ook benoemd.

6.3 Wmo

Parallel aan het inkoopproces Jeugd zijn Twentse gemeenten gestart met de voorbereiding van de inkoop Wmo vanaf 2025 van de maatwerkvoorzieningen begeleiding, dagbesteding en verblijf. Hiervoor stelt een werkgroep een het strategisch inkoopdocument op, waarin de leidende principes worden geformuleerd. In de lopende contracten Jeugd en Wmo tot 2025 is voor de inkoopprocedure een opdracht gegeven aan OZJT/Samen14. Voor de nieuwe inkoop vanaf 2025 is deze opdracht enkel voor de inkoop Jeugd gegeven, en niet voor de inkoop Wmo. De 13 Twentse gemeenten hebben zich samen georganiseerd en wijzen een externe projectleider voor het inkoopproces Wmo.

De keuzes die gemaakt worden in de verschillende inkoopdocumenten zijn van invloed op capaciteit en daarmee op de uitvoering van het KIT. Ten tijde van het opstellen van het implementatieplan is het nog onduidelijk of er gemeenten zijn die de inkoop zelf willen organiseren op de deelsegmenten en contractvormen. Het is van belang dat ook de gemeenten die zelf de inkoop uitvoeren het instrument gaan gebruiken voor gunning. De kans is anders groot dat aanbieders met verschillende procedures te maken gaan hebben binnen dezelfde regio. Dit zorgt voor meer bureaucratie en dus werklast bij de aanbieders. Daarnaast is de kans aanwezig dat er een zo genaamd waterbed effect ontstaat, waardoor aanbieders die niet voldoen aan de kwaliteit en integriteitseisen toch een mogelijkheid hebben om te contracteren. Daarmee wijken de Twentse gemeenten af van het gezamenlijke doel om kwalitatief goede en rechtmatige zorg te bevorderen voor (kwetsbare) inwoners.

De wijze waarop toezicht regionaal dient samen te werken zal meegenomen moeten worden in de besluitvorming rondom de uitvoering. Daarnaast dient ook duidelijk te worden hoe contractbeheer en het contractmanagement worden georganiseerd.

6.4 Contractvorm

Tijdens het schrijven van het implementatieplan is nog niet duidelijk of er binnen de inkoop Jeugd en Wmo wordt gekozen voor subsidie, open house of aanbesteden, of een combinatie hiervan. Voor de implementatie van het instrument kan de manier van inkoop gevolgen hebben op de uitwerking.

6.5 Integraliteit

De projectleiders en projectgroepen van de inkoop (zowel Wmo als Jeugd) zijn meegenomen in de ontwikkelingen en hebben kwaliteitseisen voor de bestekken ontvangen vanuit de ambtelijke overleggen (hierna AO). Om een integraal gedragen instrument op te stellen is er input opgehaald ten aanzien van kwaliteit. Op basis van de aangeleverde input vanuit het AO Jeugd en Wmo is alle informatie die betrekking heeft op het instrument meegenomen in de doorontwikkeling van het instrument. Dit voor zover juridisch mogelijk en uitvoerbaar is om voor gunning uit te voeren. In de ontvangen informatie zijn ook veel punten benoemd die relevant zijn voor te stellen kwaliteitseisen na de gunning. In de bestekken van de verschillende segmenten binnen de inkoop Jeugd en Wmo dienen deze kwaliteitseisen opgenomen te worden. Deze kwaliteitseisen dienen per segment binnen de inkoopteams duidelijk en eenduidig te worden geformuleerd, zodat er naderhand geen discussies over ontstaan en ook toetsbaar zijn. De opdracht van de projectgroep loopt tot de definitieve gunning en het aanleveren van de kwaliteitseisen. Voor na gunning zou in een vervolgopdracht neergelegd dienen te worden.

7 Procesmatige uitlijning

7.1 Inleiding

De geschetste werkwijze vraagt inzet van diverse disciplines. Voor de inschrijver zal het meer tijd kosten om de inschrijving volledig te doorlopen omdat er meer documenten aangeleverd dienen te worden die ook aan voorwaarden moeten voldoen. Dit feit is niet te voorkomen wanneer er meer aan de voorkant getoetst wordt. Het toetsen kan alleen door het aantoonbaar te maken en hier is documentatie voor nodig, deze documenten zijn reeds in bezit van de aanbieders. Ook voor het beoordelen van de inschrijvingen middels het nieuwe instrument KIT is capaciteit van gemeenten nodig. Daar gaat dit hoofdstuk over.

7.2 Berekening

Uit de berekeningen blijkt dat er per inschrijving voor de verschillende activiteiten in ieder geval gemiddeld 7 uren benodigd is (bijlage 1 *benodigde capaciteit*).

In de berekeningen is uitgegaan van een ingeschatte gemiddeld benodigde tijd op basis van ervaring in de afgelopen periode. Dit kan in de daadwerkelijke beoordeling zowel afwijken naar boven als ook naar beneden. In verband met de hoeveelheid documenten die bij de deskundigheid beoordeling getoetst dienen te worden is hier naast een medewerker toezicht ook een contractmanager benodigd. Handmatige toetsing is nodig omdat het inschrijfsysteem de fouten in formulieren of onvolledige formulieren niet weert. In de berekening van benodigde tijd per functie is de financieel adviseur meegenomen ten behoeve van de beoordeling van de jaarrekening en accountantsverklaring. De beoordeling is onderdeel van de risicoanalyse en niet ten behoeve van de uitsluitingsgronden. Tot slot is een administratief ondersteuner ook meegenomen (bijlage 2 *benodigde functies*).

7.3 Tijdspad

Naast de projectgroepen van de inkoop, handhaving en toezicht, aanpak zorgfraude Twente, Jeugd en Wmo zijn er de ambtelijke overleggen Wmo en Jeugd (AO's). Hieruit is er op 7 maart 2023 input aangeleverd ten aanzien van de kwaliteitseisen voor het (concept) instrument en input voor de te stellen kwaliteitseisen in de bestekken. Na het opstellen van de screening en kwaliteit indicatoren is er een impactanalyse opgeleverd. Op 13 april 2023 wordt de besluitvorming van het uiteindelijke product ingebracht in het AO Jeugd en Wmo. De toetsing van zes tot acht weken zal in het voorjaar van 2024 plaatsvinden (februari, maart en april). Mits de aanbestedingen dan ook zijn doorlopen tot fase van indiening inschrijvingen.

De nieuwe contracten gaan per 1 januari 2025 in. Dit geldt zowel voor de maatschappelijke ondersteuning als voor de jeugdhulp in Twente.

7.4 Financieel

Voor de inzet van KIT op alle segmenten van de inkoop Jeugd en Wmo (begeleiding, dagbesteding en verblijf) zijn 25 beoordelaars nodig voor de duur van zes tot acht weken. De benodigde middelen die hieruit voortvloeien worden verspreid middels een verdeelsleutel onder de 14 Twentse gemeenten op basis van het inwonersaantal. Dat we het instrument willen inzetten in Twente om strenger aan de voorkant te controleren lijkt misschien extra te kosten, echter zal dit in het vervolg zich uitbetalen doordat de kwaliteit en integriteit van zorg vooruit gaat en er minder onderzoeken nodig zijn naar integriteitsteksties. Daarmee krijgen de toezichthouders en contractmanagers tevens meer ruimte voor pro actief onderzoek en het inhoudelijke gesprek over zorg te voeren. De voorkeur gaat uit naar beoordelaars vanuit de lokale gemeenten omdat zij kennis hebben van het Twentse Zorglandschap, dit zal de effectiviteit van beoordeling ten goede komen.

Totale bijdrage voor de regio

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2023	Aantal uren	Omgerekend in fte**	Kosten aanlevering in kind***	Verrekentariaf *
Almelo	73.945	816	2,83	38.127	76.608
Borne	24.527	271	0,94	12.646	25.410
Dinkelland	26.743	295	1,02	13.789	27.706
Enschede	161.331	1.781	6,18	83.184	167.141
Haaksbergen	24.500	270	0,94	12.632	25.382
Hellendoorn	36.253	400	1,39	18.692	37.559
Hengelo	82.326	909	3,16	42.448	85.291
Hof van Twente	35.460	391	1,36	18.284	36.737
Losser	23.362	258	0,90	12.046	24.203
Oldenzaal	31.931	352	1,22	16.464	33.081
Rijssen-Holten	38.493	425	1,48	19.847	39.879
Tubbergen	21.409	236	0,82	11.039	22.180
Twenterand	33.876	374	1,30	17.467	35.096
Wierden	24.822	274	0,95	12.798	25.716
Totaal	638.978	7.053	24,49	329.463	661.989

Toelichting op berekening

Er is uitgegaan van het huidige aantal inschrijvers.

* Conform afgesproken spelregels binnen regionale samenwerking

** Aantal uren te leveren in een tijdsperiode van 6-8 weken, totaal ca. 25 fte per week

*** Kosten aanlevering in kind o.b.v. tarief inclusief CAO verhoging en indexatie 2024 cf.. begrotingssystematiek en 1872 werkbare uren

Verrekening achteraf

Er zal achteraf een berekening plaatsvinden van de daadwerkelijk gemaakte kosten na de beoordelingsfase.

Administratieve ondersteuning

Door de beoordeling te spreiden over verschillende disciplines worden de uren niet alleen verhaald op de toezichthouders maar ook op administratieve ondersteuning. Doordat het tarief van administratieve ondersteuning een lager is dan van een toezichthouder, levert dit een besparing op van €10.536, --.

Proeftuin zorgfraude

Proeftuin aanpak zorgfraude biedt de mogelijkheden om Bibob passend in te richten voor de inkoop van zorg in Twente. Zo zijn er mogelijkheden om Bibob adviseurs voor de regio te trainen in de regionale aanpak. Ook kunnen juridische vraagstukken voor een regionale aanpak hiermee worden beantwoord.

8 Communicatie

Het is wenselijk om een communicatieadviseur van het OZJT en platform IVZ te betrekken om het KIT op een juiste wijze onder de aandacht te brengen. Hierbij valt te denken aan een heldere werkinstructie voor de aanbieders, het aanpassen van de website etc. Op de website van OZJT/Samen14 dient de tekst t.a.v. het barrièremodel te vervangen worden door een beschrijving van de nieuwe werkwijze van het instrument KIT.

8.1 Lokale gemeenten

Ten behoeve van het instrueren van de lokale gemeenten dient een presentatie gemaakt te worden waarin het proces en werkwijze in weergegeven wordt. Ten behoeve van het in te zetten beoordelingsteam die de screening en beoordeling van kwaliteitseisen voor gunning dient uit te voeren moet een duidelijke werkinstructie beschreven worden, zodat er snel mee gewerkt kan worden in verband met de korte doorlooptijd. Informatie rondom het toezichthouden, de handhaving en contracten na de uiteindelijke inwerkingtreding van het instrument wordt gedeeld met de regionale contractmanagers. De lokale contractmanagers worden tussentijds geïnformeerd door middel van AO's.

8.2 Aanbieders

De aanbieders worden meegenomen in de nieuwe eisen door middel van de publicatie van de bestekken. Er dient voor aanbieders een duidelijke invulinstructie beschreven te worden t.a.v. de bedoeling van het instrument KIT. In de beschrijving dient ook meegenomen te worden wat de consequenties zijn, wanneer niet goed ingevuld en/of aangeleverd is. De zorgaanbieders moeten voor de toetsing meer screening en kwaliteitsdocumenten aanleveren. In Twente is een afweging gemaakt tussen de belangen van de aanbestedende dienst en de belangen van mogelijke gegadigden/inschrijvers. Er is gezocht naar een balans tussen integriteit en het volwaardig doen van onderzoek met oog op verzwaring van ambtelijke lasten enerzijds en administratieve lastverzwaring voor de gegadigden anderzijds. De Bibob-toetsing is zodanig ingericht dat een ieder getoetst wordt, maar de aandacht gericht wordt op de mogelijke malafide aanbieders. Het aanleveren van een VOG door de bestuurder is niet meer nodig na de inzet van de Bibob. Het voornemen van de nieuwe werkwijze en de daaruit voortvloeiende consequenties voor de aanbieders is gedeeld met de aanbieders door middel van een marktconsultatie. De inschrijvers hoeven geen risicoanalyse meer in te vullen, dit wordt gedaan door de toetsingscommissie voor gunning.

8.3 Toezichthouders

Ten behoeve van een eenduidige werkwijze dienen er werkafspraken en instructies gemaakt te worden voor de beoordelingsfase. De wijze waarop toezicht regionaal dient samen te werken na gunning moet worden meegenomen in de besluitvorming rondom de uitvoering. Hierin dient ook het gebruik van het zorgportaal meegenomen te worden zodat de werkwijzen hieromtrent ook herijkt worden. Daarmee worden de registraties van de risicoanalyse uniform bijgehouden.

9 Impactanalyse

9.1 Aanleiding

Vanuit de inkoopgroepen is er een impactanalyse ten aanzien van de beoordeling gevraagd aan de projectgroep van het barrière model. Deze analyse zal gebruikt worden voor de bestekken door de projectgroepen inkoop. Dit is in lijn met de regiovisie Jeugdhulp. De onderzoeksvraag die beantwoord dient te worden is: *“Wat er gaat veranderen in de nieuwe aanpak en ontstaan er problemen in de dekking van het zorglandschap?”*.

Het effect hiervan zou dan zijn dat bijvoorbeeld de continuering van zorg onder druk komt te staan. Hier dient dan ook aandacht voor te zijn tijdens het opstellen en door ontwikkelen van het barrièremodel. Deze analyse richt zich dan ook op de effecten in het aanbod van de Jeugd en Wmo door de inzet van de screeningseisen en kwaliteitseisen. Hierbij wordt uitgegaan van de huidige situatie, waarin 412 contracten afgesloten binnen de regio (peildatum februari 2023).

9.2 Kleinschalig onderzoek

Om een inschatting te maken van de impact van de screening- en kwaliteitseisen is er vooraf advies in gewonnen bij de toezichthouders uit de regio, toezichthouder kwaliteit OZJT, een regionaal contractmanager, contractbeheerder en de ondersteuner die een ruime ervaring hebben met eerdere inkoopronde. Een drietal toezichthouders uit de regio, toezichthouder kwaliteit OZJT, contractbeheer, inkoop, en regionaal contractmanager beoordelen nu in de huidige situatie samen de tussentijdse inschrijvingen en kunnen daarmee een goed beeld schetsen van de effecten en omvang. In welke mate de nieuwe werkwijze impact zal hebben op het gewenste zorglandschap is niet geheel nauwkeurig op voorhand in te schatten. Er zijn verschillende effecten denkbaar en zijn dan ook uitgewerkt in scenario's om hier meer beeld van te geven. Voorbeelden uit andere regio's in het land zijn er minimaal, omdat wij op dit gebied meer een voorloper zijn. Werkende elementen uit andere regio's zijn wel meegenomen in de uitwerking evenals lokale voorbeelden in Twente.

9.3 Verwachtingen op basis van het onderzoek

Feitelijk worden er geen grote veranderingen voor zorgaanbieders/inschrijvers verwacht. Zoals eerder omschreven, worden er enkel meer (kwaliteit) documenten uitgevraagd waar de zorgaanbieder al over dient te beschikken in het kader van een goed werkend kwaliteitsmanagementsysteem. De verwachting is daarbij dat het zorglandschap dekkend blijft. Zo heeft het vragen naar deskundigheidsdocumentatie bij tussentijdse inschrijvingen en mutaties niet geleid tot minder inschrijvingen. Wel zou er een verschuiving kunnen ontstaan van hoofdaannemer naar onderaannemer bij kleine aanbieders, omdat de administratieve lasten niet opwegen blijkt uit de gehouden marktconsultatie.

Toepassing van de wet Bibob heeft ook een preventieve werking. Sommige aanbieders zullen zich niet inschrijven omdat zij weten dat zij niet door de Bibob-procedure heen komen. In Hof van Twente en Almelo werden de documenten voor gunning al eerder opgevraagd voor de segmenten die zij lokaal uitvoerden. De ervaringen zijn dat er vooral gesprekken worden gevoerd met aanbieders over de aangeleverde financiële documenten. De gemeente Almelo heeft Bibob al reeds toegepast op alle subsidies van beschermd wonen. De ervaringen die daarmee zijn opgedaan zijn positief. De gemeente Almelo heeft volstaan met een volledig en allesomvattend eigen Bibob verzoek. Dit onderzoek kostte veel tijd en mankracht, terwijl de ervaring leert dat in beginsel kan volstaan worden met een informatie uitvraag bij de politie, justitie en belastingdienst.

Momenteel zijn er ook al inwoners die gebruik maken van zorg. Door de nieuwe eisen van het instrument kan het voorkomen dat een aanbieder niet meer voldoet aan de eisen. Dit zorgt ervoor dat de aanbieder de zorg moet afbouwen. Waar nodig vindt er dan een warme overdracht plaats naar een andere aanbieder zodat de continuïteit van zorg wordt gewaarborgd.

Mocht gedurende de aanbesteding blijken dat er geen dekkend zorglandschap ontstaat, dan is er nog een mogelijkheid voor individuele maatwerkcontracten. Dit is uiteraard niet de intentie van het instrument, maar behoort wel tot de mogelijkheden.

9.4 Risico's

Er zijn verschillende risico's denkbaar voor het uitvoeren van de uitgebreidere screening die in verschillende mate impact kunnen hebben op het zorglandschap. Over het algemeen, dus in alle scenario's, is er een extra kwaliteitsonderdeel toegevoegd aan de screening. Hierop moeten de zorgaanbieders laten zien dat zij voldoen aan deze kwaliteitseisen met het aanleveren van o.a., documenten, certificaten en diploma's.

Risico 1: Bibob schrikt veel aanbieders af

In het eerste tabblad van het instrument is er een Bibob screening toegevoegd. De invulling van het eigen onderzoek staat de aanbestedende dienst vrij. Er is gekozen voor een variant die geen inzet van de aanbieders vraagt, maar wel van het beoordelaars. Met deze werkwijze wordt er een screening uitgevoerd op het strafrechtelijk verleden, politieverleden en fiscaal verleden. In principe zal dit weinig tot geen impact hebben op het zorglandschap. Het kan incidenteel voorkomen dat er een signaal naar voren komt wat nader onderzoek vereist bij het landelijk bureau Bibob en tot een uitsluiting leidt. Er wordt vanuit de werkgroep zorgfraude aangegeven dat de inzet van de Bibob vooral is om fraudeurs af te laten schrikken. In Almelo ging het om ongeveer 10 procent van de aanbieders waar een signaal naar voren kwam in een bepaald segment. De verwachting op basis van de marktconsultatie is dat een aantal aanbieders die niet prettig vinden in het kader van privacy, maar het niet weerhoudt om in te schrijven.

Risico 2: Inzet van winstmarge op 5%

In het huidige barrièremodel wordt de normering van de winstmarge op 8% gehanteerd. Er wordt in den lande van een lagere normering (3%) uitgegaan. In het nieuwe instrument is een winstmarge van 5% aangegeven. Wanneer de winstmarge als uitsluitingsgrond gehanteerd wordt heeft dit een grote impact op het zorglandschap. Een financieel adviseur van het OZJT heeft een toets uitgevoerd op de huidige aanbieders wanneer de normering van 5% winstmarge gehanteerd wordt wat dan de impact op de ingeschreven zorgbieders zou zijn. Gebleken is dat er dan tussen de 50 procent en 60 procent van de inschrijvers niet door de toetsing was gekomen (bijlage 3 *impact winstmarge*). Dit zou tot het gevolg hebben dat er geen dekkend zorglandschap meer gegarandeerd kan worden, om die reden is de normering van de winstmarge als risico aangemerkt en niet als uitsluitingsgrond. Daarnaast is dit in lijn met de aanbestedingsronden in den lande zoals in Noord Limburg en Tilburg.

Risico 3: Inzet Bibob na screening pas na risicoanalyse

Wanneer na gunning op basis van de uitkomsten van een risicoanalyse alsnog een Bibob toets uitgevoerd zou worden, zou dit als onderdeel van het sowieso uit te voeren onderzoek gezien moeten worden. Daarnaast is dit juridisch niet mogelijk vanuit het gelijkheidsbeginsel. Ook zou de Bibob toets dan dubbel uitgevoerd worden omdat deze ook bij de screening plaats vindt. Deze mogelijkheid zou dus alleen passend kunnen zijn wanneer ervoor gekozen wordt om geen Bibob toets binnen de screening uit te voeren. Daarnaast zorgt dit voor een specifieke selectie op aanbieders, in plaats van een brede uniforme inzet. Hierdoor kan de indruk ontstaan dat er een bepaalde selectie heeft plaatsgevonden en de regio Twente bepaalde groepen uitsluit. Het afschrikkende effect op malafide aanbieders wordt daarmee verzwakt.

Risico 4: Te weinig ZZP'ers schrijven in

Mogelijk komen sommige ZZP'ers niet door de toetsing, of kiezen ervoor om zich niet in te schrijven door de hoeveelheid aan te leveren documenten. Ondanks dat dit zich voor kan doen ligt het niet in de lijn van verwachting dat dit een grote impact zal hebben op het zorglandschap. Zowel bij nieuwe

inschrijvingen als tussentijdse inschrijvingen komt het nu voor dat er ZZP'ers in onder aanneming gaan voor onderdelen waar wel aan de eisen wordt voldaan. Ze blijven dus behouden voor het zorglandschap, maar er is dus sprake van een verschuiving. Hierbij dient opgemerkt te worden dat een onderaannemer op dezelfde wijze gescreend wordt als de hoofdaannemer.

Risico 5: Door krappe arbeidsmarkt kunnen aanbieders niet aan de kwaliteitseisen voldoen

Door een krappe arbeidsmarkt kan een zorgaanbieder moeilijker aan kwalitatief goed personeel komen en dit kan van invloed zijn op het aanbod. De invloed hiervan op een dekkend zorglandschap is minimaal omdat de zorgaanbieder bij inschrijving al dient aan te tonen over voldoende personeel. Daarnaast zijn er ook andere initiatieven in den lande om de krapte van zorgpersoneel te beperken.

9.5 Conclusie

Er worden geen grote veranderingen in het zorglandschap verwacht omdat er enkel meer documenten op kwaliteit worden uitgevraagd waar de zorgaanbieder al over dient te beschikken in het kader van een goed werkend kwaliteitsmanagementsysteem.

De inwoners van Twente ontvangen door de strenge toets de kwaliteit van zorg die wordt beoogd in de aanbesteding en is er minder kans op fraude met het gemeenschapsgeld van de inwoner. Door zorgfraude te voorkomen zal het gemeenschapsgeld besteed kunnen worden aan het toekomstbestendig maken van aanbieders die aantoonbare kwaliteit leveren. Daarmee komt het gemeenschapsgeld op de juiste plekken en wordt daarmee een betrouwbaar zorglandschap gecreëerd.

10 Besluitvorming

Platvorm	Datum
Wmo en Jeugd AC, informierend besluit	13-04-2023
Jeugd: DB door naar AB, deelnemende colleges voor ambulant	07-06-2023
Wmo: BO samen 14, deelnemende colleges	07-06-2023

Bijlage 1: Benodigde capaciteit

Uit te vragen document of vragenlijst	Benodigde tijd voor toets en/of beoordeling		Uitgebreide variant	Opmerkingen
	minuten	minuten		
Checken invulling vragenlijsten bestek	20			
UEA document	5			
Gedragsverklaring aanbesteden	5			
Uitreksel KvK	10			
Verklaring belastingdienst	5			
BIBOB (ultra light)	120		240	10% van totaal aanbieders leidt tot een HIT na ultralight-Bibob (HITS) die vervolgens nader beoordeeld worden.
Jaarrekening	0			advies is wel in tender meenemen als risicoindicator inclusief winstpercentage.
Kwaliteitscertificaat of Keurmerk	15			
Kwaliteitshandboek	1			
Overzicht medewerkers	15			is afhankelijk van aantal medewerkers en verificatie SKJ en/of BIG
Diploma's medewerkers	60			is afhankelijk van het aantal medewerkers. Kan het via een steekproef bij grote aanbieders
Diploma's onderaannemers	60			is afhankelijk van het aantal onderaannemers
Arbeidsovereenkomsten	10			is afhankelijk van het aantal medewerkers. Afspraken maken waarop AO's getoetst worden
Overeenkomst tot opdracht	10			is afhankelijk van het aantal onderaannemers. Afspraken maken waarop OtO getoetst worden
Overeenkomst vrijwilligers	10			
VOG verklaring	5			toets op juiste functie en juiste profiel overeenkomstig het overzicht medewerkers, niet ouder dan drie maanden
VOG verklaring vrijwilligers	5			
Privacybeleid	15			inclusief datalekprotocol. Afspraken maken waarop getoetst wordt.
Methodisch werken max 2A	10			
Calamiteitenprotocol	5			Afspraken maken waarop getoetst wordt. Zoals bij een locatie ontruimingsplan
Incidentenprotocol	5			Afspraken maken waarop getoetst wordt.
Incidentenregistratie	5			
Clienttevredenheidsonderzoek laatst uitgevoerd	0			zelf of door extern bureau? menemen in de tender. Advies na gunning
Klachtenregeling	5			Afspraken maken waarop getoetst wordt zoals vertrouwenspersoon. Is dit daadwerkelijk uitsluitingsgrond?
Bewijs onafhankelijke klachtencommissie	5			
Medezeggenschap in welke vorm dan ook max 1A4	5			
Geïmplementeerde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	5			
Locatie bestemming ruimtelijke ordening	10		120	Prio woonlocaties
Ri&E van locatie	5			
				dient de verwerking risicoanalyse ook hierin meegenomen te worden omdat dit pas verwerkt wordt wanneer inschrijver gegund gaat worden?
Totaal	431	Minuten	360	minuten
teruggerekend naar uren inzet benodigd per aanbieder	Gemiddeld	7 uren	6	uren
Benodigde uren	Huidige benodigde capaciteit			Opmerkingen
1. Aantal zorgaanbieders incl. onderaannemers, locatiebezoek en uitvoering Bibob	5853	uren		Aantal zorgaanbieders waarvan uitgegaan = 400 x 2 uur benodigde tijd. Wanneer een hit dan komt er 4 uur per aanbieder bij. Er wordt vanuit gegaan dat er bij 10% een hit gaat zijn. Dit betreft 40 x 4 uur = 160 uur extra. Dient uitgevoerd te worden door Bibob specialisten
2. Herstelmogelijkheid 400 x 3 uur per aanbieder	1200	uren		Afhankelijk van de variant komt er 3 uur per aanbieder bij. Bij de berekening is uitgegaan van totaal aantal aanbieders.
Teruggerekend naar dagen			Benodigd aantal mensen	
1..Toets zorgaanbieders incl. onderaannemers, locatiebezoek en uitvoering Bibob	732	dagen	26	beoordelaars doorlooptijd = 6 weken/ 30 werkdagen. 2 beoordelaars extra nodig
2. Herstelmogelijkheid bij onjuiste of niet volledige aanlevering documentatie	150	dagen	5	beoordelaars Bij de berekening is uitgegaan van totaal aantal aanbieders.. Dit vraagt dus 5 beoordelaars extra.

Bijlage 2: Benodigde functies

Document of vragenlijst	Benodigde tijd in minuten	Functie
Checken invulling vragenlijsten bestek	20	Inkoper
UEA document	5	Inkoper
Gedragsverklaring aanbesteden	5	Inkoper
Uittreksel KvK	10	Inkoper
Verklaring belastingdienst	5	Inkoper
Totaal per inschrijving	45 minuten	
Blijkt uit de jaarrekening dat de solvabiliteit hoger is dan 20%	5	Financieel adviseur
Blijkt uit de jaarrekening dat het winstpercentage hoger is dan 5%	5	Financieel adviseur
Wordt er dividend uitgekeerd	5	Financieel adviseur
Blijkt uit de jaarrekening dat het aandeel loonkosten hoger is dan 70% van de totale omzet	5	Financieel adviseur
Controle op accountantsverklaring	10	Financieel adviseur
Totaal per inschrijving	30 minuten	
Kwaliteitscertificaat of Keurmerk	15	Toezicht
Kwaliteitshandboek	1	Toezicht
Overzicht medewerkers	15	Toezicht
Diploma's medewerkers	60	Toezicht
Diploma's onderaannemers	60	Toezicht
Arbeidsovereenkomsten	10	Toezicht
Overeenkomst tot opdracht	10	Toezicht
Methodisch werken max 2A	10	Toezicht
Calamiteitenprotocol	5	Toezicht
Incidentenprotocol	5	Toezicht
Incidentenregistratie	5	Toezicht
Locatie bestemming ruimtelijke ordening	10	Toezicht
Wanneer ook locatiebezoek	120	Toezicht
Totaal per inschrijving	326 minuten	
VOG verklaring	5	Administratief
VOG verklaring vrijwilligers	5	Administratief
Privacybeleid	15	Administratief
Klachtenregeling	5	Administratief
Bewijs onafhankelijke klachtencommissie	5	Administratief ondersteuner
Medezeggenschap in welke vorm dan ook max 1A4	5	Administratief ondersteuner
RI&E van locatie	5	Administratief
Voor herstelbaarheid 3 uur per aanbieder	180	Administratief ondersteuner
Totaal per inschrijving	225 minuten	
Overzicht medewerkers	15	Contractmanager
Diploma's medewerkers	60	Contractmanager
Diploma's onderaannemers	60	Contractmanager
Arbeidsovereenkomsten	10	Contractmanager
Overeenkomst tot opdracht	10	Contractmanager
Overeenkomst vrijwilligers	10	Contractmanager
Geïmplementeerde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	5	Contractmanager
Totaal per inschrijving	170 minuten	
BIBOB (ultra light)		Bibob expert
Totaal per inschrijving	120 minuten	

Bijlage 3: Impact winstmarge PER PRODUCTGROEP

 Zoek een productgroep **Zoek**

■ > 10% winst
 ■ Tussen 5% - 10% winst
 ■ Tussen 2% - 5% winst
 ■ Tussen 0% en 2% winst
 ■ < 0% winst (verlieslatend)
 ■ Niet bekend

CONTRACTWAARDE
PER PRODUCTGROEP

AMBULANT

WONEN

VERBLIJF

JBJR

Adviesnota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000033
Datum vergadering	7 juni 2023
Agendapunt	B-5
Onderdeel SamenTwente	GGD Twente

Onderwerp:

Visiedocument publieke gezondheid 'Gezonde generaties in Twente'

Voorstel:

1. Het visiedocument publieke gezondheid 'Gezonde generaties in Twente' vast te stellen.

Inleiding:

In 2019 heeft de toenmalige BC publieke gezondheid het langjarig programma 'Een gezonde toekomst voor Twente' vastgesteld. Een programma dat ver vooruitkijkt. Dit vanuit de notie dat effecten van beleid in de publieke gezondheid veelal lange adem vergen en dit inspanningen vraagt van zowel GGD Twente als de Twentse gemeenten. Het inzicht op dat moment was dat dit langjarig programma elke vier jaar wordt gevolgd door de bestuursagenda publieke gezondheid waarin op basis van de beleidskaders van het langjarig programma een concrete inzet in de komende vier jaar wordt afgesproken. Het langjarig programma wordt elke vier jaar bijgesteld op basis van ontwikkelingen en veranderende inzichten. De eerste periode van vier jaar loopt eind 2023 af. Om een nieuw plan voor de komende vier jaar te maken is het noodzakelijk het huidig langjarig programma tegen het licht te houden. De herijkte versie van dit document 'Gezonde generaties in Twente' ligt nu voor u. Het langjarig programma "Gezonde generaties in Twente" is feitelijk een visiedocument. Vanaf nu noemen we dat ook zo.

Beoogd effect:

Inwoners in Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland

Argumenten:

- 1.1 *Dit visiedocument publieke gezondheid is een herijking van het langjarig programma publieke gezondheid.*

Op 6 maart 2019 heeft de bestuurscommissie publieke gezondheid het eerste langjarig programma publieke gezondheid vastgesteld. Dit programma had haar horizon liggen op 2030. In dit programma is ook de werkwijze vastgesteld om na vier jaar een herijking te doen van het langjarig programma, waarbij de horizon ook weer wordt opgeschoven. Een werkgroep met vertegenwoordigers van gemeenten en GGD is aan de slag gegaan. We hebben ervoor gekozen de horizon niet te verleggen naar 2034, maar naar 2040. Hierbij lopen we gelijk op met de visiedocumenten van het ministerie van VWS en het RIVM.

- 1.2 *Dit visiedocument neemt de huidige gezondheidssituatie in Twente als uitgangspunt*

Onze ambitie, dat de inwoners in Twente minimaal net zo lang in gezondheid leven als inwoners elders in Nederland, is onveranderd gebleven. Veranderingen in effecten van beleid in de publieke gezondheid zijn vaak pas na vele jaren zichtbaar. De inzet van de afgelopen vier jaar zal pas later in gezondheidscijfers effect laten zien. GGD Twente monitort op diverse doelgroepen elke vier jaar de gezondheid. Tijdens de corona pandemie is deze frequentie verdubbeld op verzoek en kosten van het Rijk om zo de gezondheidseffecten van de coronapandemie beter in kaart te brengen.

- 1.3 *In dit visiedocument anticiperen we op de effecten en impact van de coronacrisis*

De coronacrisis heeft een aanwijsbaar effect gehad op diverse gezondheidsindicatoren. Nadrukkelijk is naar voren gekomen dat de achteruitgang van mentale gezondheid door corona is versterkt. Mentale gezondheid heeft daarom een plek gekregen in het visiedocument. Maar ook diverse leefstijlonderdelen hebben een nadelig effect ondervonden van de pandemie. Naast deze effecten op de gezondheidsbevorderende taak in de publieke gezondheid is ook duidelijk geworden dat we in Nederland, dus ook in Twente, onvoldoende pandemisch paraat zijn. Het versterken van de pandemische paraatheid en het onderhoud daarvan is een belangrijk beleidskader.

- 1.4 *Gericht investeren voor gelijke kansen is als uitgangspunt toegevoegd*

Het huidige langjarig programma kent twee uitgangspunten, te weten:

1. Een brede kijk op gezondheid: De brede kijk op gezondheid kiest een invalshoek waarbij het accent niet op ziekte ligt. Maar op mensen zelf, hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.
2. Samenhang: Voor een goede gezondheid van onze inwoners spelen meerdere factoren een rol zoals beweging, leefomgeving, opleidingsniveau, voeding, werk en inkomen en mentale gezondheid. Factoren die veelal behoren tot het beleidsterrein buiten de publieke gezondheid en factoren die behoren tot het werkterrein van andere (maatschappelijke)organisaties. De uitdaging is om integraal en domein-overstijgend gezamenlijk te werken aan gezondheid.

We voegen in dit visiedocument daar een derde uitgangspunt aan toe:

3. Gericht investeren voor gelijke kansen.

Al decennialang bestaan tussen sociaaleconomische groepen grote gezondheidsverschillen. De verschillen tussen groepen zijn echter niet kleiner geworden, soms zelfs groter (Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, 2018). De WRR pleit voor de focus op gezondheidspotentieel onder de bevolking in plaats van het verkleinen van de verschillen centraal te stellen. Het is belangrijk en effectiever om meer aandacht te hebben voor inwoners die niet of minder (de) mogelijkheden hebben om in gezondheid te kunnen leven. Dit vraagt om gericht investeren; ongelijk investeren voor gelijke kansen.

1.5 *We gaan werken vanuit vier thema's*

In de huidige editie van het langjarig programma is gekozen voor het inzetten op 19 gezondheidsindicatoren. Er is toen voor indicatoren gekozen vanuit de bestuurlijke wens was om voortgang in harde cijfers te kunnen meten. De ervaring van de afgelopen vier jaar leert dat de indicatoren van destijds een te smalle benadering hebben. De indicatoren waren gericht op enkele aspecten van gezondheid. De inzet hierop leidde tot te weinig integraliteit in beleid, wat wel het doel was. Het benoemen van een concrete indicator brengt namelijk vaak niet de goede probleemanalyse met zich mee. Op basis van de evaluatie van de indicatoren met gemeenten en met professionals van de GGD werd geadviseerd om in de nieuwe visie te zetten op thema's. De vier thema's waar we mee gaan werken zijn: Mentale gezondheid, Leefstijl, Leefomgeving en Beschermen en vaccineren.

1.6 *We blijven werken aan drie gezondheidsopgaven*

In het huidige langjarig programma zijn een drietal gezondheidsopgaven geformuleerd om de Twentse ambitie te kunnen bereiken. Het werken aan deze opgaven is nog steeds relevant gezien alle ontwikkelingen. Voortschrijdend inzicht brengt ons tot het relateren van de gezondheidsopgaven aan de levensloop. Naar onze overtuiging zal dat leiden tot meer integraal werken. Dit betekent dat de opgave 'Gezond wonen' zoals geformuleerd in het huidige langjarig programma wordt gepromoveerd tot het thema 'leefomgeving'. Er zijn dus drie gezondheidsopgaven waar we aan gaan werken namelijk: gezond opgroeien, gezond meedoen en gezond oud zijn en daarmee bereiken we elke Twentenaar.

Kanttekening:

1.1 *Dit visiedocument omvat niet alle activiteiten die uitgevoerd worden binnen de publieke gezondheid.*

De meeste reguliere werkzaamheden van GGD Twente en de Twentse gemeenten op het gebied van publieke gezondheid zijn reguliere, doorlopende taken. Dit zijn werkzaamheden die onze GGD dag in dag uit verzet ten behoeve van de publieke gezondheid. Deze werkzaamheden dragen ook bij aan de realisatie van onze specifieke ambities. Keuzes die daarin gemaakt worden, zullen worden getoetst aan het visiedocument.

Kosten, baten, dekking:

Met de vaststelling van het visiedocument worden geen extra kosten gemaakt. De uitvoering van werkzaamheden en beleidsontwikkeling wordt concreet gemaakt in het uitvoeringsdocument publieke gezondheid 2024-2027. Daarbij zullen we voor de eerste periode van dit visiedocument gebruik maken van de bekostigingsmogelijkheden die de SPUK IZA en GALA ons biedt.

Communicatie:

Na vaststelling door het AB zal een persbericht verzonden worden naar de regionale pers.

Het visiedocument wordt verzonden naar de colleges van B&W met een begeleidend schrijven over het vervolg.

Vervolg:

Vanuit dit visiedocument wordt het uitvoeringsdocument publieke gezondheid 2024-2027 opgesteld. Planning is om dit uitvoeringsdocument in het vroege najaar 2023 gereed te hebben. Ook dat is een coproductie van GGD Twente en Twentse gemeenten. Het AO PG is hierbij het centrale afstemmingsgremium. In het uitvoeringsdocument zullen acties zitten voor GGD Twente en voor de gemeenten. Met name de onderdelen in het uitvoeringsdocument waar GGD Twente verantwoordelijk voor zal zijn, zullen een plaats krijgen in het werkprogramma van SamenTwente. Hiermee geven we ook uitvoering aan de opgave om binnen SamenTwente integraal en domein-overstijgend gezamenlijk te werken aan gezond, veilig en vitaal Twente. Dit vierjarig werkprogramma wordt aan uw bestuur voorgelegd en vervolgens aan de raden aangeboden voor een zienswijze.

Bijlage(n):

1. Gezonde Generaties in Twente, een visiedocument voor de publieke gezondheid in Twente.
2. Highlights visiedocument publieke gezondheid "Gezonde generaties in Twente"

Enschede, 17 mei 2023 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
---	--

Besluit van het algemeen bestuur:	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 7 juni 2023	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Gezonde Generaties in Twente

EEN VISIE OP DE PUBLIEKE GEZONDHEID IN TWENTE

14 Twentse gemeenten en GGD Twente

VERSIE
GELDIG VANAF

31 MAART 2023
1 JANUARI 2024

Samenvatting

Op verzoek van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid is in 2018 een langetermijnvisie opgesteld voor de publieke gezondheid in Twente. Deze visie is vertaald in een bestuursagenda 2020-2023. Dit jaar dient een nieuwe uitwerking van de langetermijnvisie geformuleerd te worden voor de jaren 2024-2027. Daarvoor is eerst de langetermijnvisie tegen het licht gehouden. De ontwikkelingen die destijds beschreven zijn, zijn aangevuld. Ook is kritisch gekeken naar het werken met indicatoren, gezondheidsopgaves en programmalijnen. De vraag hierbij was telkens, is het nog passend, moet het aangevuld worden of moeten we het herzien. Dit document wordt uitgewerkt in een document waarin de prioriteiten voor de komende vier jaar geconcretiseerd worden.

Met een groot deel van de Twentenaren gaat het goed, 80 % ervaart de eigen gezondheid als (zeer) goed. Desalniettemin zijn er ook verbeteringen mogelijk. Op een aantal (leefstijl gerelateerde) gezondheidsindicatoren scoort Twente slechter dan het Nederlands gemiddelde. De komende jaren zet de vergrijzing in hoog tempo door. Een stijging van de zorgvraag gaat hiermee gepaard. Maar aan deze zorgvraag kan moeilijker worden voldaan vanwege krapte op de arbeidsmarkt van zorgpersoneel. En met minder volwassenen (18-65 jarigen) per oudere (65+), zal de druk op mantelzorg ook groter worden. Inzetten op preventie, gezondheidsbevorderingen en het versterken van de gezondheidsvaardigheden van inwoners is een belangrijk deel van het antwoord op deze uitdagingen.

In 2024 publiceert het RIVM de nieuwe Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV). Het RIVM verwacht dat de toename van ouderen gepaard zal gaan met een forse toename van het aantal ouderen met dementie. Op het gebied van leefstijl worden toenames verwacht in overgewicht in alle leeftijdscategorieën. Daarnaast wordt een stijging verwacht van leefstijl gerelateerde aandoeningen zoals hart- en vaatziekten en diabetes. Deze ontwikkelingen gelden ook in Twente.

Naast het RIVM als bron voor ontwikkelingen zien we ook de impact van corona op de publieke gezondheid. We waren, als GGD en samenleving, onvoldoende voorbereid op een pandemie. Door plannen van het ministerie wordt ervoor gezorgd dat we meer pandemisch paraat zijn door het versterken van infectieziektebestrijding. Daarnaast zagen we al langere tijd een verslechtering van de mentale gezondheid, maar de pandemie heeft deze verslechtering versterkt.

We gaan een toekomst tegemoet waarin we steeds vaker geconfronteerd zullen worden met chronische aandoeningen en infectieziekten. Daar zullen we onze leefomgeving en leefgewoonten op aan moeten passen. Klimaatverandering zorgt voor andere infectieziekten in onze leefomgeving. Ook de energietransitie heeft invloed op het landschap en de leefomgeving. Het is belangrijk om gezondheid mee te nemen in de planvorming voor het inrichten van de leefomgeving.

Op landelijk niveau zijn de afgelopen tijd diverse akkoorden gesloten tussen gemeenten, zorgkantoren en zorgpartijen om met een integrale aanpak te zorgen voor een gezonde generatie in 2040. Het doel is om gelijke kansen op gezondheid mogelijk te maken. De doelstellingen uit de akkoorden passen goed bij hoe wij als GGD en de 14 Twentse gemeenten naar publieke gezondheid kijken. De manier waarop wij naar gezondheidsvraagstukken kijken is vervat in drie uitgangspunten, namelijk:

1. De brede kijk op gezondheid; focus op mensen zelf, hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.
2. Gericht investeren voor gelijke kansen; een basis voor iedereen, maar meer aandacht voor inwoners die niet of minder (de) mogelijkheden hebben om in gezondheid te kunnen leven.
3. Samenhang in beleid; het is noodzakelijk dat verschillende beleidsterreinen en professionals uit verschillende werkvelden samenwerken. Naast het gezondheidsdomein zijn armoedebeleid, onderwijs, wonen, werk en inkomen en ruimtelijke ordening belangrijk.

Het is onacceptabel dat er grote gezondheidsverschillen zijn. En ook dat er een kloof is tussen Twente en het gemiddelde in Nederland. Daarom gaan we eerst werken aan het verkleinen van de kloof met als ambitie 'inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in goede gezondheid als inwoners elders in Nederland'. Het begrip 'gezondheid' is veelomvattend, daarom kiezen we voor een viertal thema's waar we op willen focussen. Deze thema's passen bij de geschetste landelijke ontwikkelingen en volgen ook uit de gezondheidsmonitors van de GGD. Alles wat we in deze vier thema's doen, doen we vanuit de drie uitgangspunten.

1. Mentale gezondheid
2. Leefstijl
3. Beschermen en vaccineren
4. Leefomgeving

De vier thema's gaan als een satéprikker door alle levensfasen van inwoners van Twente. We kiezen hier voor drie levensfasen, gezond opgroeien, gezond meedoen en gezond oud zijn. De gezondheidsmonitors uitgevoerd door de GGD zijn de basis om een beeld van de inwoners van Twente weer te geven. Deze monitores worden verrijkt met data van andere relevante gegevensbronnen. Naast deze kwantitatieve beelden is de wens om ook gegevens op te halen bij professionals en de samenleving om de ervaringen van ingezet beleid te beschrijven. Resultaten en effecten van gezondheidsbeleid zijn lang niet altijd direct zichtbaar in cijfers. Het proces waar inwoners mee te maken krijgen en de effecten die zij daarin ervaren geven mede duiding. Daarom gaat monitoring niet alleen om 'tellen', maar ook om 'vertellen'. In de uitwerking van deze visie zullen hierover concrete afspraken gemaakt worden.

De uitvoering van deze visie vereist vanzelfsprekend budget. Een belangrijk deel van de beschikbare gemeentelijke budgetten voor publieke gezondheid wordt besteed aan de GGD. Veel van de corebusiness van GGD Twente zal bijdragen aan de ambities zoals verwoord in deze visie. Er is landelijk een breed gedragen opvatting dat er meer budget moet naar de voorkant van ons zorgsysteem. Meer geld besteden aan preventie en gezondheidsbevordering. We verwachten dan ook dat in ieder geval voor de komende vier jaar de gelden die beschikbaar komen via het Integraal Zorgakkoord en het Gezond en Actief Leven Akkoord de ambities van deze visie mogelijk zullen maken.

Inhoud

Samenvatting	1
Inleiding	4
Hoe staan we ervoor en hoe ziet de toekomst eruit?	5
Trends en ontwikkelingen	8
Visie en uitgangspunten	11
Waar willen we naar toe?	14
Hoe pakken we het aan?	16
Financiering.....	17
Governance.....	17
Monitoring	17

Inleiding

Gezondheid is een groot goed. Telkens weer blijkt uit onderzoek dat Nederlanders een goede gezondheid belangrijk vinden. Meestal het allerbelangrijkste. Uit onderzoek blijkt ook dat Nederlanders gezondheid breed zien. Fysiek en mentaal in orde, maar ook zaken als zingeving, de gewone dagelijkse dingen kunnen doen, mee kunnen doen en kwaliteit van leven, vindt men belangrijke elementen van gezondheid.

Op veel elementen van gezondheid blijven we in Twente achter op de rest van Nederland. Uiteindelijk uit zich dat in het feit dat inwoners van Twente een kortere (gezonde) levensverwachting hebben dan de inwoners in veel andere delen van ons land hebben. In 2019 constateerde de toenmalige Bestuurscommissie PG dat het werken aan gezondheid vasthoudendheid en lange adem vergt. Toen is voor het eerst in Twente een langetermijnvisie publieke gezondheid vastgesteld dat veel verder kijkt dan de lopende bestuursperiode. Dat vergezicht is vertaald in een bestuursagenda 2020-2023.

Voor u ligt een tweede versie van de visie op publieke gezondheid. Zoals in 2019 afgesproken kijken we weer verder voor ons uit. We, dat zijn de 14 Twentse gemeenten en GGD Twente. Wat zijn de verwachte ontwikkelingen, hoe staan we er in Twente voor en welke keuzes maken we? In de afgelopen jaren is er op het gebied van publieke gezondheid veel gebeurd onder andere door de bestrijding van de coronacrisis. Duidelijk is geworden dat met name op het gebied van beschermen en bevorderen de publieke gezondheid versterkt moet worden. Het Rijk maakt daar op beperkte schaal middelen voor vrij.

In deze visie zetten we de horizon op 2040. Hiermee schakelen we de horizon gelijk met die van het RIVM. Het RIVM doet veel studie naar de toekomstige ontwikkelingen.

Deze visie op publieke gezondheid schetst we een aantal relevante ontwikkelingen. We maken de keuze om gedurende alle levensfasen van inwoners in te zetten op het in stand houden en daar waar mogelijk verbeteren van de gezondheid van onze inwoners. We stellen voor om onze inzet te doen vanuit een viertal thema's: mentale gezondheid, leefstijl, beschermen en vaccineren en leefomgeving.

Deze visie werken we uit in doelen en acties voor de periode 2024-2027.

Hoe staan we ervoor en hoe ziet de toekomst eruit?

Gezondheid in Twente

Met een groot deel van de Twentenaren gaat het goed (bron VO monitor 2020):

- 80% ervaart de gezondheid als (zeer) goed
- 60% geeft een 8 of hoger voor geluk
- 89% geeft aan het leven zinvol te vinden
- 78% geeft aan voldoende weerbaar te zijn

Maar er zijn natuurlijk ook problemen, ontwikkelingen of risicogroepen die aandacht behoeven. We weten dat op verschillende gezondheidsindicatoren Twente het slechter doet dan elders in Nederland. In de komende decennia vindt er in Twente tussen 2025 en 2040 een belangrijke demografische verschuiving plaats¹. Met een lichte daling van het aantal inwoners (4%) neemt het aantal ouderen (65+) tot 2040 met ongeveer 21% toe. Het aantal jongeren (20-) neemt met ongeveer 9% af.

Uit de gezondheidscijfers zien we dat de mentale gezondheid van veel Twentse inwoners verder onder druk komt te staan. In 2021 is een op corona gerichte Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd onder jongeren uit klas 2 en 4 van het regulier voortgezet onderwijs. Uit deze monitor bleek dat het aantal jongeren met een groot risico op psychosociale problemen opnieuw is gestegen. Dat zijn emotionele problemen (zoals zenuwachtig, snel angstig of depressieve gevoelens) en gedragsproblemen (zoals driftbuien of ernstig opstandig gedrag). Dit is een zorgelijke ontwikkeling. Eén op de vijf jongeren in Twente heeft een hoog risico op psychosociale problematiek. De zorgen over de psychosociale gezondheid van jongeren namen vóór de coronaperiode al toe. Tijdens de coronaperiode is de psychosociale gezondheid van jongeren verder verslechterd. Voor kinderen (4-12 jaar) zien we dat één op de dertien in Twente een hoog risico heeft op psychosociale problematiek.

Naast de zorgen over het mentaal welbevinden, zijn er ook zorgen over meerdere leefstijlaspecten. Op het gebied van alcoholgebruik zien we dat het percentage jongeren dat alcohol geprobeerd heeft licht is gedaald. Grote hoeveelheden drinken in een keer neemt niet toe. Dat is goed nieuws. Maar bij jongvolwassenen valt het alcoholgebruik wel op. In Twente voldoen de jongvolwassenen minder dan gemiddeld in Nederland aan de richtlijn alcoholgebruik. Veel jongvolwassenen geven aan dat hun vrienden het normaal vinden om 10 glazen alcohol of meer op één dag of avond te drinken (38%). We zien dat ouders toegeeflijker worden. Als jongeren en jongvolwassenen drinken, drinken ze vooral thuis of bij anderen thuis. Handhaving op openbare plekken (zoals horeca, detailhandel en sportkantines) blijft belangrijk, maar het is ook belangrijk de focus in preventie meer op ouders te leggen. Zij hebben een belangrijke rol.

Meer dan de helft van de inwoners van Twente van 18 jaar en ouder heeft overgewicht. Wat betreft bewegen zien we dat het grootste deel van de 16-25-jarigen niet voldoet aan de landelijke beweegrichtlijn. Slechts 26% van de jongvolwassenen doet dit iedere dag. Van de volwassenen en ouderen gaf 40% aan dat ze 8 uur of meer per dag zittend doorbrengen. Maar de helft van de

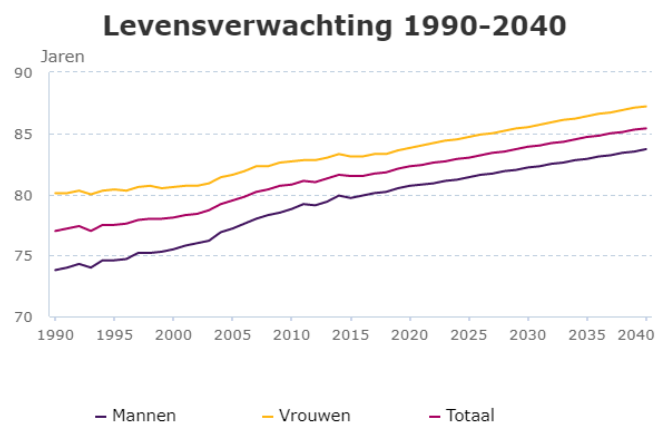
¹ Cijfers volgens de ABF bevolkingsprognose

volwassenen en ouderen (52%) beweegt 2,5 uur per week matig intensief en doet daarbij tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten.

In 2022 is data verzameld over de impact van corona op de doelgroep jongvolwassenen en op de doelgroep volwassenen en ouderen. Vragen over mentale gezondheid zijn hierin meegenomen. De eerste resultaten van deze onderzoeken worden in het eerste half jaar van 2023 verwacht. Naar verwachting zullen we bij deze doelgroepen een verslechtering zien op meerdere mentale gezondheid indicatoren zien. De belangrijkste aanknopingspunten uit deze onderzoeken worden meegenomen in de uitwerking van deze visie.

Toekomstperspectief

Eens in de vier jaar brengt het RIVM een Volksgezondheid Toekomstverkenning (VTV) uit. Op verzoek van het ministerie verscheen eind 2020 de corona-inclusieve VTV (c-VTV). In dit document zijn toekomstige ontwikkelingen beschreven op het gebied van volksgezondheid en zorg, rekening houdend met de coronapandemie. Deze toekomstige ontwikkelingen zijn mede gebaseerd op de informatie die GGD Twente verzamelt in haar gezondheidsonderzoeken. In 2020 is de levensverwachting door de coronapandemie iets afgenomen ten opzichte van 2019, maar het was alsnog flink hoger dan in 2000.

Uit de c-VTV blijkt dat de levensverwachting doorstijgt naar ruim 85 jaar in 2040. Het aantal 90-plussers in Nederland stijgt van 125.000 in 2018 tot 322.000 in 2040. De verwachting is dat de goed ervaren gezondheid stabiel blijft, ondanks de vergrijzing. Nagenoeg alle jaren die we er tot 2040 bij krijgen zullen in goede ervaren gezondheid zijn. Ouderen ervaren steeds minder beperkingen om lichamelijk actief te zijn.

De toename van het aantal ouderen gaat gepaard met een forse toename van ouderen met dementie. In 2021 waren er 290.000 ouderen met dementie. Naar verwachting gaat dit aantal oplopen naar 500.000 in 2040 en 620.000 in 2050 (RIVM)

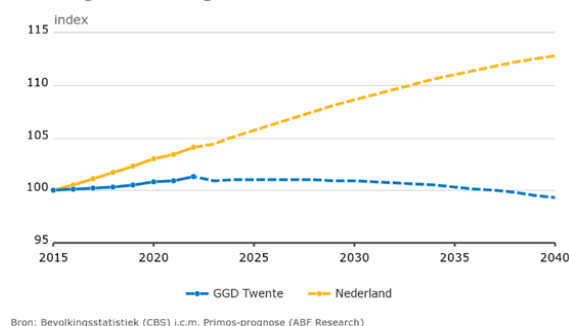
Gezondheidsverschillen zie je bij verschillende kenmerken van inwoners. Opleidingsniveau blijft een belangrijke scheidslijn voor gezondheid. De verwachting van het RIVM is dat het percentage mensen dat rookt sneller afneemt onder hoger opgeleiden. In 2040 is het percentage rokers onder laagopgeleiden bijna drie keer zo hoog als onder hoogopgeleiden. Er wordt een toename in overgewicht verwacht door het RIVM voor alle leeftijdsgroepen vanaf 18 jaar. Onder ouderen is het aandeel mensen met overgewicht ook in de toekomst het grootst. Ernstig overgewicht (een Body Mass Index van meer dan 30) neemt sterker toe bij lager opgeleiden. De sterfte door overgewicht wordt in 2018 geschat op bijna 4.400. In de toekomst zal dit verder stijgen naar 5.100 in 2040 volgens de c-VTV. Aandoeningen die gerelateerd zijn aan overgewicht zullen ook gaan stijgen. Denk aan diabetes, hart- en vaatziekten en beroerte. Deze ouderdomsziekten zouden tot 2040 al flink stijgen door de vergrijzing en kunnen door de toename van overgewicht nog verder stijgen.

De c-VTV laat ook zien dat het aantal eenzame Nederlanders van 20 jaar en ouder in de toekomst toeneemt. Hoewel eenzaamheid een probleem van alle leeftijden is, neemt eenzaamheid over het algemeen toe met het ouder worden.

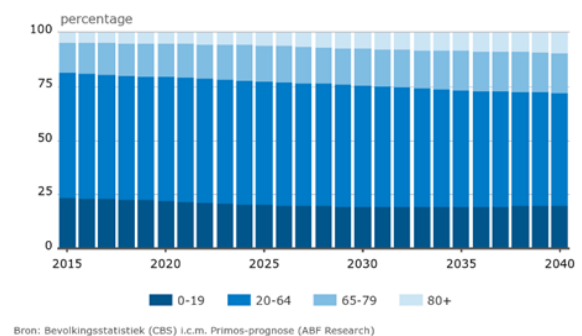
Psychische stoornissen blijven bij mensen onder de 40 jaar de belangrijkste oorzaak van ziektelast. Kanker en hart- en vaatziekten veroorzaken over het algemeen de meeste ziektelast.

De ontwikkeling van de bevolkingssamenstelling is relevant voor deze visie. Naar verwachting zal de bevolkingsomvang van Twente richting 2040 de komende jaren stabiliseren om daarna licht af te nemen. De bevolkingsomvang van Nederland zal in dezelfde periode toenemen.

Bevolkingsontwikkeling

Leeftijdsofbouw Twente

In Twente is 21% van de bevolking 65 jaar of ouder. Dit zijn 133.000 ouderen. Dit aantal gaat door de vergrijzing de komende jaren nog verder groeien. Uit cijfers is gebleken dat het aantal 65-plussers in Twente richting 2030 stijgt met 23.500 personen. De zorgvraag van Twentse ouderen neemt toe. Op dit moment zorgen 2,24 volwassenen voor 1 oudere en in de toekomst wordt dit 1,62 volwassene per oudere. Dit is 0,5 persoon minder en dit gaat zorgen voor meer druk op de (mantel)zorg. Ouder worden vraagt aanpassingsvermogen aan de veranderende omstandigheid. De fysieke vitaliteit zal teruglopen, de sociale omstandigheden wijzigen door bijvoorbeeld pensionering en het wegvallen van naasten en vrienden uit het sociale netwerk. Er worden andere gezondheidsvaardigheden gevraagd.

Focus op twee generaties in de VTV

In de VTV 2024 zal de focus liggen op twee generaties: de jongeren van 2024 (12-24 jaar) en de 50-plussers van 2024 (50-67 jaar). De jongeren van nu worden de ouders van de toekomst en daarmee hebben zij een grote invloed op de volgende generatie. De 50-plussers van 2024 gaan de fase van na het werkende leven in. Dit is een fase die voor het moment van ouderdom en verminderde zelfredzaamheid zit. De vraag is wat deze groep nodig heeft om zo vitaal mogelijk te blijven, zodat zij zo lang mogelijk actief kunnen deelnemen aan de samenleving op een manier die bij hen past.

In 2050 zijn de twee generaties respectievelijk 38-50 jaar en 76-93 jaar. Deze generaties zullen in de toekomst voor elkaar gaan zorgen bijvoorbeeld als mantelzorger of bij de zorg voor de kleinkinderen en daarom willen we extra aandacht voor deze twee generaties.

Trends en ontwikkelingen

Impact van corona

Vanaf begin 2020 had het nieuwe coronavirus het land maar ook de wereld in haar greep. Er wordt steeds meer bekend over de consequenties van deze afgelopen periode. Bijvoorbeeld de opgedane leerachterstanden bij scholieren maar ook de impact op verschillende aspecten van onze gezondheid. Het RIVM verwachtte in haar corona-inclusieve VTV (c-VTV 2020) dat de sterfte aan COVID-19 waarschijnlijk in de top 3 van doodsoorzaken in 2020 zou komen en dat is ook gebleken. De eerste resultaten van de gezondheidsmonitors laten een verslechtering zien van de mentale gezondheid. De mentale gezondheid ging ook voor de pandemie al achteruit, maar de pandemie heeft deze verslechtering versterkt.

In de c-VTV is de directe corona-impact in kaart gebracht, maar ook de indirecte effecten van de coronacrisis. Dit gaat zowel over gezondheidseffecten door veranderende leefstijl, minder geleverde reguliere zorg en langere termijn effecten van sociaaleconomische ontwikkelingen. Er komt een viertal opgaven naar voren in de c-VTV; 'inzet op integrale preventie', 'Een toekomst met chronische ziekten en infectieziekten', 'Meer aandacht voor mentale gezondheid' en 'Urgentie blijvende samenwerking ministeries'. Deze laatste is een opgave voor het ministerie en niet voor de gemeente of de GGD. Vanuit de brede blik op gezondheid hebben wij als gemeenten en GGD het liever over mensen met een chronische aandoening dan over chronische ziek(t)en.

- **Inzet op integrale preventie**

De maatregelen hadden een grote impact op de leefstijl van inwoners. Er werd meer gerookt en minder bewogen bleek uit onderzoek van de corona gedragsunit. Om aan leefstijl te kunnen werken moeten vaak eerst achterliggende sociale problemen worden opgelost, zoals schulden en stress, voordat er ruimte ontstaat om aan een gezonde leefstijl te werken.

- **Een toekomst met chronische aandoeningen én infectieziekten**

Voldoende aandacht voor 'planbare' ontwikkelingen én ruimte voor het onverwachte. Het samengaan van chronische aandoeningen en infectieziekten vraagt daarnaast om nieuwe, geïntegreerde kennis, nieuwe zorgconcepten tussen formele zorg en mantelzorg en meer samenwerking tussen verschillende (zorg)partijen.

- **Meer aandacht voor mentale gezondheid**

De toenemende mentale druk bij jongeren en jongvolwassenen is door de coronacrisis een nog grotere opgave geworden. Ook in andere leeftijdsgroepen zien we meer gevoelens van angst, stress, somberheid en eenzaamheid.

Pandemisch paraat zijn

De afgelopen jaren stonden in het teken van een ongekennde pandemie. Er is door veel partijen veel werk verzet en veel bereikt. Corona heeft ons echter ook geleerd dat we onvoldoende waren voorbereid op een pandemie. Experts op het gebied van infectieziekten wijzen ons op een toenemend risico op zoönosen² en grootschalige uitbraken van infectieziekten. De afgelopen jaren hebben het besef versterkt dat de inzet voor publieke gezondheid ook behelst dat we een crisis als de corona crisis moeten kunnen bestrijden. Het versterken van de pandemisch paraatheid zal een belangrijk thema zijn in de komende jaren. Versterken en daarna onderhouden. Dit is een thema waar met

² Zoönosen zijn infecties die van dieren op mensen kunnen worden overgedragen, en andersom (zoals vogelgriep).

voortvarendheid door landelijke partijen (o.a. VWS, RIVM, GGDGHOR Nederland) in de publieke gezondheid aan wordt gewerkt. Zo wordt ondermeer gebouwd aan een landelijke functionaliteit infectieziekten (LFI). Deze wordt gepositioneerd bij het RIVM. De wet publieke gezondheid wordt aangepast met de lessen geleerd vanuit de coronacrisis.

Hier ligt ook een opdracht voor de (lokale) overheid en voor de GGD in het bijzonder. Pandemisch paraat zijn vraagt veel van ons, de GGD en gemeenten. De GGD-organisatie zal structureel versterkt moeten worden. Naar verwachting zal er structureel ingezet moeten worden op versterking van de infectieziektebestrijding. Daarnaast verwachten we dat binnen de publieke gezondheid het vaccinatiestelsel vereenvoudigd wordt en GGD'en daar de centrale rol in gaan spelen.

Uitdagingen in de zorg

De toekomstige houdbaarheid van de zorg staat onder druk. Als maatschappij worden we geconfronteerd met een stijgende en veranderende (complexere) zorgvraag en een stijging van de zorguitgaven. Ook de komende decennia blijft de zorgvraag stijgen, onder andere door de vergrijzing en de toename van het aantal chronisch zieken, de mentale druk en psychische problemen (VTV 2024). Wil je in de gezondheid van inwoners iets bereiken, dan is het sociaal domein één van de knoppen waar je aan kunt draaien. Gezondheid en zorg zijn daarmee op lokaal niveau nog steviger aan elkaar verbonden.

Preventie en het versterken van gezondheidsvaardigheden kunnen een deel van het antwoord zijn om te komen tot betere gezondheid. Gezonde inwoners doen een lager beroep op zorg. Naast de inzet op een efficiënt en effectief systeem voor het organiseren van zorg is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid een belangrijk instrument voor gemeenten om hun inwoners zo gezond mogelijk te laten zijn en de zorgdienstverlening betaalbaar te houden. Door tijdig in te zetten op ontwikkelingen op het gebied van wonen en zorg/gezondheid is winst te behalen. Van belang daarbij is dat lokale verschillen onderkend blijven worden.

Niet alleen op vakinhoudelijk gebied zien we uitdagingen, maar ook als het gaat om het hebben van voldoende (zorg)personeel. We worden in toenemende mate geconfronteerd met tekort aan (zorg)personeel. Om goed in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen is het ook van belang te kijken naar hoe we professionals zo optimaal mogelijk inzetten. Vanzelfsprekend moeten daarvoor keuzes gemaakt worden in wat prioriteit krijgt.

Landelijke akkoorden IZA en GALA

De afgelopen tijd zijn er diverse akkoorden gesloten op landelijk niveau, zoals Sociale Basis, Preventieakkoord, Integraal Zorgakkoord en het WOZO (Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen). Deze akkoorden gaan in op de uitdagingen in de zorg en de mogelijke oplossingen hiervoor. Al deze akkoorden bevatten passages over preventie en gezondheidsbevordering. Deze passages vormen samen het Gezond & Actief Leven Akkoord.

In het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) maken gemeenten en verschillende zorgpartijen afspraken over te bereiken gezondheidsdoelen voor de komende jaren. Beide akkoorden passen in een beweging van 'zorg naar gezondheid' die door veel gemeenten al is ingezet. Het IZA bevat afspraken tussen 13 partijen over het toegankelijk en beheersbaar houden van de zorg. In het GALA maken het rijk, gemeenten en verzekeraars afspraken over drie thema's: preventie, versterking van de sociale basis en sport & bewegen.

De gemeenten hebben de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan hoe een integrale aanpak van gezondheidsbeleid kan werken. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met

mentaal weerbare gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Uitgangspunt daarbij is het terugdringen van gezondheidsachterstanden en 'gezond leven makkelijk maken'. Beide akkoorden bieden de gemeenten de mogelijkheid om de opgedane ervaringen ten behoeve van de inwoners breder in te zetten en de samenwerking met zorgpartijen lokaal en regionaal effectiever en minder vrijblijvend te organiseren.

VWS, gemeenten, GGD-en en zorgverzekeraars hebben zich in het GALA gecommitteerd aan de volgende gemeenschappelijke doelen:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden
- Domein-overstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur

Veranderingen in de leefomgeving

De komende jaren verandert de leefomgeving snel door de hoeveelheid woningen die gebouwd moeten worden, de energietransitie en klimaatadaptatie. Met de komst van de Omgevingswet (2024) krijgt gezondheid een plek in ruimtelijke ontwikkeling.

Bij het inrichten van de omgeving voor de nieuwe woningen of het herinrichten van wijken zijn thema's zoals voldoende groen, geluid, verkeersveiligheid, luchtkwaliteit, hitte, wateroverlast en mogelijkheden tot buitenspelen/ buiten recreëren van belang om de omgeving gezond in te richten. Er is hiermee aandacht voor zowel gezondheidsbescherming als gezondheidsbevordering. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Een beweegvriendelijke omgeving kan bijvoorbeeld helpen om overgewicht tegen te gaan.

Inzetten op energietransitie betekent dat we onze energie steeds meer halen uit hernieuwbare bronnen, zoals zonne- en windenergie³ (RIVM, 2023). In een onderzoek dat recent naar de Tweede Kamer is gestuurd, zijn de gezondheidseffecten van de energietransitie in kaart gebracht, oftewel de overgang van fossiele energiebronnen op bijvoorbeeld zonne- en windenergie. Die overgang is per saldo positief voor de gezondheid. Het gaat daarbij vooral om de positieve gevolgen voor de luchtkwaliteit en daarnaast ook minder geluidsoverlast. Maar er zijn ook aandachtspunten voor hoe de leefomgeving eruit gaat zien en hoe inwoners die ervaren en of ze hinder ervan ervaren.

De gezondheidsimpact van klimaatverandering is belangrijk om mee te nemen in ruimtelijke plannen voor de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van effecten zijn toename van hittestress, verandering van de lucht- en waterkwaliteit, of een toename van infectieziekten en allergieën. Er worden verschillende maatregelen genomen om verdere klimaatverandering te voorkomen of aanpassing om de negatieve gevolgen ervan te beperken. Belangrijk is bijvoorbeeld de aanleg van meer groen in wijken en buurten, zodat er meer natuurlijke schaduw mogelijk is en inwoners ruimte voor verkoeling kunnen vinden in de hete zomers. Vooral buurten met inwoners met een lage sociaaleconomische status hebben echter nu al minder groen en zijn van een slechtere kwaliteit dan andere buurten. Daar moet gericht op worden ingezet.

³ [Beeldverhaal Energietransitie | Gezonde Leefomgeving](#)

Visie en uitgangspunten

In alle ontwikkelingen en beschrijvingen van toekomstperspectieven blijkt dat integraal beleid en samenhang tussen beleidsterreinen van groot belang is om gezondheid positief te beïnvloeden. Steeds meer mensen hebben een ziekte of aandoening, maar zijn daarmee niet per sé beperkt of ongezond. Het voorkómen en beperken van ziekte en ongezondheid is belangrijk. Het stimuleren van de factoren die bijdragen aan gezondheid is zeker zo belangrijk. Naast leefstijlaspecten gaat het hierbij aanvullend om bijvoorbeeld aandacht voor regievoering en versterking van vaardigheden.

We hanteren drie uitgangspunten:

1. Een brede kijk op gezondheid
2. Gericht investeren voor gelijke kansen
3. Samenhang in beleid

Een brede kijk op gezondheid

Mensen zijn niet hun aandoening. Wanneer we het over gezondheid hebben focussen we daar doorgaans wel op. Alle aandacht gaat uit naar klachten en gezondheidsproblemen en hoe we die kunnen oplossen. De brede kijk op gezondheid kiest een andere invalshoek. Het accent ligt niet op ziekte. Maar op mensen zelf, hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.

Vanuit deze brede kijk op gezondheid dragen we bij aan het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Deze visie op gezondheid stelt niet alleen eigen regie en aanpassingsvermogen van mensen centraal, maar geeft ook inzicht in het brede palet aan zaken die van invloed zijn op gezondheid. Want naast leefstijl wordt gezondheid gevormd door veel andere zaken. Zoals of je werkt/kunt werken, hoe je woont, of je rondkomt van je geld, mee kunt doen in de maatschappij, of je veilig voelt, idealen hebt en of je kunt ontspannen en accepteren.

Naast individu meer aandacht voor het collectief

Binnen deze blik op gezondheid is het van belang om naast individuele preventie ook aandacht te hebben voor het bevorderen van gezondheid op collectief niveau. Denk hier bijvoorbeeld aan de begeleiding van kinderen met overgewicht vanuit de brede kijk op gezondheid. Dit kan bijvoorbeeld door de aanpak Kind naar Gezond Gewicht uit te voeren, waarbij je meer naar het systeem rondom het kind kijkt, meer passend bij de huidige maatschappelijke context. Maar daarnaast is het ook goed om iets op collectief niveau te organiseren. Denk hierbij aan webinars voor ouders over hoe je het gesprek aangaat met je kind over het gewicht en wat dit betekent voor het kind.

Deze manier van kijken naar gezondheid past goed bij zowel de GGD als de 14 Twentse gemeenten en gebeurt op verschillende niveaus. Van een goed gesprek met cliënten tot het ontwikkelen van beleidsvisies en programma's op gezondheidsvraagstukken.

Gericht investeren voor gelijke kansen

Al decennialang bestaan tussen sociaaleconomische groepen grote gezondheidsverschillen. De verschillen tussen groepen zijn echter niet kleiner geworden, soms zelfs groter (WRR, 2018). De WRR pleit voor de focus op gezondheidspotentieel onder de bevolking in plaats van het verkleinen van de verschillen centraal te stellen. Het is van belang te investeren in een basis voor iedereen, maar waar de meest kwetsbaren optimaal mogelijk van profiteren. Dat betekent soms een keuze maken in hoe we deze basis aanbieden en bij wie daar meer gericht op investeren.

Ook in Twente zijn de kansen op gezondheid niet voor iedereen gelijk. Iemand die opgroeit in een gezin met een hoog inkomen en een hoog opleidingsniveau heeft meer kans om langer te leven in een goede gezondheid, dan iemand die opgroeit in een gezin met een laag inkomen en een laag opleidingsniveau. Mensen in een kwetsbare sociaal economische situatie kampen veelal met bestaansonzekerheid, armoede, schulden, problemen rondom huisvesting, een ongezonde leefomgeving, zwakkere gezondheidsvaardigheden, eenzaamheid of werkloosheid. Het is belangrijk om meer aandacht te hebben voor inwoners die niet of minder (de) mogelijkheden hebben om in gezondheid te kunnen leven. Dit vraagt om gericht investeren; ongelijk investeren voor gelijke kansen. Dat is de manier om gelijke kansen op gezondheid te bewerkstelligen. Het is hierbij van belang dat je je in de wereld van de ander kunt verplaatsen, door te kijken naar leefomstandigheden, woning, werk en sociaal netwerk, want problemen hangen altijd met elkaar samen. Niet iedereen beschikt over de kennis, vaardigheden en mogelijkheden om gezonde keuzes te maken. Ook van professionals vraagt dit een houding waarbij altijd op maat zorg wordt geboden.

Daarnaast is het belangrijk om data-gedreven te werken. Dit geeft inzicht in welke (groep) inwoners het grootste gezondheidspotentieel hebben en waar we gericht kunnen investeren. Uiteraard rekening houdend met de geldende wetgeving met betrekking tot privacy.

Samenhang in beleid

Voor een goede gezondheid van onze inwoners spelen meerdere factoren een rol zoals beweging, leefomgeving, opleidingsniveau, voeding, werk en inkomen en mentale gezondheid. Factoren die veelal behoren tot het beleidsterrein buiten de publieke gezondheid en factoren die behoren tot het werkterrein van andere (maatschappelijke)organisaties. Vaak gaat het bij gezondheidsproblemen om een optelsom van deze factoren. De sociale en

fysieke omgeving beïnvloeden de gezondheid van het individu en de groep, zie *figuur hierboven*⁴. Vaak (her)kennen we de samenhang wel tussen die sociaal-maatschappelijke invloeden en gezondheid, maar lukt het niet om de problemen echt in samenhang op- en aan te pakken. Iedere professional zoomt in op zijn eigen stuk: lichamelijke ziekte, mentale problemen, welzijn, wonen, werk of participatie. De uitdaging is om integraal en domein-overstijgend gezamenlijk te werken aan gezondheid.

We geven ons zelf daarbij een opdracht mee. Binnen de samenhang in beleid nemen we die ingang die, gezien ons uitgangspunt 2 “gericht investeren voor gelijke kansen”, inwoners met de grootste gezondheidsachterstanden het beste helpt. Bij voorbeeld gericht inzetten op bestaanszekerheid en een gezonde leefomgeving zal bij deze groep een groter effect hebben op de gezondheid dan bijvoorbeeld bij die groep in te zetten op een beweegprogramma.

⁴ Figuur 4: samenhang factoren op gezondheid (Loket Gezond Leven)

Het beschermen en bevorderen van de gezondheid lukt alleen maar goed als er samenhangend beleid is en een integrale aanpak met aandacht voor de achterliggende factoren die invloed hebben op gezondheid. Zorg leveren is daarmee altijd een dialoog en geen voorschrijven.

Waar willen we naar toe?

Twente scoort op diverse gezondheidsindicatoren onder het landelijk gemiddelde. Het achterblijven is vanuit sociaal economisch perspectief en de historie van de regio te begrijpen, maar onacceptabel. Er is altijd veel ongeschoolde arbeid in de regio geweest, zoals werken in het veen en in de textielindustrie. Met het wegtrekken van de textielindustrie naar Azië in de jaren 60 ontstond er veel werkloosheid in Twente. Waren er in de Twentse textielindustrie rond 1950 nog zo'n 44.000 werknemers actief, 35 jaar later nog maar 6.000. Dit leidde tot armoede. Langdurige armoede leidt tot gezondheidsproblematiek. Dat geeft ons een belangrijke opdracht. Op het gebied van gezondheid willen we onze achterstand op zijn minst inlopen. Het is namelijk onacceptabel dat er grote gezondheidsverschillen zijn landelijk en in Twente. Maar ook dat er een kloof is tussen Twente en het gemiddelde in Nederland. Een eerste stap hierin is het werken aan het verkleinen van de kloof met als ambitie:

'Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland.'

Op welke thema's ligt de focus?

Er zijn in de eerder geschetste ontwikkelingen heel veel aanknopingspunten voor het verbeteren van de gezondheid van de inwoner van Twente. In de eerdere editie van de langetermijnvisie is gekozen voor het inzetten op 19 gezondheidsindicatoren. Voor indicatoren is toen gekozen omdat er een bestuurlijke wens was om voortgang in harde cijfers te kunnen meten. De ervaring van de afgelopen vier jaar leert dat de indicatoren van destijds een te smalle benadering hebben. De indicatoren waren gericht op enkele aspecten van gezondheid. De inzet hierop leidde tot te weinig integraliteit in beleid, wat wel het doel was. Het benoemen van een concrete indicator brengt namelijk vaak niet de goede probleemanalyse met zich mee. Als we bijvoorbeeld kijken naar overgewicht, zien we dat adviezen en gezondheidsbevorderende activiteiten zich vaak beperken tot meer beweging en gezonde voeding. Maar vaak zijn er (daarnaast) achterliggende problemen waardoor overgewicht optreedt. Onderzoek heeft uitgewezen dat alleen adviseren op meer beweging en gezondere voeding geen effect heeft, het vergroot zelfs de kloof in gezondheidsverschillen. Ook is het niet goed te meten of het effect dat we in de cijfers zien, komt door het ingezette beleid. Het resultaat in indicatoren zegt dus weinig over de effectiviteit. Daarnaast is er landelijk geen eenduidige definitie van enkele indicatoren, waardoor vergelijken minder goed mogelijk is. Op basis van de evaluatie van de indicatoren met gemeenten en met professionals van de GGD werd geadviseerd om in te zetten op thema's.

Gezondheid als begrip is veelomvattend, daarom kiezen we voor een aantal thema's waar we op willen focussen. Bij het kiezen van de thema's hebben we rekening gehouden met de volgende drie zaken:

- Het zijn thema's die urgent zijn in heel Nederland. Uit diverse onderzoeken en landelijke rapporten blijkt dat mentale gezondheid, gezonde leefomgeving en gezonde leefstijl voorbeelden hiervan zijn. Op deze thema's bekijken we waar het meest gezondheidspotentieel zit en daar investeren we gericht op.
- Het zijn thema's waar we in Twente minder goed op scoren dan in de rest van Nederland, om zo het verschil met het gemiddelde in Nederland te verkleinen. Investeren op deze thema's betekent meer rendement ten aanzien van gelijke kansen op gezondheid. Dit sluit aan bij de centrale ambitie.

- Daarnaast kunnen en willen we niet heen om het thema beschermen en vaccineren. Dit als uitvloeisel van een verhoging van de pandemische paraatheid.

In het hoofdstuk Trends en Ontwikkelingen zijn al diverse thema's genoemd die de komende jaren gaan spelen of die belangrijk blijven. Uit de monitorgegevens blijkt dat mentale gezondheid in alle levensfasen belangrijk is. Vooral bij jongeren staat deze onder druk. Ook de leefstijl van de inwoners van Twente blijft een belangrijke voorspeller van gezondheid. Inzet hierop verkleint het verschil met de gemiddelde Nederlander. Daarnaast kunnen we niet om het thema Beschermen en Vaccineren heen, vanwege de ervaringen in de afgelopen jaren en de landelijke ambitie die hierop is geformuleerd. De Omgevingswet en alle kennis die de afgelopen jaren opgedaan is over de invloed van de fysieke en sociale leefomgeving op gezondheid, maken dat een gezonde leefomgeving voor alle leeftijden belangrijk is.

We zien dus vier thema's die als een satéprikker door alle levensfasen van een inwoner van Twente lopen. Als we werken aan de vier thema's in alle levensfasen, van jong tot oud, doen we dit vanuit de uitgangspunten 'brede kijk op gezondheid', 'gericht investeren voor gelijke kansen' en 'samenhang in beleid'.

Hoe pakken we het aan?

In de langetermijnvisie Gezonde Toekomst voor Twente (2018) zijn een viertal gezondheidsopgaven geformuleerd om de Twentse ambitie te kunnen bereiken. Het werken aan deze opgaven is nog steeds relevant gezien alle ontwikkelingen zoals hierboven geschetst. Maar we stellen voor om de gezondheidsopgaven te relateren aan de levensloop, en meer integraal te werken. Dit betekent dat de opgave 'Gezond wonen' wordt aangepast in een thema 'Gezonde leefomgeving'. Er zijn dus drie gezondheidsopgaven waar we aan gaan werken namelijk gezond opgroeien, gezond meedoen en gezond oud zijn en daarmee bereiken we elke Twentenaar. Demedicalisering en normalisering van handelingsperspectieven is hierbij onze inzet.

Gezond opgroeien

Hierbij zetten we in op de gezondheid van de jeugd als basis voor een gezonde levensloop. Het verminderen van zorgvragen en de daarmee samenhangende zorgconsumptie op latere leeftijd start met het bevorderen van gezond gedrag bij kinderen en adolescenten. Dit begint al bij de eerste duizend dagen van het leven die sterk bepalend zijn voor gezondheid op latere leeftijd. Extra aandacht geven we hierbij aan de groep met een lage sociaal economische status (SES), onder het motto ongelijk investeren voor meer gelijke kansen (GALA 2023). In deze groep is een grote achterstand in gezonde levensjaren t.o.v. de groep met een hogere SES. We sluiten aan bij daar waar jeugdigen opgroeien: het gezin, de school, de wijk, sport en cultuur. We zetten hierbij onder meer in op het vergroten van hun (mentale) weerbaarheid en een gezonde leefstijl (GALA, 2023).

Gezond meedoen

Hierbij zetten we in op inwoners in de levensfase 25 – 65 jaar. "Meedoen" staat voor die levensfase waarin men actief is in de samenleving. Betaald en onbetaalde arbeid heeft, in welke vorm dan ook. Meedoen in de sociale omgeving, het dorp en de wijk. Meedoen in de vrije tijd op gebied van sport, cultuur of anderszins. Met deze groep is vanuit de GGD weinig contact vanuit de optiek gezondheid. Juist daar ligt wel een noodzaak. Gevolgen van leefstijl van volwassenen uiteten zich in de mate van gezondheidsvraagstukken op latere leeftijd.

Volwassenen zijn ook de opvoeders van kinderen en jeugdigen. Inzet op volwassenen kan effect resulteren bij het ontwikkelen van een gezonde leefstijl bij kinderen en jeugdigen, maar ook het vitaal houden van deze groep als zij mantelzorg gaat verlenen/verleent. Inzet op volwassenen kan resulteren in het consolideren van een gezonde leefstijl bij ouderen en daarmee het verminderen van een beroep op zorg en ondersteuning. Specifieke aandacht is hierbij nodig voor de mentale gezondheid (GALA, 2023) van alle leeftijdsgroepen in deze levensfase, zeker gezien de impact van de pandemie en meer in het algemeen de uitdagingen die het leven biedt.

Gezond oud zijn

Hierbij zetten we in op het vitaal ouder worden en het gezond blijven van ouderen. Het accent in de gezondheidsbevordering verschuift naar bestendigen van gezondheidsvaardigheden. Gezond oud zijn doet een groot beroep op het aanpassingsvermogen van inwoners, omdat de fysieke, sociale en emotionele uitdagingen groot zijn. Door de toename van het aantal ouderen die zelfstandig wonen zal de druk op de sociale omgeving, waaronder mantelzorg, toenemen. Daarom is inzet op vitaal ouder worden en langer meedoen, door het versterken van de zelfredzaamheid van ouderen van belang (GALA 2023 en VTV 2024) essentieel.

Financiering

Het uitvoeren van publieke gezondheid vraagt budget. Een belangrijk deel van de beschikbare gemeentelijke budgetten voor publieke gezondheid wordt besteed aan de GGD. Veel van de corebusiness van GGD Twente zal bijdragen aan de ambities zoals verwoord in deze visie. Er is landelijk een breed gedragen opvatting dat er meer budget moet naar de voorkant van ons zorgsysteem. Meer geld besteden aan preventie en gezondheidsbevordering.

Een eerste belangrijke stap die daarin is gezet is het afsluiten van het Integraal Zorgakkoord (IZA) door veel aan de zorg verbonden partijen waaronder de VNG en GGDGHOR Nederland. Geld dat beschikbaar komt voor de uitvoering van het IZA op lokaal niveau kan mede gebruikt worden voor de financiering van onze ambities in deze visie. Volgtijdelijk op het IZA is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) afgesloten. Met dit akkoord en de budgetten die dit met zich meebrengt kan de komende jaren de extra inzet van gemeenten en GGD medegefinancierd worden. Voor het versterken van de infectieziektebestrijding en de pandemische paraatheid verwachten we extra financiële middelen van het Rijk.

Brede specifieke uitkering (SPUK)

De financiële stromen die horen bij het IZA en het GALA is een SPUK (brede specifieke uitkering). De SPUK geldt voor de jaren 2023-2026. De SPUK bestaat voor het grootste deel uit bestaande financiële middelen, die gemeenten nu uit meerdere subsidies van het rijk ontvangen. Ze zijn in de SPUK geclusterd. Er lopen al diverse projecten/programma's binnen gemeenten, maar ook binnen Twentse Koers en een aantal in samenwerking met/bij de GGD. Onder de SPUK vallen 15 programma's, enkele ervan zijn nieuwe thema's. In de uitwerking voor de periode 2024-2027 zal worden beschreven wat we regionaal op deze nieuwe thema's kunnen oppakken en wat lokaal wordt gedaan.

Governance

Op zich behoeft deze visie op publieke gezondheid geen specifieke afspraken over de governance. De besturing gebeurt in bestaande structuren: binnen gemeenten, bij de GGD en in hun bestaande onderlinge bestuurlijke afspraken. Specifieke afspraken op korte termijn maken we in de uitwerking van deze visie voor de periode 2024-2027. Het IZA zet in op het realiseren van een regionale preventiestructuur. Daarbij zijn naast GGD en gemeenten ook IZA partijen betrokken, in het bijzonder het zorgkantoor Twente. Die preventiestructuur wordt in Twente voornamelijk ontwikkeld binnen het programma Twentse Koers. De eigenaren van deze langetermijnvisie, de Twentse gemeenten en GGD Twente, zijn ook deelnemers in Twentse Koers. Deels kan er gelijk en gezamenlijk opgetrokken worden. GGD Twente is hierbij de wettelijke basisstructuur voor publieke gezondheid in Twente. Naar verwachting zal in de eerste jaren van de uitwerking van deze visie gebouwd worden aan de binnen het IZA gewenste preventiestructuur. We zien het als onze opdracht om deze goed en duurzaam te verbinden met de basisstructuur van publieke gezondheid, zodat wanneer de IZA-financiering ophoudt, er een versterkte basisstructuur staat in Twente.

Monitoring

Het is nodig en verstandig om bij preventie en gezondheidsbevordering ver vooruit te kijken. Effecten van maatregelen, of het ontbreken daarvan, zijn veelal pas na jaren zichtbaar. Goed is ook om periodiek het vergezicht te evalueren. Er kunnen uiteenlopende redenen zijn om de langjarige focus te verschuiven. Voorbeelden hiervan zijn: maatschappelijke ontwikkelingen, inzichten in effecten van beleid, nieuwe wetenschappelijke inzichten, regelgeving, geld.

De gezondheidsmonitoren zoals uitgevoerd door de GGD zijn voor ons in de monitoring de basis. Deze monitoren brengen in toenemende mate het brede perspectief op gezondheid in beeld. Het beeld dat deze gezondheidsmonitoren opleveren verrijken we met gegevens vanuit bijvoorbeeld het CBS, de monitor sociaal domein Twente en andere relevante regionale en lokale gegevensbanken.

Naast 'harde' cijfers vinden we het ook belangrijk om bij professionals en in de samenleving op te halen wat zij aan effecten van beleid ervaren. Resultaten en effecten van gezondheidsbeleid zijn lang niet altijd direct zichtbaar in cijfers. Het proces waar inwoners mee te maken krijgen en de effecten die zij daarin ervaren geven mede duiding. Daarom gaat monitoring niet alleen om 'tellen', maar ook om 'vertellen'. Monitoringsafspraken op de kort cyclische inzet in de komende vier jaar maken we in de uitwerking van deze visie op publieke gezondheid voor de periode 2024-2027.

Gezonde Generaties in Twente

visie periode 2024–2027

Een visie van de 14 Twentse Gemeenten & GGD Twente

“Het is onacceptabel dat er landelijk en in Twente grote gezondheidsverschillen zijn. Het is onze gezamenlijke ambitie dat inwoners van Twente minimaal net zo lang in gezondheid leven als inwoners ergens anders in Nederland.”

Samantha Dinsbach
Directeur Publieke Gezondheid

De huidige gezondheidssituatie is het vertrekpunt

De stip aan de horizon is een gezonde generatie in 2040. We lopen gelijk op met de visiedocumenten Volksgezondheid Toekomstverkenning van het RIVM en het IZA en GALA van het ministerie van VWS.

De levensverwachting bij geboorte is in Twente (81,3 jaar) lager dan gemiddeld in Nederland (81,7 jaar). Ook het aantal levensjaren zonder lichamelijke beperkingen is lager (70,5 versus 71,4). De levensverwachting in goed ervaren gezondheid van de Twentenaar (67,5) is hoger dan gemiddeld in Nederland (66,9).

[!\[\]\(99f58673407353e96a019fbca558fd72_img.jpg\) Cijfers levensverwachting](#)

[!\[\]\(0f848bbd71cef6b345273b16f905912a_img.jpg\) Cijfers gezonde levensverwachting](#)

Veranderende omgeving

Naast de gezondheidsstatus van de Twentse inwoner, speelt ook de omgeving van de inwoner een belangrijke rol.

Dit zijn de belangrijke ontwikkelingen:

Impact Corona

Mentale gezondheid en samenhang in beleid

Pandemisch paraat

Versterking infectieziektebestrijding GGD en vaccineren

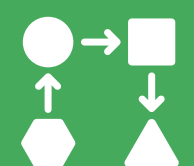
Landelijke akkoorden

IZA en GALA om gezondheidsdoelen te bereiken, gezonde generatie 2040

Uitdagingen zorg

Vergrijzing, meer chronische aandoeningen en te weinig zorgpersoneel

Veranderingen

In de leefomgeving. Energietransitie en klimaatadaptatie

Uitgangspunten

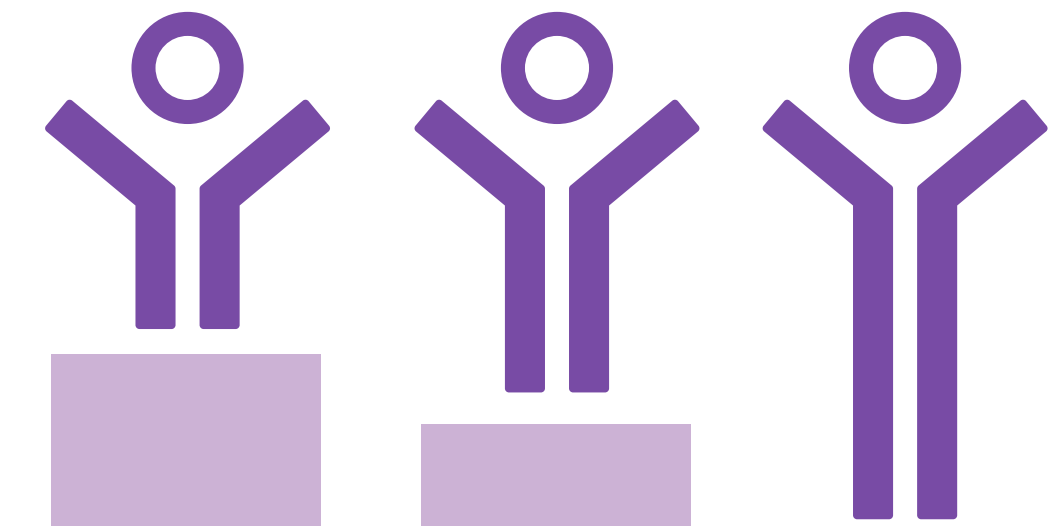
Brede kijk op gezondheid

Dit betekent dat het accent niet op ziekte ligt. Maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt.

Samenhang in beleid

Voor een goede gezondheid van onze inwoners spelen meerdere factoren een rol. Factoren die veelal behoren tot beleidsterreinen buiten de publieke gezondheid en factoren die behoren tot het werkterrein van andere (maatschappelijke) organisaties.

Gericht investeren voor gelijke kansen

Een basis voor iedereen. Het is belangrijk om meer aandacht te hebben voor inwoners die niet of minder (de) mogelijkheden hebben om in gezondheid te kunnen leven. Dit vraagt om gericht investeren; ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Vier thema's

We zien vier thema's die als een satéprikker door alle levensfases van een inwoner van Twente lopen. Als we werken aan de vier thema's in alle levensfases, van jong tot oud, doen we dit vanuit de uitgangspunten

'brede kijk op gezondheid', 'samenhang in beleid' en 'gericht investeren voor gelijke kansen'. Want zo bereiken we elke Twentenaar en werken we samen aan een gezonde Twentse samenleving.

Brede kijk op gezondheid
Gericht investeren voor gelijke kansen
Samenhang in beleid

Mentale
Gezondheid

Leefstijl

Beschermen
en vaccineren

Leef-
omgeving

Een visie van de 14 Twentse Gemeenten & GGD Twente

Informatiebrief algemeen bestuur

Briefnummer	2023-000033
Van	Dagelijks bestuur
Datum	7 juni 2023
Onderwerp	Notitie Gastheerschap

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding:

Op 10 juni 2021 heeft uw bestuur de bestuurlijke eindtoets van de veranderopdracht Regio Twente vastgesteld. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van deze opdracht was het aanbrengen van focus, eenvoud en transparantie. In het kader hiervan is bij de veranderopdracht ook scherp gekeken op welke wijze coalities (vrijwillige samenwerkingen van 2 of meer gemeenten) het beste georganiseerd kunnen worden. Met de vaststelling van de eindtoets heeft het algemeen bestuur weloverwogen besloten dat een aantal coalities georganiseerd blijven worden door SamenTwente als gastheer. In de bijgevoegde notitie gaan we in op wat het begrip gastheerschap voor ons betekent.

Kernboodschap:

De notitie geeft uitgangspunten aan die wij belangrijk vinden bij gastheerschappen

In de notitie is beschreven hoe SamenTwente omgaat met gastheerschappen. Via de notitie geven wij een antwoord op hoe we samenwerken als we het hebben over gastheerschap en wat dit begrip volgens ons inhoudt. Belangrijkste uitgangspunten bij gastheerschap zijn: samenwerken op basis van vertrouwen, scheiden van rollen, aanbrengen van waterscheidingen, spelregels van de gastheer en het maken van dienstverleningsafspraken. Met de notitie beogen we bij te dragen aan kaderstelling bij gastheerschappen bij SamenTwente.

De notitie draagt bij aan goed bestuur

In het kader van goed bestuur is transparantie één van de uitgangspunten. De notitie maakt transparant wat wij belangrijk vinden bij gastheerschappen.

Maar met een notitie bereik je niet automatisch het gewenste effect

Het vraagt inspanning van de coalitiepartners, uw bestuur, ons dagelijks bestuur en de ambtelijk accounthouders. De notitie biedt heldere uitgangspunten, de uitwerking (bijv. bestuurs- en dienstverleningsovereenkomsten) is mensenwerk. Door doorlopend met elkaar in gesprek te blijven over wat beter en/of anders kan zorgen we voor een verdere professionalisering.

Vervolg:

De uitgangspunten uit deze notitie zijn niet in beton gegoten. De notitie wordt gaandeweg verrijkt met ervaringen die we op doen. Periodiek wordt de notitie daarom herijkt en opnieuw ter informatie aangeboden aan uw bestuur.

Hoogachtend,
Dagelijks bestuur

Bijlage(n):

1. Notitie Gastheerschap

Gezond,
veilig
& vitaal

Notitie Gastheerschap

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Uitgangspunten:	3
1. Vertrouwen	3
2. Onderkennen en scheiden van rollen.....	3
3. Bestuurlijke en financiële waterscheiding	4
4. Balans tussen spelregels van de gastheer en de eigen identiteit	4
5. Dienstverleningsafspraken met gastheer	5

Inleiding

Door het vaststellen van de bestuurlijke eindtoets van de veranderopdracht Regio Twente heeft het algemeen bestuur besloten dat het onderbrengen van coalities (vrijwillige samenwerkingen van twee of meer gemeenten) bij SamenTwente niet past in de uitgangspunten van de veranderopdracht. Voor wat betreft Kennispunt Twente en Samen14 is door het algemeen bestuur een weloverwogen besluit genomen met goede argumenten om hiervan af te wijken. Dit betekent dat SamenTwente gastheer blijft voor een aantal coalities. Dit geldt ook voor de Twentse Koers. Voor nieuwe coalities geldt het uitgangspunt van de veranderopdracht. Daar is bepaald dat als gemeenten ervoor kiezen samen te werken, dan gebeurt dit eenvoudig en flexibel, via gastheerschap door gemeenten.

In deze notitie gaan we in op wat het begrip gastheerschap voor ons betekent. Hoe werken we samen met de coalities die bij ons zijn ondergebracht als we het over gastheerschap hebben en welke verantwoordelijkheden over en weer houdt dit begrip nou in? Middels deze notitie geven wij hierop een antwoord. Belangrijk om te realiseren is dat deze notitie niet allesomvattend is met betrekking tot het begrip gastheerschap. We zoomen in op een aantal voor ons belangrijkste uitgangspunten. Deze notitie is in samenspraak met één van onze gasten opgesteld en is onderdeel van een drieluik. In dit document zetten wij uiteen wat wij verstaan onder gastheerschap. In een bestuursvereenkomst/convenant leggen de deelnemers de samenwerkingsafspraken vast. Daarnaast leggen gast en gastheer dienstverleningsafspraken vast in een overeenkomst. Deze notitie is geen statisch stuk maar moet gezien worden als een levend document dat gaandeweg verrijkt kan worden met ervaringen die we op het gebied van gastheerschap op doen. Door doorlopend met elkaar in gesprek te blijven over wat beter en/of anders kan zorgen we voor een verdere professionalisering.

Uitgangspunten:

1. Vertrouwen

Samenwerken op basis van vertrouwen betekent dat je afspraken na komt en open en transparant bent in wat je doet, ook als zaken niet goed gaan. In de samenwerkingsrelatie heb je respect voor elkaars rol, taak en verantwoordelijkheid. Een aantal kernbegrippen bij samenwerken op basis van vertrouwen zijn: het geheel zien, verantwoordelijkheid nemen, begrip hebben voor elkaars standpunten en de dialoog voeren. In samenwerking bij het gastheerschap wordt er gestreefd naar partnerschap. Dit betekent onder meer dat we de afspraken waarop we samenwerken zo duidelijk mogelijk opschrijven. Als er toch situaties voordoen waarbij er onduidelijkheid is, dan handelen we vanuit de bedoeling van de samenwerking.

Gastheerschap betekent dat je samenwerkt op basis van vertrouwen. Kernbegrippen hierbij zijn onder andere: afspraken nakomen, het geheel zien, open en transparant naar elkaar zijn en verantwoordelijkheid nemen.

2. Onderkennen en scheiden van rollen en verantwoordelijkheden

Een randvoorwaarde voor een goede samenwerking tussen gastheer en gast is duidelijkheid hebben over (bestuurlijke) rollen en verantwoordelijkheden die hierbij horen. Dit past bij het principe van goed bestuur. Goed bestuur houdt onder meer in dat je onderkent dat er sprake is van verschillende rollen en dat je deze rollen ook zoveel mogelijk scheidt. Het moet over en weer volstrekt helder zijn wat partijen in hun rollen van elkaar mogen verwachten. Bij de samenwerking bij coalities onderscheiden wij de rollen van eigenaar/deelnemer, opdrachtgever en opdrachtnemer. Bij de coalities Kennispunt Twente en Twentse Koers is SamenTwente ook (mede) eigenaar. Bij de rol van eigenaar hoort onder meer het bewaken van de continuïteit van de organisatie/coalitie en beheersen van de risico's. Ook goede informatievoorziening tussen de coalitie, en in het geval van SamenTwente tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur, hoort bij de rol van eigenaar. De rol van eigenaar wordt bestuurlijk vormgegeven door het afvaardigen van een DB-lid van SamenTwente in het bestuur.

In de rol van opdrachtgever opereert SamenTwente als afnemer bij de gast. In deze rol formuleert de opdrachtgever de afspraken over te leveren producten en diensten en wordt de kwaliteit, kwantiteit en de prijs bewaakt. Want deze producten en diensten dragen bij aan de realisatie van de doelen van SamenTwente. De rol van opdrachtgever kan ook berusten bij de gast als het gaat om producten en diensten die de gast afneemt bij de gastheer, in dit geval SamenTwente. De gastheer is dan opdrachtnemer (bijvoorbeeld voor de gastheerdiensten zoals de bedrijfsvoeringstaken). In deze rol moet de gastheer ook oog hebben voor impact van gastheerschap op de eigen organisatie. Tussen de

verschillende rollen kunnen tegengestelde belangen ontstaan. Het is aan de bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordigers van de gastheer en aan die van de gast om hiermee integer om te gaan en steeds helder te zijn vanuit welke rol informatie en/of verantwoording wordt (af)gegeven. Uitgangspunt hierbij is het voor zover mogelijk scheiden van rollen.

Randvoorwaarde voor een succesvolle samenwerking tussen gastheer en gast is duidelijkheid hebben over de verschillende rollen en het (onder)scheiden hiervan. Bij de samenwerking tussen gast en gastheer onderscheiden wij de rollen van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer.

3. Bestuurlijke en financiële waterscheiding

Om gastheerschap transparant te kunnen blijven borgen voor de deelnemende gemeenten aan SamenTwente is het belangrijk dat er een duidelijke bestuurlijke en financiële waterscheiding wordt aangebracht. Een waterscheiding tussen de gastheeractiviteiten en de basistaken van SamenTwente. Het principe van gastheerschap houdt in dat de taken die de gast uitvoert niet zijn overgedragen aan de gastheer. Ze worden onder eigen verantwoordelijkheid van de eigenaren van de samenwerking uitgevoerd. Bovendien maakt de gast geen gebruik van de bestuurlijke gremia van de gastheer. In plaats hiervan wordt gebruik gemaakt van een eigen structuur. Zoals het bestuurdersoverleg Kennispunt Twente, Twentse Koers en Samen14. Met een financiële waterscheiding moet in de samenwerking steeds duidelijk zijn wie (deelnemer) wat betaalt en waaraan. De gastheeractiviteiten mogen financieel niet ten kosten gaan van de basistaken van de SamenTwente. Dit betekent dat alle kosten voor het gastheerschap gedragen dienen te worden door de gast. Financiële waterscheiding betekent ook dat de gast de risico's accepteert en draagt, waaronder in ieder geval verstaan: financiële risico's (zoals bijvoorbeeld afhankelijkheid van subsidies) en aansprakelijkheid. SamenTwente brengt in de planning en control cyclus een duidelijke waterscheiding aan tussen de coalities en de basistaken.

Er wordt een duidelijke bestuurlijke en financiële waterscheiding aangebracht tussen de werkzaamheden op basis van gastheerschap en de basistaken van SamenTwente.

4. Balans tussen spelregels van de gastheer en de eigen identiteit

De coalitions of the willing Kennispunt Twente en Samen14 zijn al vanaf 2014 integraal onderdeel van de gastheerorganisatie Regio Twente en nu van de rechtsopvolger, SamenTwente (biedt waar nodig rechtspersoonlijkheid aan de coalities). Vanaf 2021 kwam hier ook de coalitie Twentse Koers bij. Dit betekent dat al het personeel van deze coalities in-dienst is bij SamenTwente en alle rechten en plichten die van toepassing zijn op medewerkers van SamenTwente, ook van toepassing zijn op de medewerkers van de coalities. Ook de begroting van de coalities is integraal onderdeel van de begroting van SamenTwente. Samengevat betekent het dat alle spelregels (zowel interne als externe) die voor de gastheer van toepassing zijn, ook automatisch gelden voor de coalities. Denk hierbij aan financiële en juridische spelregels maar ook aan spelregels op het gebied van HR zoals arbeidsvoorwaarden/regelingen en cao. Maar gastheerschap betekent ook dat je als gast binnen de kaders van de gastheer, voor zover mogelijk, invulling moet kunnen blijven geven aan je eigen identiteit. In beginsel hanteren wij het uitgangspunt dat de spelregels van de gastheerorganisatie integraal van toepassing zijn op de gast. In samenspraak en op basis van wederzijdse instemming, wordt bekeken in hoeverre maatwerk voor de gast mogelijk is. Omdat het beleid van de gastheerorganisatie effect heeft op de gast, dient de gastheer de gast voldoende te betrekken bij organisatieontwikkelingen. Gast en gastheer maken hier afspraken over op welke wijze dit het beste georganiseerd kan worden.

Gastheerschap betekent dat de spelregels van de gastheer integraal van toepassing zijn op de gasten. Maar als gast moet je binnen deze spelregels invulling aan je eigen identiteit kunnen blijven geven. Dit betekent dat je als gast voor zover mogelijk invloed moet kunnen hebben op het beleid van de gastheer als het gaat om randvoorwaardelijke zaken zoals HR en financiële/juridische spelregels. Hoe dit praktisch wordt vormgegeven, daar maken gast en de gastheer afspraken over.

5. Dienstverleningsafspraken met gastheer

De deelnemers/eigenaren van een coalitie kunnen bijvoorbeeld in een bestuursovereenkomst afspraken maken waar de gastheerorganisatie over gaat. De samenwerking tussen de gast en de gastheer wordt vervolgens formeel vormgegeven door een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gastheer. Hierin leggen opdrachtgever (gast) en opdrachtnemer (gastheer) vast welke producten en diensten worden geleverd tegen welke prijs. De prijs moet kostendekkend zijn voor de gastheer. In de DVO maak je ook afspraken over het beëindigen van de overeenkomst. Opdrachtnemer en opdrachtgever hebben periodiek met elkaar het gesprek over voortgang, kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening. Hiermee wordt een sturingsrelatie gecreëerd tussen de opdrachtgever en -nemer die voor beiden passend moet zijn. De DVO is geen platte overeenkomst maar een dynamische samenwerking. Een DVO is niets waard als het blijft bij woorden op papier. Het vormt de onderlegger voor een nauwe duurzame samenwerking en is een dynamisch document dat jaarlijks geëvalueerd en eventueel aangepast wordt. Nadruk bij de evaluatie ligt op de kwalitatieve beoordeling (wat is het effect, de “outcome van samenwerking”?). En niet enkel een kwantitatieve beoordeling (welke middelen zijn besteed oftewel de “output van de samenwerking”). Dienstverlening draait namelijk om aandacht voor mensen. Een kwalitatieve beoordeling past ons inziens hier het beste bij. Door onvoorziene omstandigheden en calamiteiten kan het voorkomen dat de dienstverlening niet conform afspraak kan plaatsvinden. Het principe van werken op basis van vertrouwen betekent dat in dit soort omstandigheden gast en gastheer samen bepalen hoe het beste de reguliere dienstverlening zo snel mogelijk weer hervat kan worden.

De samenwerking wordt vormgegeven middels de DVO waarin afspraken worden vastgelegd over producten en diensten. De DVO is een duurzame dynamische overeenkomst die periodiek wordt geëvalueerd waarbij nadruk ligt op de kwalitatieve beoordeling.